KATALOG

OVER

DEN KONGELIGE MALERISAMLING

AF

EMIL BLOCH

KJØBENHAVN

THIELES BOGTRYKKERI

1896

KATALOG

OVER

DEN KONGELIGE MALERISAMLING

AF

EMIL BLOCH

KJØBENHAVN

THIELES BOGTRYKKERI

1896

FORORD.

I Aaret 1821 blev det besluttet at samle i et Billedgalleri de mange gode Malerier af ældre Kunstnere, som fandtes spredte omkring paa de kongelige Slotte. Omtrent 1300 Malerier bleve beskrevne og 900 af disse optagne i den Samling, som 1825 blev ophængt paa Christiansborg Slot; ved Galleri-Lokalets Istandsættelse (1840) blev Samlingen formindsket med 400 Billeder.

Skjøndt der fra ældre Tid fandtes flere tildels udmærkede Malerier (Salomons Dom af Rubens, Christian II's Portrait, Admiral Ruyter af Bol, to smaa Landskaber af Ruisdael, Vinterbilledet af I. Ostade, Lægen af Dov, Paris' Dom af Cranach o. fl.) er dog det langt overvejende Antal Billeder erhvervet i sidste Halvdel af det 18de Aarhundrede. I Aarene 1750—60 blev der kjøbt adskillige Malerier af en tysk Kunsthandler ved Navn Morell; de vigtigste af disse Billeder vare: Christus i Emaus af Rembrandt, Dameportrait og Englene ved Graven af Bol, Søstykke af Dubbels, Boths store italienske Landskab og Portrait af en Mand i Lænestol af van der Helst. Senere foretog nævnte Morell større Indkjøb af Billeder i Udlandet for offentlig Regning, blandt andet i Holland paa Cardinal Valentis Auction 1763; over Halvdelen af de

her kjøbte 125 Billeder er nu kasseret, men enkelte udmærkede Arbejder fandtes ogsaa iblandt: Mantegna, Filippino Lippi, Luini, Vliegers store Sømaleri og det Th. de Keyser tilskrevne Portraitbillede.

I dette Aarhundrede har Galleriets største Tilgang, foruden de aarligt gjorte Indkjøb af nye Malerier, bestaaet i Erhvervelsen af Etatsraaderne Wests og Bodendicks Samlinger. Af Wests 180 Malerier bleve 110 udskudte; de bedste af de øvrige vare: Abbed Irselius af Rubens, de to Portraitskizzer af Samme, Sorghs »Hyrdernes Tilbedelse«, Jan Hackaerts Landskab, »Maanens Opgang« af van der Neer og Portraiterne af Victors og van der Helst. Af Bodendicks 116 Malerier ere 86 kasserede; af Resten kan fremhæves: Gyldenløve af Fr. Mieris, Maaneskins-Landskab af van der Neer, samt Aften og Morgen af Backhuysen. — De vigtigste af de seneste Erhvervelser ere: Antonii Fristelser af David Teniers, Flodlandskaberne af van Goyen og Salomon Ruysdael samt Dameportraiterne af Elias og Ravesteyn.

Den almindelige Ordning — efter Skoler — er ikke fulgt i denne Fortegnelse. Ligesom ved Ophængningen er ogsaa her sondret mellem »Ældre Malere« (indtil Udgangen af det 18de Aarh.) og »Nyere Malere«, og i hver Række er da den alphabetiske Orden fulgt.

Maalet er angivet i danske Tommer, Højden først. En Streg over to eller flere Bogstaver i Kunstnernavnet betegner, at disse paa Billedet ere sammenslyngede. L = Lærred, T = Træ, K = Kobber.

Willem van Aelst, f. i Delft 1626, d. i Amsterdam efter 1683. Willem var Elev af sin Onkel Evert van Aelst. Efter en Rejse (1645—56) i Frankrig og Italien, hvor han arbejdede for Storhertugen af Florens, vendte han tilbage til Holland og bosatte sig, gift med en tydsk Dame, i Amsterdam. Rachel Ruysch var Elev af ham.

1. Stillelivsbillede. L. 22. 17½. — En Spegesild og nogle Løg paa en Metaltallerken ved Siden af en Kande, to sirlige Glas og noget Brød. Betegnet: W. v. Aelst 1651.

2. Stillelivsbillede. L. 37¾. 30. — En død hvid Hane ophængt ved det ene Ben mellem nogle Jagtredskaber.

Pieter Aertsen, f. i Amsterdam 1508, d. i s. By 1575. »Om jeg saa skal tjene Pengene dertil ved at spinde, vil jeg lade ham lære at male« sagde Moderen og »lange Per», saa kaldet paa Grund af sin usædvanlige Højde, blev Maler — og ikke Strømpevæver, som hans Fader, der øvede denne Gjerning, bestemt havde besluttet. Han kom i Lære hos Allart Claesz, en berømt Maler i Amsterdam, men forlod snart denne, udviklede sig videre paa egen Haand og blev 1535 optaget som Frimester i Malerlauget i Antwerpen. Han malede en stor Del større bibelske Billeder, som fordetmeste gik tilgrunde under Billedstormen 1566; foruden disse har han malet større Genrebilleder, sædvanlig Markedsscener, Lokaliteter med Figurer og Kjøkkensager o. s. v. og var tillige en dygtig Glasmaler. Tre af hans Sønner vare Malere; af disse døde den Yngste i Frankrig, medens de to andre tilligemed Faderen bleve begravne i Amsterdams Oude Kerk, hvor følgende Gravskrift fandtes:

Den konstigen schilder Lange Pier
Met bey sijn Zoonen leggen hier.

3. Boden hos en hollandsk Spisevært. T. 43. 82. — Kjøbt 1756.

Jacques d'Arthois, f. i Brüssel 1613.

Jacques d'Arthois kom som Dreng (1625) i Lære hos en nu ubekjendt Maler, Jan Mertens, og blev indskreven som Mester i Brüssels Malerlaug 1634. Hans Landskaber, som ere af meget forskjellig Værd, ere ofte forsynede med Figurer af P. Bout og Teniers.

4. Egn ved Brüssel. L. 19. 34.

Jan Asselyn (Krabbetje), f. i Dieppe 1610, d. i Amsterdam October 1652?

Blandt de hollandske Malere, der for en længere Tid tog Ophold i Italien, indtager Jan Asselyn en ret betydelig Plads. Hans Billeder, sædvanlig Flodpartier med Bjerge og Ruiner, ere som oftest forsynede med godt tegnede Figurer og Dyr; flere Slagbilleder og mindre Figurbilleder haves ogsaa af ham. Rembrandt har raderet hans Portrait.

5. Italiensk Landskab. L. 44½. 63½. — En Flod bugter sig gjennem Landskabet, hvis Baggrund dannes af Bjerge; i Forgrunden har en Hyrdefamilie lejret sig ved Foden af en Bygning, medens Kvæget græsser noget derfra. Betegnet: IA. Kjøbt 1744.

6. Krebsefangst om Natten. L. 22½. 19. — Betegnet: IA. Kjøbt 1763.

7. Ryttere i Kamp med Røvere. L. 19. 25½.

Ludolf Backhuyzen, f. i Emden 18. Decbr. 1631; d. i Amsterdam 17. Novbr. 1708.

Faderen, Embedsmand i Byen Emden, bestemte sin Søn, der udmærkede sig ved en særdeles smuk Haandskrift, for Handelen og fik ham anbragt i Amsterdam. Den store Mængde Skibe, der daglig færdedes paa Kanalerne, blev Gjenstand for hans første Forsøg i Tegning, og disse Tegninger bleve efterhaanden mere og mere anerkjendte og søgte, ja, betaltes ham endog med Priser af indtil 100 fl. for Stykket. Banen var brudt. Han opgav Handelsvæsenet og gav sig i Lære hos den berømte Landskabsmaler Everdingen; Dubbels nævnes som hans senere Lærer. Med stor Udholdenhed, ja, ofte med Livsfare paa den oprørte Sø, gjorde han sine Studier, og det varede ei heller længe før han saae sine Anstrengelser lønnede. Hans Berømmelse voxede og udbredte sig til fremmede Hoffer, og Bestillinger paa Billeder indløb i Mængde. Ved Siden af denne Virksomhed glemte han ikke sine Evner som Calligraf, graverede og udgav en Deel Forskrifter, ja, underviste endog i Skjønskrivning. Han var fire Gange gift, 1657, 1660, 1664 og 1680.

Der er stor Forskjel paa Backhuysens Billeder; ligesaa smukke og fine, fulde af Følelse og Skjønhed flere af hans mindre Billeder ere, ligesaa kolde, kjedelige, haarde og tomme ere atter andre, og navnlig findes saadanne blandt hans store Bataillebilleder og Søstorme.

8. Søstykke; Morgen. L. 16. $23^1/_4$. — Solen stiger og bringer Liv og Lystighed med sig: Vinden lufter, kruser Vandet, fylder Smaafartøiernes Seil og driver Skyerne afsted — ingen Regn idag. Betegnet: L. B.

9. Søstykke: Aften. L. 16. $23^1/_4$. — En stille Aften paa Amsterdams Rhed. Vinden er kun svag og formaaer neppe at fylde det lille Fartøis Seil; Skyerne drive langsomt afsted, ligesom trætte af Dagens Besvær.

10. Søstykke. L. 16. $16^1/_2$. — Indseilingen til en Havn i Zuydersøen; i Forgrunden tilvenstre ere et Par Fiskere beskjæftigede ved deres Fartøj. Betegnet: L. Ba. 1689.

11. Vinterlandskab. L. $34^1/_2$. 49. — En Skøiteløber skyder en Slæde foran sig paa den tilfrosne Kanal, som gjennemskærer Landskabet. Betegnet: L. B. Kjøbt 1759.

12. En Storm. L. $27^1/_2$. $35^1/_2$. — Ude paa det vilde, oprørte Hav ses to hollandske Skibe; Tønder og andet Gods svømmer om mellem Bølgerne. Betegnet: L. B.

13. Et Søslag. L 52. 90. — Søtræfning mellem den hollandske og fransk-engelske Flaade den 21. Aug. 1673. Daglyset er i Aftagende og Ilden blinker stærkt i den tykke Røg. I Forgrunden tilvenstre synker et Skib. Betegnet: L. Back. Kjøbt 1755.

Antonio Balestra, f. i Verona 1660, d. i samme By 1740.

Skjøndt Balestra levede i en for Konsten i Italien ugunstig Tid, viser han sig dog som en ret dygtig Konstner. Noget vist Livligt og Lyst i Farven og Noget af det samme i Billedernes aandelige Indhold skaffede ham altid et ikke ringe Publicum. Han var Elev af den venetianske Maler Antonio Bellucci.

14. Jesuiterordenens Forherligelse. L. $53^1/_2$ $35^1/_2$. — Maria, der sidder i en himmelsk Glorie, har rakt den hellige Ignatius Christusbarnet, som han knælende betragter. Ned fra Skyerne bringer en Engel en Lilie til Filippo Neri. Foran denne knæler den hellige Francesco Borgia, hensunken i from Beskuen. Smaa Engle sysle forrest tilvenstre med Jesuiter-Helgenes Attributer. Kjøbt 1837.

Federigo Barocci(o), f. i Urbino 1528, d. i samme By 1612. Navnlig Rafael var Baroccios Forbillede, da han, efter at have lært Begyndelsesgrundene i sin Fødeby, var kommen til Rom; dog var han tillige meget indtagen af Correggios Arbejder. En Finhed og Ynde, som vel minder om disse store Konstnere, men paa den anden Side er hel og holden Baroccio egen, gjennemstrømmer hans Arbeider. Han vandt Berømmelse og blev af Pave Pius IV tilligemed andre Konstnere beordret til at male Frescobilleder i Vaticanet: hans Medarbeidere, fortælles der, vare misundelige paa ham, fordi hans Arbejder bestandig vare de bedste, og gave ham Gift; vel døde han ikke deraf, men hans Helbred var efter den Tid saa svækket, at han kun kunde male to Timer om Dagen; ikke desto mindre har han efterladt en Mængde Arbejder.

15. Mariæ Bebudelse. L. 73. 56¾. — Den hellige Jomfru modtager knælende det hellige Budskab, som Englen med Lilien i Haanden forkynder hende. Gjennem det aabne Vindue ser man et Landskab. Fra Cardinal Valentis Samling 1764.

16. Staaende Dame. Knæstykke. L. 45½. 32.

Bassano, Giacomo da Ponte, f. i Bassano 1510, d. i s. By 13. Febr. 1592.

Faderen, Franaesco da Ponte, var Maler og underviste Sønnen samtidigt med at denne uddannede sig videre ved at copiere Titians Arbejder. I Begyndelsen af sin Konstnerbane malede han fordetmeste store historiske Billeder, men efterhaanden forlod han dette og fremstillede nu som oftest landlige Scener, helst virkningsfuldt belyste og med Figurer i mindre Størrelse. Der findes ligeledes dygtige Portraiter af ham, som ofte gaae for Arbeider af Tintoretto. Han arbeidede med overordentlig Lethed, og hans Billeder ere derfor i stort Antal tilstede i de forskjellige Gallerier. Tre af hans Sønner bleve Malere.

17. Johannes den Døbers Henrettelse. L. 50. 48. Bøddelen bereder sig til at henrette Johannes den Døber; en Opvarter venter med Fadet for at bringe det afhugne Hoved hen til Herodias, der sidder i Samtale med Herodes. Kommet til Konstk. 1755.

Bartholomæus van Bassen, f. 1590, begr. 28. Novbr. 1652 i Haag.

Van Bassen, Architekt og Architekturmaler, blev optagen i Delfts og Haags St. Lukas Gilde 1613 og 1622; i Haag, hvor han var bleven gift 1624, var han Forstander 1627, 1638 og 1640; han var tillige Stadsbygmester i samme By. Esaias van de Velde og Frans Francken d. Y. have ofte malet Figurerne i hans Billeder.

18. Pladsen foran en pragtfuld Kirke. L. 53½. 72½. Betegnet: B. van Bassen 1623.

19. Sal med fem samtalende Par. T. 24. 40. (Figurerne af Seb. Vrancx — Abel Grummer?).

I van Beecq, sidste Halvdel af det 17de Aarh. Hollandsk.

Van Beecq er en ukjendt, og, saavidt vides, intetsteds omtalt Konstner.

20. Den stille Sø. L. 30. 50½. — Paa det rolige Vand sees forskjellige Krigsskibe, blandt hvilke det største er ifærd med at heise Sejl. Betegnet: I. van Beecq. 1677.

21. Havet i Bevægelse. L. 30. 50½. — Et stort Linieskib ligger for Anker i den bevægede Sø, medens de andre sejle for fulde Sejl i forskjellige Retninger. Betegnet: I. van Beecq. Begge Billeder kom til Saml. 1787.

Anthonie Beerstraaten. 17de Aarh. Hollandsk.

Rimeligvis en Broder til Jan Beerstraaten. A. Beerstraaten har fortrinsvis været bosat i Amsterdam, der kendes Billeder af ham daterede 1641—1665.

22. Vinterbillede. L. 36. 49½. — Naar man fra Amsterdam spadserer til Haarlem, træffer man paa den her afbildede Port. Det er skyet Luft, men dog lystigt Vintervejr; Stadsgraven er fuld af Skøjteløbere. Betegnet: A. Beerstraaten 1664. Kjøbt 1759.

23. Det Indre af en Kirke. T. 24. 19½. Betegnet: A. Beerstraet.

Jan Abrahamsz Beerstraten, f. i Amsterdam Mai 1622, d. i s. By 1666.

I. Beerstraaten blev 30 Aug. 1642 gift med Magdalena van Bronckhorst; d. 10 April 1665 med Albertje van Crale.

24. Søstykke. L. 29. 35. — Jævn Sø mellem nøgne Klipper, men det masteløse Skib antyder, at en Storm for kort Tid siden maa have raset. Betegnet: I. Beerstraten.

Abraham Jansz Begeijn, f. i Leiden 1637 eller 1638, d. i Berlin 11 Juni 1697.

A. J. Begeijn blev April 1655 Medlem af Lukas-Gildet i Leiden, hvor han var bosat de følgende Aar. 1672 var han i Amsterdam, 1681 i Haag. Vor Konstner har taget Berchem til Forbillede, om han ikke ligefrem er Elev af denne Konstner. Fra 1688 opholdt han sig i Berlin, hvor han var Hofmaler hos Churfyrsten af Brandenborg.

25. Vadestedet over en Flod. L. 24. 34½. En Drift Kvæg gaar over Floden; Hyrden med sin Kone og noget af Kvæget dvæler endnu nedenfor Klippen i Forgrunden. Betegnet: (utydel.) ABegeijn. Kjøbt 1764.

26. Et Jagtselskab ved en Havn. T. 22½. 32. — Forbi den høje Kyst med det gamle Taarn har man Udsigt til Havet. I Forgrunden et Jagtselskab; en af Rytterne modtager sin Falk af en Tjener. Betegnet: A. J. Begein.

27. ? Italiensk Søhavn. T. 22¼. 28. — Moloen i en italiensk Havn; i Forgrunden en Baad med Søfolk. (I. v. d. Bent?)

Abraham Hendricksz van Beyeren, f. i Haag 1620 eller 21, d. i Alkmaar efter 1674.

Vau Beyeren boede i forskjellige hollandske Byer, saaledes i Leyden 1637—38, i Hag til 1657, i Delft 1657—65, henimod 1672 i Amsterdam og efter 1674 i Alkmaar. Foruden Stillelivs-Billeder har han ogsaa malet Marinemalerier.

28. Stillelivs-Billede. L. 27¾. 36. — Dels i, dels udenfor Kurven, der staar paa Bordet, en Krabbe, en Hummer, forskjellige Fisk samt afskaarne Stykker af en Lax. Betegnet: A. B. f.

Gjovanni Batista Benvenuti, kaldet l'Ortolano, d. 1525 i Ferara.

Denne Konstners Arbejder, der ofte forvexles med Garofalos, ere temmelig sjeldne. Han tog Rafael til sit Forbillede. Tilnavnet l'Ortolano (Gartneren) fik han efter sin Faders Haandtering.

29. Den hellige Margrethe. T. 71. 46. — Den hellige Margrethe har ved sin Fromhed sejret over den fristende Djævel, der nu ligger fældet paa Jorden; hun træder paa Djævelens Hoved og løfter Øjet takkende mod Himlen. I Baggrunden er hendes senere paafulgte Martyrdød fremstillet. Betegnet: MDXXIIII. Fra Valentis Samling 1764.

30. De hellige tre Kongers Tilbedelse. T. 13¾. 9¾. Fra Cardinal Valentis Saml. (for Garofalo). 1764.

Claes (Nicolaas) Pietersz Berchem, f. i Haarlem Sept. 1620, d. i Amsterdam 18 Febr. 1683.

Berchems Fader, Pieter Claesz., var Maler og gav sin Søn den første Undervisning i Konsten; en Række andre Konstnere nævnes som hans senere Lærere (I. van Goyen, Pieter Grebber, Jan Wills, Moyaert og I. B. Weenix), men den største Indflydelse paa hans Udvikling har dog nok hans Studier efter Naturen havt. Berchem har forsøgt sig i flere Retninger, har malet større og mindre Figurbilleder, Strandpartier, Landskaber og Dyrbilleder, men er absolut bedst i disse sidste. Flere af hans Landskaber ere gjennemglødede af den stigende eller synkende Sol, have en saa let og gjennemsigtig Luft, at man deraf har taget Anledning til at lade ham henleve en længere Tid i Italien; muligt at det forholder sig saa, dog kjendes hans Bolig i Haarlem, hvor han var gift med en Datter af en af sine Lærere (Jan Wills), for Aarene 1642, 1656 og 1670. Senere flyttede han til Amsterdam, hvor han var vel anset som Konstner. Rembrandt har malet Portraiter af ham og hans Hustru 1644. Ved sin Død efterlader han sig, foruden sin »Papirkonst« (Tegninger og Raderinger af ham selv) en lille Samling af Malerier af andre Konstnere, der bliver solgt ved Auctioner 4 Maj og 7 Decbr. 1683. Tilnavnet: Berchem, som Faderen ikke bar, mener man er antaget efter en lille Landsby i Nærheden af Brüssel, hvorfra Bedstefaderen i de daværende urolige Tider mulig er udvandret. Du Jardin, Romeyn, Mich. Carré o. fl. vare Elever af ham.

31. Græssende Heste. L. 23¼. 21. — Foran den brune Hest, der græsser under Træerne, staar en hvid og sortplettet, et ikke just smukt men dog yderst tiltalende Dyr, som man ikke kan andet end kalde venligt paa — og den hører det, vender Hovedet mod os og spidser Øren.

32. Den skimlede Hest. L. 23¾. 21. Udenfor en forfalden Stald røres en Hest, rigtignok paa en ejendommelig Maade, idet den nemlig bunden til en Pæl faar Pidsk af en Karl; en Hund gjøer ad den, medens en Gjed staar roligt ved Siden.

33. Hyrderne. T. 12. 15. — Det er henimod Aften; Hyrden vender hjemad og taler med Konen, der rider paa Æslet. Det lille Vand, hvorover Kvæget er gaaet, er næsten skjult i Træernes favnende Skygger. Betegnet: N. Berchem 1675.

Gerrit Adriaansz. Berck-Heyde, f. i Haarlem 1638, d. i samme By 10 Juni 1698.

Gerrit Berck-Heyde var rimeligvis Elev af sin 8 Aar ældre Broder Hjob (1630—93), en dygtig, alsidig udviklet Konstner; Gerrit indskrænkede sig til at male Architekturbilleder, undertiden ogsaa Landskaber, og har i denne Retning ofte frembragt meget smukke Arbejder. Houbraken meddeler, at han en Aften, da han kom fra et Gilde, druknede i en af Byens Grachter.

34. Flodlandskab ved Byen Heidelberg. L. 25½. 39. — Fra denne Side Floden, hvor adskillige Mennesker og Dyr færdes, ser man over Vandet til den modsatte Bred, hvor Byen Heidelberg ligger. Betegnet: Gerrit Berck. Heyde. Kjøbt 1764.

(Jacques) Jacob Biltius. Sidste Halvdel af 17de Aarh. Hollandsk.

Muligt er Jacques van der Bilt, en Ornamentmaler, der levede i Haag og 1661 forlod denne By for at bosætte sig i Amsterdam, en og samme Person med Jacques Biltius, der tilligemed sin Kone levede i Antwerpen 1671, og som 1672 blev optaget som Mester i denne Bys St. Lucas Gilde. Formodentlig er han senere vendt tilbage til Holland og er død der, da han ikke findes opført i de Antwerpenske Begravelsesregistre.

35. Dødt Fuglevildt. L. 30. 23. — Paa et Stenbord ved Siden af en Jægertaske ligger et Par Kramsfugle og tre andre Smaafugle; en Agerhøne er ophængt ved Benene. Betegnet: Jac. Biltius. fecit. Ao. 1674.

Karel Emmanuel Biset, f. i Mecheln 1633, d. i Breda efter 1691.

Biset omtales i Antwerpens St. Lukas-Gilde 1661—62. Han siges at være Elev af sin Fader Joris Biset. Efterfølgende Maleri — bestemt som Biset af Hr. A. Bredius — viser stærk Paavirkning af Teniers.

36. Brætspillere. L. 24½. 33½. — I en smuk Stue ere nogle stadselig klædte Herrer beskjæftigede ved Brætspillet; den Ene har gjort et heldigt Træk, som Medspilleren betænksom betragter; et Par Andre se til, medens en Tredie har den ikke smukke Pige tilbedste. Ved et Bord med Østers staar en Dreng, som med drenget Virtuositet skjænker Vin af en Kande i et Glas. — Kjøbt 1763 som Franz du Chatel.

Jan Teunisz Blanckerhoff, f. i Alkmaar 1628, d. i Amsterdam 1669.

Blanckerhoff eller som han almindeligere kaldes Jan Maat, var Elev af Cesar van Everdingen og flere Andre; i tidlig Alder forlod han Holland og opholdt sig flere Aar i Udlandet fornemmelig ved de italienske Kyster. Hans Billeder ere meget sjeldne.

37. Søstorm. L. 21. 27½. — Mørke, vældige Skymasser næsten skjule den farefulde Klippekyst, hvor Død og Fordærvelse venter det omtumlede Skib. I Inventar af 1775.

Daniel de Blieck. Midten af det 17de Aarh. Hollandsk.

De Blieck levede i Byen Middelburg, hvor han var Forstander ved Mønten. Hans Billeder, skjøndt meget sirligt malede dog fordetmeste middelmaadige Arbejder, have som oftest det indre af Kirker til Indhold.

38. Det Indre sf en Kirke. T. 24½. 32. — Betegnet: D. D. Blieck 1661. Kom til Saml. 1779.

Abraham Bloemaert, f. i Gorkum 25 Decbr. 1564, d. i Utrecht 27 Januar 1651.

Cornelis Bloemart, Billedhugger og Architect i Dordrecht, gav sin Søn, Abraham, den første Undervisning i Tegning; senere fik denne adskillige andre Lærere, navnlig i Utrecht, men da disse ikke tilfredsstillede ham, rejste han 16 Aar gammel til Paris, hvor han besøgte flere nu ubekjendte Konstneres Værksteder. Efter henved tre Aars Ophold i Paris vendte han tilbage til sit Fædreland og boede sammen med Faderen i Amsterdam, hvor denne nu var Stadsbygmester. Her malede han (1591) efterfølgende Maleri »Niobe«, som findes meget rosende omtalt hos Van Mander. Da Faderen var død, bosatte vor Konstner sig i Utrecht (1595). Hans Billeder, af hvilke en stor Del (c. 100) ere stukne i Kobber, ere af meget forskjelligt Indhold, dog behandle Størstedelen mythologiske og bibelske Gjenstande. Han var to Gange gift, 1592 og 1614; fire af hans Sønner bleve Konstnere.

39. Niobe og hendes Børn. L. 27. 100. — Niobe, som havde trodset Guderne, hovmodig af sin Vælde og af sine mange Sønner og Døttre, staar nu fortvivlende mellem sine Børn, der falde for Apollos og Dianas Pile; selv blev hun forvandlet til Sten. Betegnet: Anno 1. 5. 91. A. Blommaert. Opført i Konstkammerinventariet af 1690.

40. Hercules og Omphale. L. 57½. 73. — Omphale hviler paa Lejet med Løvehuden under sig og med

Haanden paa Køllen; ved Siden af hende Hercules, der med Foden bortstøder den paatrængende Pan. Betegnet: (utydeligt Navn) 1607. Kommet til Saml. 1832.

41. Venus og Adonis. L. 51. 72½. — Venus søger forgjæves at holde Adonis tilbage fra den farlige Jagt. Betegnet: A. Bloemaert fe. An. 1632. Kjøbt 1763.

Johannes Franciscus van Bloemen, kaldet Orizonte, f. i Antwerpen Maj 1662, d. i Rom 1740 (?).

I ung Alder begav van Bloemen sig til Italien og henlevede sin Tid der. Han blev Efterligner af Caspar Poussin. Om end flere af hans Landskaber navnlig paa Grund af den smukt fortonede Baggrund, hvilket hos Italienerne forskaffede ham Tilnavnet »Orizonte«, ere ret vakkre Arbejder, mangle de dog, hvad der først og fremmest hører med for at gjøre et Maleri til et Konstværk: Originalitet.

42—43. Tvende italienske Landskaber. L. 27. 32½.

Pieter van Bloemen, kaldet »Stendardo«, f. i Antwerpen Januar 1651, begr. der d. 6 Marts 1720.

Pieter var ovennævnte Johannes van Bloemens ældre Broder, og rejste ligesom denne tidlig til Italien, men vendte dog efter nogle Aars Ophold der tilbage til sin Fødeby, hvor han 1699 blev Directeur for Academiet.

44. Fanesmedens Værksted. L. 30½. 39. — Betegnet: P. V, B. 1705.

Maerten Boelema „de Stomme" fra Leeuwarden. Første Halvdel af det 17de Aarh.

Kun nogle faa Billeder (i Nantes 3) ere kjendte af denne Konstner; om han end ikke hører med til de betydeligere af de talrige hollandske Stillelivsmalere, er hans efterfølgende Billede dog ikke uden Fortjeneste. Han var Elev af Willem Klaesz. Heda og blev 1642 optaget i Haarlems St. Lucas Gilde.

45. Resterne af et Frokostbord. T. 22. 32. — Betegnet: BOELEMA. 1642.

Hans Bol, f. i Mecheln 16 Dcbr. 1534, d. i Amsterdam 20 Novbr. 1593.

46. Prospect af Antwerpen, T. 12½. 20.

Ferdinand Bol, f. i Dordrecht Juni 1616, begr. i Amsterdam 24 Juli 1680.

Ferdinand Bol kom som Barn til Amsterdam — lykkeligt for ham, thi her fik han Lejlighed til at besøge Rembrandts Atelier og

blev dennes Elev. Hans Billeder før 1650, stærkt paavirkede af Rembrandt, ere i Reglen de bedste, og blandt disse er »Hospitalsforstanderne« (i Amsterdam), dateret 1649, et Billede af betydelig Rang. Senere hen kom der undertiden noget mere Overfladisk og en mindre god, noget for rød Farve ind i hans Billeder; dog findes der, selv fra hans sidste Leveaar, meget smukke Malerier, som f. Ex. efterfølgende Portrait af Admiral Ruyter. Nogle af hans Billeder have bibelsk Indhold, de allerfleste ere imidlertid Portraiter. Bol var to Gange gift og levede anset og i gode Formuesomstændigheder; han blev begravet i Amsterdams Zuiderkerck.

47. Kvinderne ved Graven. L. 107. 137. — Kvinderne forfærdes ved at se Englene i de lysende Klæder ved Christi Grav. Foran ligge de bortflygtede Soldaters Vaaben henkastede paa Jorden. Morgenen bryder frem over Landskabet, som man ser gjennem Hulens Aabning. Lucas 24, 1—8. Betegnet: F. Bol. fecit 1644. Kjøbt 1760.

48. Dameportrait. L. 48. 37. — Hollandsk Dame, siddende med en Fjervifte i den ene og et Lommetørklæde i den anden Haand. Hun er iført en sort Dragt med hvid Krave. Knæstykke. Betegnet: F. Bol 1656. Kjøbt 1759.

49. Portrait af Admiral Ruijter. L. 50. 44½. — Han er fremstillet staaende med Commandostaven i den højere Haand; i Baggrunden et Søslag. Knæstykke. Betegnet: (F. B)ol 1668. Bol har flere Gange malet Ruyters Portrait; tre Exemplarer findes i Holland af hvilke de to i Amsterdam ere daterede 1667 og 1677, det tredie i Haag 1669. I Saml. fra ældre Tid.

Gerard ter Borch, f. i Zwolle (Overijsel) 1617, d. i Deventer 8 Dcbr. 1681.

Han var Elev af sin Fader og uddannede sig videre ved at studere de samtidige Konstnere i Haarlem (Pieter Molyn — Frans Hals). Han optoges i Malerlauget i Haarlem 1635. Efter en Rejse i England og Italien (1641) kom han senere (1646—48) til Tydskland og malede der Medlemmerne af Congressen i Münster, hvilket Maleri nu er i London. Den spanske Afsending formaaede ham til at følge sig til Madrid, hvor han nu en Tid lang var beskjæftiget med at male Portraiter; derpaa rejste han til Frankrig og England, og vendte endelig tilbage til sin Fødeby (1650); han tilbragte Resten af sit Liv her og i Deventer, hvor han blev agtet og æret, saavel som Konstner som for sin hæderlige Vandel. Han har malet en stor Mængde, Portraiter og Figurbilleder fra Selskabslivet, hvori navnlig de fine Klædningsstoffer vare fortræffeligt gjengivne.

50.
51. } Mand og Kone af Stand. Knæst. L. 14½. 13½.

52. Dameportrait; hel Figur. L. 23¼. 18. — En ældre, rank, noget mager Kone i sort Dragt, Hue med Snip ned i Panden, hvide Manchetter og nedfaldende glat Halskrave, staar med den ene Haand lagt over den anden og betragter Beskueren med et velvilligt, noget melancholsk Smil.

Abraham v. Borssum. Hollandsk Maler. 17de Aarh.

53. Køer paa Marken ved Malketid. L. 38. 48.

Ambrosius (?) Bosschaert, d. i Utrecht Maj 1645.

I Middeburgs St. Lucas Gilde finde vi ham opført for Aarene 1593, 1597, 1603, 12 og 13, men kjende iøvrigt Intet til hans Livsforhold.

54. Blomsterstykke. K. 21. 15. — Et Glas med Tulipaner, Roser og andre Blomster; paa Bordet en gul Rose med en Sommerfugl og to Conchylier. Betegnet: AB. 1618.

Jan Both, f. i Utrecht henimod 1610, d. i samme By d. 9 Aug. 1652.

Efter fuldendt Læretid hos Abraham Bloemaert rejste Jan og hans Broder Andries over Frankerig til Italien og bosatte sig i Rom. Jan Both tog Claude til Forbillede, men saa med egne Øjne, og naaede saa herlige Resultater, som i de fine og elskværdige smaa Billeder med Solnedgang i Amsterdams Museum, som i det store fortræffelige Maleri med hans og Broderens Portraiter i van der Hoops Samling sammesteds, og som i saa mange andre, blandt hvilke det efterfølgende store Billede indtager en meget betydelig Plads. Jan Both var en stor Konstner og dog mangler han Noget, noget af Det, der netop findes i saa høj Grad hos Ruisdael og Hobbema — der ingensinde besøgte Italien. — Jan Both kom tilbage til Utrecht 1640 og blev Formand for St. Lucas-Gildet i denne By 1649.

55. Italiensk Landskab. L. 57. 80. — Forbi Klipperne og et Par store løvfulde Træer har man Udsigt til Baggrundens fortonede Bjerge. Det er Morgen, Solen skinner; snart vil Taagen, som endnu hviler i Dalen, være dreven paa Flugt — og med den den kjølige Friskhed, som endnu hersker overalt. Langs med Bækken i Forgrunden drager en Hyrdefamilie forbi med sin Hjord. Betegnet: J. Both f. Kjøbt 1759.

56. Italiensk Landskab. L. 37½. 36½. — Paa Vejen ved Foden af Klipperne driver en Fragtmand sine Lastdyr.

Jan de Bray, f. i Haarlem, d. efter 1687.
Jan de Bray var Elev af sin Fader Salomon de Bray. Man har en Del større Portraitbilleder af ham, Forstandere og Forstanderinder for forskjellige Stiftelser, af hvilke der i Haarlems Museum findes ikke mindre end 9, betegnede med Aarene 1663—1683.

57. David med Goliaths Hoved. L. 32½. 25. (Jacob A. Backer?)

Bartholomæus Breenberch, f. i Deventer 1599, d. i Amsterdam (?) før 1659.
Poelenburgh siges at have været hans Lærer. Breenbergh har i længere Tid opholdt sig i Italien, (1620—1627,) og har malet flere Partier derfra; sædvanlig valgte han da saadanne, hvor Ruiner eller gamle Bygninger spille en fremragende Rolle, og disse ofte elskværdige Smaabilleder ere langt at foretrække for de senere historiske Billeder, der haves fra hans Haand. Han giftede sig 1633 i Amsterdam; 1659 findes hans Enke omtalt boende i Antwerpen.

58. Italiensk Landskab. T. 13½. 20½. — Aftensolen skinner paa den gamle Ruin. Kjøbt 1744.

Hendrik ter Brugghen, f. i Deventer 1587, d. i Utrecht 1 Novbr. 1629.
Uddannet til Konstner ved Abr. Blomaerts Hjælp begav han sig til Italien, hvor han under et 10 Aars Ophold malede en Del større hist. og bibelske Billeder. Han bosatte sig efter sin Hjemkomst i Utrecht og døde der, højt agtet som Konstner, selv af Mænd som Rubens.

59. Christi Bespottelse. L. 79. 92. — Den tornekronede Christus bespottes af Stridsmændene. Tilhøjre i Baggrunden Pharisæere i ivrig Samtale med Pilatus. Kjøbt 1755.

Govert Camphuysen, f. i Gorkum 1623—24, begr. i Amsterdam 4 Juli 1672.
Govert Rafaelsz. Camphuysen var Fader til Malerne Rafael C., f. 1598, d. 1657, Jochem C., f. 1602, d. 1657, og maaske ogsaa til ovennævnte Govert C., der fra 1653—1663 var Hofmaler i Stockholm. Endnu nævnes en Dirk Rafaelsz. C., f. 1586, d. 1627, der først var Maler, men tidligt opgav dette og blev Forfatter, samt en Govert C., Maler, f. i Amsterdam 1658; sidstnævnte rimeligvis Søn af vor Maler. Det er hidtil ikke lykkedes at paavise Billeder af hver Enkelt af disse Konstnere.

60. Det Indvendige af et Bondehus. T. 18. 24. — Manden røgter Køerne medens Konen vugger det grædende Barn; forskjellige Husgeraadsgjenstande ligge rundt omkring. Betegnet: (GJ?) Camphuysen. Kjøbt 1744.

Michel Angelo Amerighi Caravaggio, f. i Caravaggio 1569, d. i Porto Ercole 1609.

Caravaggio blev uddannet i Mailand, hvor han i sin første Ungdom ernærede sig ved at male Portraiter; herfra drog han til Venedig, studerede især Gjorgiones Arbejder, derpaa atter til Rom, hvor han bosatte sig, og blev Fører for en naturalistisk Retning.

Caravaggio var en meget begavet Konstner, men hans Sind var tungt, melankolsk; han var stridbar, pirrelig og heftig, energisk og voldsom i sine Handlinger — og som Manden var, saa blev hans Malerier: ofte forbausende dygtige, men tillige som oftest alt andet end skjønne i deres aandelige Indhold; i Rom findes to af hans mest characteristiske Arbejder, nemlig: Spillerne i Palazzo Sciarra, noget af det smukkeste, han har malet, og i Vaticanet: en Christi Gravlæggelse, overordentlig dygtigt, men uskjønt.

Fra Rom maatte han flygte paa Grund af et Drab og kom til Neapel og Malta, hvor han ligeledes indviklede sig i Stridigheder, blev kastet i Fængsel, men undflyede og kom til Sicilien, hvor han nu tilbragte længere Tid. Da han endelig var bleven benaadet af Paven for Drabet og vilde vende tilbage til Rom, blev han plyndret undervejs og overfaldtes derpaa i Porto Ercole af en ondartet Feber, der gjorde Ende paa hans urolige Liv.

61. Spillerne, L. 57. 91¾. — En ung Soldat, som tror sig bedraget, truer den ene af sine Medspillende med Dolken. Nogle af hans Kammerater søge at berolige ham, Andre se ligegyldigt til. Opført i Konstkammerinventariet af 1690.

Luca Carlevaris (Casanobrio), f. i Udine 1665, d. i Venedig 1734.

Architectoniske Billeder og Sømalerier af denne Konstner — som italienske Forfattere have kaldt fortræffelige — hænge omkring i de venetianske Paladser; andre Steder findes hans Arbejder kun sjeldent.

62. En Regatta i Venedig. L. 51½. 100, — En Pragtsejlads i Venedig under Frederik IV's Ophold der 1708. Kongen, tilligemed Gehejmeraad Walter, sidder i Baaden, som roes af de gule Sluproere. Kommet til Konstk. 1713.

Petrus Christus, f. i Baerle. 15de Aarh.
Petrus Christus har uddannet sig med Jan van Eyck som Forbillede, og var muligt Elev af denne Konstner. Han fik Borgerret 1444 i Brügge, og levede endnu 1472 i denne By.

63. To Fløidøre til en lille Altertavle. T. 22½. 25½. Den hellige Antonius staar bagved en knælende rødklædt Mand. — Den øvrige Del af Maleriet, Maria med Barnet og Joseph, er malet af en Konstner af van Dycks Skole. Kjøbt 1764.

Carlo Cignani, f. i Bologna 15 Maj 1623, d. i Forli 6 Sept. 1719.
Efter at have lært hos Franc. Albani, hvis Smaabilleder imidlertid ikke tilfredsstillede ham, uddannede han sig videre ved Studiet af Correggios og Carraccis Arbejder og vandt snart stor Berømmelse ved sin Konst. En Mængde Bestillinger indløb og Elever strømmede til for at uddannes under den da berømte Mester. Der findes en Del Frescoarbejder i Kirker og Paladser i forskjellige italienske Byer, som han udførte, navnlig i Forening med Marcant. Franceschini (en Elev af Cignani), men foruden disse, tillige ikke faa Staffelibilleder i de forskjellige Malerisamlinger. Skjøndt man vel maa kalde Cignani en dygtig Konstner staar han dog uendelig langt tilbage for de store italienske Mestere. Samtiden overvurderede ham stærkt.

64. Josephs Kyskhed. L. 100. 71. — Potiphars Hustru søger forgjæves at holde Joseph tilbage. Til Konstkammeret 1732.

65. Tarqvinius og Lucretia. L. 28¼. 21¾. — Sextus Tarqvinius har overrasket Collatini Hustru, Lucretia, og truer med at ville dræbe en af hendes Slaver tilligemed hende selv og vanære hendes Rygte, hvis hun bliver ved med sin Modstand. Til Konstkammeret 1793.

66. Den hellige Familje. L. 52½. 41⅓. — Maria sidder med Christusbarnet paa Skjødet og ser mildt hen til Joseph, der synes at tale til hende. Kjøbt 1755.

Pieter Codde, f. i Amsterdam 1599 el. 1600, begr. i s. By 12 Octbr. 1678.
Pieter Codde hørte til Frans Hals' Skole. Han maler sædvanlig, som Dirk Hals, Interieurer med Figurer, Vagtstuer o. l. Willem Duyster var Elev af ham.

67. I en Bondestue. T. 12. 9½. — En Retsbetjent er i Spidsen for nogle bevæbnede Folk traadt ind i Stuen

hos en fattig Bonde, hvem han har grebet i Brystet og sandsynligvis vil tildele en Dragt Prygl, hvis ikke Bondens og hans Hustrues ydmyge Bønner formilde ham. Betegnet: 164 (5) PC.

Francisco Collantes, f. i Madrid 1599, d. i samme By 1656. Collantes var Elev af Vincentio Carducci. Man har historiske Billeder saavel som Landskabs- Frugt- og Blomstermalerier fra hans Haand.

68. Den hellige Hjeronimus. L. 41. $35^{1}/_{2}$. — Med Henrykkelse vender den hellige Hjeronimus Øjet mod Himlen; han hører Englenes Basun. Halv Figur. Betegnet: Fran. Coll... Kommet til Konstkammeret 1787.

Cornelis Cornelisz. van Haarlem, f. i Haarlem 1562, d. i samme By 11 Novbr. 1638.

Cornelisz. van Haarlem kom i meget ung Alder i Lære hos Pieter Pietersz, en Søn af den mere bekjendte »Lange Pier« fra Amsterdam. I sit 17de Aar rejste han til Frankrig, men vendte paa Grund af Pesten snart tilbage og udviklede sig nu videre hos Gillis Coignet i Antwerpen. Efter at have været her i nogen Tid, bosatte han sig i sin Fødeby og vandt nu stor Berømmelse. Hans Malerier ere dygtige Arbejder, men dog altfor paavirkede af italienske Forbilleder ɔ: for lidet »hollandske« til nu at have den Interesse, som de i sin Tid vakte. Han var ogsaa Architekt.

69. Allegori paa Livets Korthed. T. 18. 22. — En ung Mand og en ung Kvinde sidde nøgne under et Træ; foran dem »Tiden« med et Spejl, bag dem Døden. Bet.: CH. 1617. — I Invent. af 1690.

Jacob Cornelisz. van Amsterdam eller **van Oostsanen,** f. i denne By, arbejdede i Amsterdam 1500—1530.

70. Abigail knæler for David. T. 33. 26.

Francesco Cozza, f. i Istilo i Calabrien 1605, d. i Rom 1682. Cozza var Elev af Dominichino, hvem han efterlignede.

71. Landskab med Englen, som henviser Hagar til Kilden. L. 49. 67. — Betegnet: F. Cozza PA. 1664. Kjøbt 1844.

Lucas Cranach den Ældre, f. i Kronach Octbr. 1472, d. i Weimar 16 Octbr. 1553.

Müller var Cranachs Familienavn, men efter den Tids Skik fik han Tilnavn efter sin Fødeby, Cranach (Kronach), en Landsby i Nærheden af Bamberg. Faderen, hvem man kun kjender af Navn, siges at have været hans Lærer. Den særdeles begavede Lucas

gjorde hurtige Fremskridt og erhvervede sig snart saa stor Berømmelse, at Churfyrst Frederik den Vise af Sachsen 1504 kaldte ham til sig som sin Hofmaler, og blev ham en bestandig bevaagen Herre; efter dennes Død arbejdede han for de efterfølgende Hertuger Johan og Johan Frederik. I Aaret 1504 bosatte Cranach sig i Wittenberg og levede her indtil 1550, almindelig agtet og æret, og flere Gange Borgemester i denne By. De tre sidste Aar af sit Liv tilbragte han i Weimar, hvor han blev begravet i Kirken St. Jacob.

Sønnen, Lucas Cranach den Yngre, f. i Wittenberg 4 Octbr. 1515, d. i Weimar 25 Janr. 1586, blev en dygtig Maler, hvis Arbejder ofte have megen Lighed med Faderens.

72. Venus og Amor. T. 22. 14½. — Amor har stjaalet en Bikage og er naturligvis bleven stukket af Bierne. Han beklager sig derover for Venus, som imidlertid ikke synes at ændse det videre. Betegnet med Konstnerens Monogram: en Drage, og Aarstallet 1530. Kommet til Konstk. 1743.

73. Paris' Dom. T. 19. 14½. — Mercur, iført en rød Rustning, holder en Krystalkugle i Haanden, der skal gives til den smukkeste af de tre ved hans Side staaende Gudinder, men Paris, der nylig fortumlet er vaagnet, har svært ved at træffe sit Valg, hvis han ikke bliver vejledet af den i Luften svævende Amor. Betegnet med Monogram og 1527. Kjøbt 1744.

74. Allegorisk Fremstilling. T. 20. 37. — En kvindelig Figur med Vinger sidder og skjærer smaa Løftestænger af en Gren til tre nøgne Drengebørn som ere ifærd med at rulle en stor Kugle gjennem en Ring. I Baggrunden et Landskab med en Hexefart gjennem Skyerne og en Ridderfægtning neden under i Skoven. Betegnet med Monogram og 1532. Kommet til Konstk. 1743.

75. Hercules lærer at spinde. T. 31½. 44½. — Hercules sidder ved Spinderokken mellem tre unge Piger, af hvilke den ene giver ham et Fruentimmer Hovedtøj paa, den anden lærer ham at trække Traaden, medens den tredje smilende ser til. Betegnet: Monogram og 1535. I Grunden, ved Siden af et Par Agerhøns, Cardinal Albrecht af Brandenborgs Vaaben. Til Konstk. 1784.

76. En Parforcejagt. T. 21½. 30¾. — En Del Hjorte, som ere drevne ind paa Halvøen og ivrigt forfølges af Hunde og Jægere, springe i Floden for at søge Redning paa den anden Side af denne, men her ere andre Bueskytter opstillede, rede til at tage imod dem. Betegnet med Monogram. I Invent. af 1737.

77. Portrait. T. 20. 14. — Mandsportrait i sort Dragt. Halv Figur. Betegnet med Monogram og 1534. I Inventariet af 1690.

78. Dameportrait. T. 20. 14. — Hun er iført en perlestukken Hue, aabentstaaende, fløjelsbræmmet Trøje, som lader det smukke perlestukne Linned tilsyne; Hænderne, med Ringe paa Fingrene, holder hun foldet i Skjødet. I Invent. af 1690.

79. Maria med Barnet. T. 37. 31. — Maria, med Barnet paa Skjødet og omsvævet af tvende Engle, sidder mellem Catharina af Alexandrien og en anden Helgeninde. Til Saml. 1784.

80. Christi Korsfæstelse. T. 26. 18. —

Aelbert Cuijp, f. i Dordrecht Octbr. 1620, begr. i samme By 7 Novbr. 1691.

Denne Konstner var Søn af Maleren Jacob Gerritsz. Cuijp, der snart stod tilbage i Dygtighed for sin Elev. Cuijp har malet Dyrstykker, Figurbilleder og Portraiter, men ubetinget højst staar han dog i de store Morgen- og Aftenlandskaber med Kvæg, af hvilke England har saa smukke Exemplarer; Stillelivsbilleder betegnede »A. C.« tilskreves jevnligt Cuijp, men vare som oftest af Alexis Coosemans. Cuijp synes bestandig at have været bosat i sin Fødeby, hvor han blev gift 1658; han ejede et Landgods »Dordwijk« i Nærheden af Dordrecht.

81. Landskab med Ryttere. T. 14. 20½. — Tvende Ryttere ere ifærd med at forlade den kjølige Skygge, hvor de have hvilet; nogle Jagthunde følge dem. Betegnet: A. C.

Cornelis Decker, f. i Haarlem, d. i samme By 1678.

Man kjender ikke Deckers Livsomstændigheder, ved kun at han levede og arbejdede i Haarlem, hvor han døde og blev begravet i Kirken St. Bavon d. 23 Marts 1678. Flere af hans Billeder, der paa engang minde om Ruisdael og Hobbema, ere forsynede med Staffage af Lingelbach, Berchem og Adr. van de Velde. Hans Farve

er fordetmeste mørk, brun, paa enkelte Undtagelser nær, som f. Ex. i et fortræffeligt Billede, en Væverstue, med Figurer af Adr. van Ostade (forhen i Mad. von Loons Samling i Amsterdam).

82. Udkanten af Egeskoven. L. 42½. 59. — Det er sent paa Dagen. I Udkanten af Skoven staar en gammel Ruin mellem høje Træer; henad Vejen komme nogle Hyrder med en Flok Kvæg. Staffagen af Lingelbach. Betegnet: C. D. 1666. I Inventariet af 1775.

83. Landskab med en Flod. L. 25. 31¼. — Ved Bredden af Floden staaer en Gruppe Egetræer der spejle sig i Vandet; bag om dette gaaer Kjørevejen op til Landsbyen forbi en Bygning, der er indhegnet af et Plankeværk. Luften er stærkt skyet.

Dirk van Deelen, f. i Heusden 1605 d. i Arnemuijden (i Zeland) 16 Maj 1671.

Dirk van Deelen har havt det Uheld at flere meget middelmaadige Architechturmalerier af forlængst ukjendte Konstnere ere blevne ham tillagte, og da nu tilmed hans originale Billeder ere meget sjeldne, hvilket rimeligt maa tilskrives hans Stilling som Borgemester, er han i det Hele ikke kjendt, som han paa Grund af enkelte gode Arbejder har Fordring paa.

84. Conversation paa Gaden. T. 16½. 12. — Betegnet: D. Van Delen 1636.

Balthaser Denner, f. i Hamborg 15 Novb. 1685, d. i Rostock 14 Apr. 1749.

Uagtet Denners store Lyst til Tegning og de Fremskridt han gjorde hos sin Tegnelærer fik Forældrene ham dog anbragt paa et Handelscontoir. Dog snart opgav han Handelen, blev Maler og var meget søgt ved Tysklands forskjellige Hoffer, da hans Portraiter i Udførelse overtraf — saa mente man — hvad man endnu havde set. Man har enkelte Figurbilleder af ham.

85. Mandsportrait. Halv Figur. K. 14. 12¼. — En Olding sidder ved sit Arbejdsbord iført en lang Hjemmefrakke med Pelsværks Kant. Betegnet: Denner feci. Kommet til Konstkammeret 1746.

H(enrik) Dittmarz, f. i Holsten (?). 17de Aarh. Hollandsk.

Dittmarz har arbejdet i Danmark i sidste Halvdel af 17de Aarh. (fra 1664?) og var navnlig beskjæftiget som Portraitmaler. Han havde uddannet sig efter hollandske Mønstre.

86. En Eneboer i sin Hule. Halv Fig. L. 38½. 34½. — Betegnet H. Dittmarz, f. 1665. I Invent. af 1690.

Jacob van der Does, f. i Amsterdam 4 Marts 1623, d. i Sloten (ved Amsterdam) 17 November 1673.

Nicolaas Moeyaert, hos hvem flere berømte Konstnere lærte, underviste ogsaa Dyrmaleren Jacob van der Does; dog tilbragte denne ikke lang Tid i hans Atelier, men rejste, kun 21 Aar gl., til Italien. Efter nogle Aars Ophold i dette Land vendte han tilbage, bosatte sig i Haag og giftede sig (1650) med en ung, bemidlet Pige, som døde 1661 efter at have født ham fire Sønner og en Datter; med hende mistede han tillige en temmelig betydelig Livrente. Af melankolsk Temperament — Noget, man ligesom sporer i hans skjønne Billeder, der som oftest have et mørkt, alvorligt Præg, saa ganske modsat den livlige, friske, sommervarme Stemning, der ellers plejer at herske paa Marker og Enge — tog han sig Hustruens Tab meget nær, og siges i fire Aar ikke at have malet noget Billede. Samtidig med Ansættelsen i et Embede i Amsterdam begyndte han atter at arbejde og giftede sig nu igjen, men ogsaa denne Ægtefælle døde efter et kort Samliv. Af hans Sønner bleve to, Simon og Jacob, Konstnere; den sidstnævnte, der blev Elev af Karel Du Jardin, døde i Paris som ung, lovende Konstner. Van der Does' Billeder ere meget sjeldne.

87. Faarehjorden. L. 26. 32. — Hyrdedrengen sidder, afsondret fra Skoven ved Siv-Hegnet, paa Bakken, hvorfra han har en god Oversigt over sin smukke Hjord; nogle af Faarene ere i hans umiddelbare Nærhed, men de fleste have lejret sig nedenfor Bakken, og blandt disse synes det brægende Faar at have tiltrukket sig Drengens Opmærksomhed. Længere nede drives en større Hjord over Vandet. I Baggrunden Bjerge. Betegnet: I. v. Does M.DC.LXI. Kjøbt 1756.

88. En Flok Faar og Geder. K. 17. 21. — Tæt ved nogle Ruiner under et Par større Træer, har den lille Vogterpige lejret sig med sin Hjord, men Dagen er varm og hun er falden isøvn, hvad vel heller ikke er videre farligt, da et Par af Faarene allerede have gjort hende Selskab. Betegnet: J. V. D. . . . 68. Kjøbt 1762.

89. En Gruppe Faar og en Ko. T. 21. 24. — Under et Par større Træer er en lille Faarehjord lejret, formodentlig ventende paa at Røgteren skal drive den

hjem, thi det er henimod Aften; tilvenstre en Ko. Kjøbt 1762.

Carlo Dolci, f. i Florens 25 Maj 1616, d. i s. By 17 Janr. 1686.

Jacopo Vignali var Carlo Dolcis Lærer. Eleven var overordentlig tidlig udviklet; allerede i sit 12te Aar malede han Billeder af egen Opfindelse og vandt snart stor Berømmelse. Hans Billeder gjorde megen Lykke, dels paa Grund af det ejendommelig milde Indhold, dels paa Grund af den flittige Gjennemførelse, Egenskaber, som endnu den Dag idag skaffer ham et stort Publikum, uagtet disse Smaabilleder — fordetmeste Madonna- og Christushoveder — staae langt under de tidligere store italienske Konstneres Arbejder.

90. Christus-Hoved. L. 18. 14½. — Et Christus-Hoved med smertefuldt Udtryk.

91. Madonna-Hoved. L. 18. 14½. — Hovedet af Maria, Frelserens Moder, smertefuldt, som da hun stod ved Sønnens Kors.

Gerard Dou (Gerrit), f. i Leiden 7 April 1613, begr. i samme By 9 Febr. 1675.

Dous Fader, Douwe Jansz, var Glasmaler og hans Søn blev først undervist i denne Konst, men allerede i sit 15de Aar (1628) kom han i Lære hos Hollands største Maler: Rembrandt; dennes Billeder havde ved denne Tid en meget sirlig Gjennemførelse, en Egenskab, der særligt har tiltalt Dou og som hos ham blev endmere udviklet. Mange af Dous Billeder ere — maaske netop paa Grund af denne Forkjærlighed for Udførelsen — mindre indholdsrige, medens atter andre, og saadanne falde navnlig i Perioden 1650—60, ere betydelige Konstværker, der altid vil sikkre ham en meget høj Rang iblandt de saakaldte »smaa Hollændere«. Dou har henlevet sit Liv i Leyden og kun været borte fra denne By i Aarene 1651—57 og 1668—72, men hvor han i denne Tid har boet, ved man ikke. Hans Billeder have bestandigt været stærkt søgte, og selv i hans levende Live ere de blevne betalte med meget høje Priser.

92. Lægen. T. 14½. 11½. — Bag det optrukne Vinduestæppe staaer en Læge omgiven af sine Sager og betragter opmærksomt Uringlasset, som Konen bagved har bragt ham. — Diplomet og Barbeerbækkenet, Skærfet og den aabnede Medicinkasse, som fylde Vindueskarmen, betegne den omrejsende Kvaksalver. Betegnet: G. Dov. Kommet til Konst. 1700.

93. Pigen med Lyset. T. 10½. 7½. — En ung tækkelig Tjenestepige løfter med den ene Haand Vindues-

tæppet op og holder i den anden et tændt Lys for at se efter Noget, og Noget tiltrækker sig ogsaa hendes Opmærksomhed, dog ikke det, hun saa efter. Gjenboen er nu altid saa galant! Betegnet: G. Dov 165(8)? Kommet til Konstkammeret 1793.

Hendrik Dubbels, f. i Amsterdam 1620—21, begr. i s. By 9 Juni 1676 (?)

Dubbels har kun efterladt sig meget faa Billeder, men de fortælle, at han var en af de betydeligste Sømalere, der nogensinde have levet. Backhuysen siges at have været hans Elev. Dubbels var to Gange gift: 1651 og 1656.

94. Søstykke. L. 52. 78. — Hollandske Orlogsskibe krydsende mellem lave Kyster; en Baad nærmer sig nogle Fiskere, der staae paa Bredden i Forgrunden. Det er frisk Vejr; vældige Skymasser drive afsted for Vinden, og Bølgerne rulle langt ind paa Landet. Betegnet: Dubbels.

Willem Cornelisz Duyster f. i Amsterdam 1599 eller 1600, begr. i samme By 31 Janr. 1635.

Duyster menes at være Elev af Pieter Codde (?). Hans Billeder ere ret sjeldne.

95. En Herre og en Dame. T. 21½. 17½. — Den siddende Dame var i Begreb med at læse et Brev, men blev afbrudt af Herren, der staar bag hendes Stol. Kjøbt 1837.

D. VB. Hollandsk Maler. 17de Aarhundrede.

96. Negerlystighed i Surinam. L. 21¾. 17½. — Signeret D. VB. (Willem Buytenwegh?).

Nicolaes Elias (Claes Eliasz Pickenoy) f. i Amsterdam 1590—91, d. i s. By (?) 1646—56.

Elias arbejdede i Amsterdam og var i sin Levetid en meget søgt Portraitmaler. Hans Livsomstændigheder ere næsten ukjendte; han blev gift 1621, og var formodentlig Elev sammen med Th. de Keyser af van der Voort. Størstedelen af hans Arbejder var uden Signatur, hvorfor de i Tidens Løb sædvanligvis bleve tillagte Mierveld og andre af de mere kjendte hollandske Portraitmalere. B. v. d. Helst var sandsynligvis Elev af ham.

97. Mandsportrait. Knæstykke. T. 47. 32. — En ung Mand i rig Dragt; han holder Hatten i den ene,

Handskerne i den anden Haand. Betegnet: Ætatis suæ 35 Ano 1621.

98. Dameportrait. Knæstykke. T. 47. 32. — En ung Kone med Kniplingshue iført en rig, broderet Dragt. Sidestykke til foregaaende. Betegnet: Ætatis suæ 26 Ano 1621. Til Saml. 1756 (?).

99. Dameportrait. Knæstykke. T. 46½. 34½. — En ung Kone med Pibekrave om Halsen, iført en rig, sort Silkedragt. Betegnet: Anno 1635. Kjøbt 1883.

Allart van Everdingen, f. i Alkmaar 1621, begr. i Amsterdam 8 Novbr. 1675.

Everdingen har sandsynligvis modtaget sin første konstneriske Uddannelse i Utrecht, da Savary († der 1639) angives som hans Lærer, men er senere kommen til Haarlem, hvor Pieter Molijn underviste ham; her ægtede han 1645 Janneke Cornelisje med hvem han havde fire Børn, der alle døbtes i denne By. Senere hen (1653) flyttede han til Amsterdam hvor han blev indskrevet som Borger 1657; her lode »Allart van Everdingens Enke og Arvinger alle denne Malers smukke Landskaber, som ogsaa en Samling Malerier af andre Mestere« bortsælge ved Auction d. 11 Marts 1676; efter Enkens Død blev Resten af Samlingen bortsolgt ved Auction i Amsterdam d. 19 April 1709. Man har fortalt, at Everdingen ved en Stranding blev kastet iland paa Norges Kyster, og at han der har gjort en Mængde Studier, som han saa senere udførte.

100. Bjergegn med Vandfald. L. 84. 74. — Gjennem en snever Dal skummer en Bjergstrøm i Vandfald hen over den ujævne Grund. Ovenover Faldet ligger en Vandmølle, og op over Skoven, der fylder Dalens Baggrund, hæver et nøgent Fjeld sig med en Borgruin. Bet.: A. v. Everdingen. Til Konstk. 1758.

101. Bækken i Granskoven. L. 32. 46. — Dybt inde fra den melankolske, mørke Granskov skyder Strømmen sig stille og sagte frem, men nu kom den ud under den smukke, skyskinnende Himmel, tog Farten hen over de ujevne Steder, og gled ned i den dybere liggende Grund — se, hvor den hemmelighedsfuldt hvisker om de underlige Lyde og sælsomme Sukke, den hørte derinde! Bort herfra! Brusende trænger den sig frem gjennem Snevringen, som Klipperne danne, og modigere, alt som den fjerner

sig, sladdrer og løber den lystigt afsted, men stolt knejse Granerne med Hovedet mod Himlen og le ad den Skræk, der betog den. Betegnet: A. v. Everdingen.

102. Klippefuldt Landskab. L. 42¼. 63. — Gjennem den klippefulde Egn har den stride Strøm snoet sig frem indtil den fik Magt; da maatte Alt vige: vældige Klippeblokke bleve undergravede og revne bort — nu flyder den uhindret og derfor roligt videre. Graner voxe paa de optaarnede Fjeldmasser hinsides Strømmen; paa den anden Side skinner Solen venligt paa en Del hist og her opbyggede Smaahytter. Betegnet: A. v. Everdingen. Kjøbt 1763.

103. Vildt Bjerglandskab. L. 42¼. 57½. — Mellem de bratte Fjelde, hist og her bevoxet med Skov, har Strømmen banet sig Vej og danner et lille Fald mellem Forgrundens vældige Klippeblokke. Tilvenstre hæve Klipperne sig til en betydelig Højde — Kvæg og Mennesker blive saa saare ubetydelige i den store Natur. Betegnet: Allart van Everdingen 1648. Kjøbt 1763.

104. Floden mellem Klipperne. L. 32. 42. — Fra Forgrundens Klipper kan Øjet forfølge en Flod, der bugter sig ud mod den fjerne Slette; mellem de højtliggende Fjelde tilhøjre har der dannet sig et Fald, hvis Vand finder Vej til Floden. Betegnet: A. Everdingen 1647.

Kopi efter **I. v. Eyck.**

105. Jacoba af Bayern. Brystb. T. 23. 16¼.

Barent Fabritius. 17de Aarh. Hollandsk.

Barent Fabritius var sandsynligvis Elev af Rembrandt. Hans Arbejder ere daterede 1656—1672. Fra 1657—59 boede han i Leyden.

106. Fremstillelsen i Templet. L. 41. 70. — Simeon har standset Joseph og Maria og knæler nu, bærende Christusbarnet paa sine udstrakte Arme; den fromme Anna nærmer sig fra den modsatte Side. Ved et Bord tilvenstre modtages Offergaver. Betegnet: BFABRITIVS. 1668. Kjøbt 1755.

Domenico Feti (?) f. ca. 1589 i Rom, d. ca. 1624 i Venedig.

107. En sovende Munk. Brystb. L. 19. 15.

Govert Flinck, f. i Kleef 25 Janr. 1615, d. i Amsterdam 2 Febr. 1660.

Handelsstanden havde ikke synderlig Tiltrækningskraft for Govert Flinck; han paadrog sig Bebrejdelser fra sin Principal, fik ideligt Formaninger af sin Fader — men ligemeget hjalp det, og endelig satte han da ogsaa sin Vilje igjennem og blev Maler. Noget havde han lært i sin Fødeby, men Rembrandt blev dog hans egentlige Lærer. Snart gjorde han Lykke, blev en anset Maler og fik Borgerskab i Amsterdam 1652; han var to Gange gift. Skjøndt kun 45 Aar gammel da han døde, har han efterladt et stort Antal Arbejder: Portraiter og Portrait-Grupper i naturlig Størrelse, samt historiske og bibelske Billeder, af hvilke flere minde om Rembrandt.

108. Portraitgruppe; halve Fig. T. 27. 22¾. — Brystbilleder af Moder og Søn fremstillede som Venus og Amor. Kjøbt 1837.

109 (?) Portrait. T. 15½. 11½. — Brystbillede af en ung Mand med Overskjæg og langt mørkt Haar; om Halsen har han en bred hvid Krave. (Paulus Hennekyn?).

Franz Floris de Vriendt, f. i Antwerpen henim. 1520, d. i s. By 1 Octbr. 1570.

Mellem de nederlandske Konstnere, paa hvem den italienske Konst, og da navnlig Michel Angelo, havde meget stor Indflydelse, indtager Franz Floris en betydelig Plads; idetmindste var han paa sin Tid en særdeles anset Maler, der altid havde en Mængde Bestillinger og en Mængde Elever. Nutildags er Bedømmelsen noget anderledes; man savner i hans Arbejder den Originalitet, som i saa høj Grad udmærker saamange af hans senere Landsmænd. Flere Medlemmer af Familien de Vriendt vare Konstnere.

110. Kajn dræber Abel. T. 52. 66. — Kjøbt 1779.

Marcantonio Franceschini, f. i Bologna 5 April 1648, d. i s. By 24 Dcbr. 1729.

Franceschini uddannede sig efter Cignani og sluttede sig saa nøje til denne Konstner, at han arbejdede sammen med ham saagodtsom hele sin efterfølgende Levetid; navnlig havde de meget at gjøre som Frescomalere. Hans Staffelibilleder, hvis bedste Egenskab er en ret livlig Farve, ere meget sjeldne.

111. Diana, Jagtens Gudinde; Knæst. L. 38. 26.

Francesco Furini, f. i Florens 1604, d. i s. By 1649.

Enkelte større Malerier af mythologisk, historisk eller bibelsk Indhold har Furini vel malet, men det langt overvejende Antal af hans Billeder ere mindre Arbejder, sædvanligt enkelte Hoveder eller halve Figurer; en ganske god Farve samt en ret smuk Følelse er disse Billeders fornemste Egenskaber. Furini var Elev af Matteo Rosselli og blev videre uddannet i Rom.

112. En bodfærdig Magdalene; Brystb. T. 23. 19.

Aert (Arent) de Gelder, f. i Dordrecht 26 Octbr. 1645, begr. i s. By 28 Aug. 1727.

Rembrandts Elev Samuel van Hoogstraten blev de Gelders første Lærer. Senere, henimod 1665, malede han et Par Aar under Rembrandts Vejledning.

113. En østerlandsk Fyrste. T. 20½. 15½. — Betegnet: Ge . . er f. 1685. Kjøbt 1764.

Tousaint Gelton. 17de Aarh. Hollandsk. 1655—61 var Gelton Medlem af Lukas Gildet i Amsterdam, 1666 opholdt han sig i Sverig.

Gelton var kgl. Portraitmaler i Danmark fra 23 Sept. 1674; foruden Portraiter har han malet flere Smaabilleder i Dovsk Retning.

114. Den Lærde og Døden. T. 11½. 9½. — Betegnet: T. Gelton fe.

Luca Giordano, f. i Neapel 1632, d. i samme By 12 Janr. 1705.

Faderen, en middelmaadig Maler, satte sin begavede Søn i Lære hos Ribera; senere rejste den unge Mand til Rom, studerede i nogen Tid hos Pietro da Cortona, derfra videre til forskjellige italienske Byer, hvor han copierede en stor Del af de ældre Konstneres, især Veroneses Arbejder, og endelig atter tilbage til sin Fødeby. Han levede en Tid i Spanien og malede der for Carl II, men i sine sidste Aar var han atter bosat i sin Fødeby. Han arbejdede med overordentlig Lethed og Hurtighed.

115. Paris' Dom. L. 72. 88. — De tre Gudinder, Juno, Venus og Minerva foran Hyrden Paris som Dommer over deres Skjønhed. Kommet til Konstkammeret 1732.

116. Kain dræber Abel. L. 77½. 57.

117. Adam og Eva begræde Abels Død. L. 77½. 57. — Begge disse Billeder ere fra Cardinal Valentis Saml.

Johannes Glauber (Polydor), f. i Utrecht 1646, d. i Schoonhoven 1726.

Efter at have modtaget nogle Maaneders Undervisning hos Berchem og derpaa været beskjæftiget med at copiere italienske Landskaber for en Konsthandler i Amsterdam, rejste Glauber udenlands og opholdt sig 8 Aar i Frankrig og Italien. Efter Hjemkomsten var han en anset Maler, og hans Billeder, de smukt componerede, let malede italienske Landskaber, som imidlertid vare lidet originale, bleve meget søgte og godt betalte.

118—119. Tvende Landskaber, componerede i italiensk Charakter. L. 34½. 40. — Figurerne af G. Lairesse. Komne til Konstk. 1732.

Jan van Goijen, f. i Leyden 13 Januar 1596, d. i Haag 1656. Forskjellige nu mindre bekjendte Konstnere vare van Goijens første Lærere. Hjemkommen fra en Rejse i Frankrig bosatte han sig i Leyden, efter at have malet nogen Tid hos Esaias van de Velde. Van Goijens aandfulde Landskaber, sædvanlig Flodpartier fra Holland, ere skattede efter Fortjeneste, og vare saa, selv i hans Levetid; han var en anset Konstner og havde bestandig en Mængde Elever om sig. Uheldige Husspeculationer tvang ham til at opgive sit Bo til Skifteretsbehandling.

120. En hollandsk Stad ved en Flod. T. 25. 36½. — Paa den smukke, blanke Flod, der krummer sig omkring den store hollandske By, ses en Mængde Smaafartøjer, dels liggende ved Bredden, dels sejlende paa Floden; blandt disse sidste en stor Færgebaad, der er bygget 1645 og bærer et ikke ringere Navn end: Van Goien. De runde, tykke, godmodige Skyer skiftes til at komme frem og spejle sig i det rolige Vand. Betegnet: VGoien 1645. Kjøbt 1837.

Jan Hackaert, f. i Amsterdam 1629, d. i s. By 1699 (?) En Rejse i Udlandet, og navnlig et længere Ophold i Schweitz og Italien (1653—1658), forsynede Hackaert med en Mængde Motiver til Landskaber, som han senere udførte. Adrian van de Velde og Lingelbach have malet Staffage i hans ofte meget smukke Billeder, der i det Hele taget ikke ere almindelige. Hans Livsforhold ere iøvrigt ukjendte.

122. Egn i det sydlige Schweitz. L. 64. 93. — Fra Landevejen, der fører forbi en Gruppe høje smukke Træer, har man Udsigt over den blanke Flod, over dens bugtede Bredder med de af Haver omgivne Landsteder til Baggrundens fjerne Bjerge; det er

henimod Aften. Betegnet: J. Hackaert. I Invent. af 1775.

123. Landskab med Kvæg. L. 32. 37. — Aftensolen falder ind i Udkanten af Skoven, hvor Hyrderne komme drivende med deres Kvæg.

Joris van der Hagen (Verhagen), f. 1615—20, begr. i Haag d. 23 Maj 1669.

Van der Hagens Levned er kun lidet kjendt. Han levede i Haag fra 1640 til 1669. Den største Del af hans Landskaber ere forsynede med Figurer af Berchem, v. d. Velde og J. le Ducq.

124. Egekrattet. L. 68. 80½. — Over et lille Vand, som er omgivet af buskagtige Væxter, fører en Vej til Skoven; en Jæger med sine Hunde ere ifærd med at passere den. Tilhøjre i Billedet ser man ud over en flad Egn. Figurerne ere af J. le Ducq. Kjøbt 1759.

125. Klippelandskab. L. 68. 80½. — Forbi Klippen, omkrandset af unge Træer og med den forreste Side udhulet af en Bæk, hvis Vand danner et Fald, har man Udsigt til en Flod, som krummer sig mellem ensformede Højder. Figurerne ere af J. le Ducq. Betegnet: JVHagen. Kjøbt 1759.

126. Flodlandskab. L. 17½. 25. — Mild og venlig snor Floden sig med sin blanke Flade mellem den jevne, skovbevoxede Egn paa den ene Side og den stejle, klippefulde Grund paa den anden. Udsigten gaaer vidt ud over Flodens Bred, over Marker og Enge, Bygninger og Kirker, og taber sig i det ubestemmelige Fjerne. Alt er venligt og mildt, ret et Udtryk for Sommerskjønhed. Betegnet: JVHagen. Kjøbt 1763.

127. Spadseregangen i Skoven. L. 22½. 28. — I Alleen under de høje, alvorlige Egetræer, mellem hvilke Udsigten aabner sig til en By i det Fjerne, ses nogle Spadserende; tilvenstre er et lille med Vandplanter bedækket Kjær, der er omgivet af nogle Smaatræer og Buske. Kjøbt 1763.

Dirk Hals, f. i Haarlem før 1600, begr. i s. By 17 Maj 1656.

Dirk Hals var indtil den nyeste Tid næsten ganske ubekjendt, og Grunden var den, at hans Arbejder som oftest gik under andre

Konstneres Navne. Han var en yngre Broder til den udmærkede Maler Frans Hals, var gift og bosat i Haarlem, hvor hans Børn døbtes i Aarene 1621—41.

128. Blandet Selskab paa et offentligt Sted. T. 19. 24. — Betegnet: DHals An: 1622.

Jan Davidsz. de Heem, f. i Utrecht 1606, d. i Antwerpen 1683 eller 1684.

Jan Davidsz. Fader, David de Heem (f. i Utrecht 1570, d. 1632), der ligeledes var Frugtmaler, gav Sønnen den første Undervisning; snart blev denne en meget anset Konstner, hvis Arbejder bleve meget søgte. De Heem arbejdede i Leyden og Utrecht, men tilbragte dog sin største Levetid i Antwerpen.

129. Forskjellige Frugter L. 20. 24. — I et Landskab paa et Klippestykke ligger et Bundt Asparges, Druer og andre Frugter. Betegnet: J. D. de Heem f . . 3. Kjøbt 1747.

130. Stillelivsbillede. T. 13½. 19½. — Paa et Fyrretræes Bord, halvt dækket af et grønt Klæde, er hensat et stort Rhinskvinsglas, en Sølvtallerken, nogle Ferskener, en halvt skrællet Citron, nogle Druer, en Krebs og en Krabbe. Betegnet: J. De Heem A. 1652. I Inventariet af 1737.

Egbert van Heemskerck (de jonge), f. i Haarlem (1634, 1645), d. i London (1704, 1711).

P. de Grebber nævnes som hans Lærer, men snarere bar Heemskerck dog vist uddannet sig ved Studiet af Tenierske og Brauwerske Malerier. Hans Livsomstændigheder ere ukjendte.

131. En Retssal. L. 25½. 32. — Dommen oplæses; den ene af Synderne knæler bedende for Dommerne, medens Bøddelen gløder Jernet til Brændemærket. Bet.: HK.

132. Dands i en Krostue. L. 25½. 32. — Det dandsende Par har vakt almindelig Opmærksomhed blandt Gjæsterne, dog ikke hos Værtinden, der ganske rolig noterer de udskjænkede Drikkevarer paa Tavlen. Bet.: H. K.

Maerten Jacobsz. van Heemskerck, f. i Landsbyen Heemskerck (ved Alkmaar) 1498, d. i Haarlem 1 Octbr. 1574.

Maerten van Veen, med Tilnavnet Heemskerck efter sin Fødeby, var Søn af en Bonde, der just ikke yndede Konsten, da han nemlig tvang sin talentfulde Søn til at forlade sin Læremester Cornelis

Willemsz. i Haarlem for atter at beskjæftige sig med Landbruget. Som naturligt var, pinte denne Levevis ham særdeles, og det endte da ogsaa med, at han flygtede fra Faderen og gik i Lære hos en Maler, Jan Lucas, i Delft; fra denne kom han til den berømte Jan Schoreel i Haarlem og udviklede nu rask sit Talent. I sit 34 Aar rejste han til Rom, studerede ivrigt Antiken og Michel Angelo, og vendte efter et treaarigt Ophold tilbage til sit Fædreland, hvor han snart blev anset som en af sin Tids største Malere. »Saalænge som Malerkonsten er agtet og holdt i Ære af Menneskene, vil ogsaa hans Navn mindes« siger den gamle Konsthistoriker, Karel van Mander, om vor Konstner. Hans Billeder, af hvilke en Del ere gaaede tilgrunde under de spanske Uroligheder, vare af historisk, mythologisk og bibelsk Indhold.

133. Den opstandne Christus, Sejrherren over Synd og Død. T. 66. 50. Kjøbt 1764.

Lucas de Heere, f. i Gent 1534, d. 1584.

Efter at være uddannet under Vejledning af Frans Floris rejste de Heere til England, hvor han i længere Tid nød stor Anseelse og var beskjæftiget for højtstaaende Personer. Fra England (?) begav han sig til Frankerig og derpaa tilbage til sit Fødeland. Hans Arbejder — Portraiter og kirkelige Billeder — ere særdeles sjeldne. Lucas de Heere var tillige Lærd og har udgivet flere Bøger.

134. De fem kloge og de fem ukloge Jomfruer. T. 23¼. — Allegori paa et gudeligt og verdsligt Liv. Betegnet: HE 1570. I Konstkammerinv. af 1737.

Bartholomæus van der Helst, f. i Haarlem 1613, begr. i Amsterdam 16 Decbr. 1670.

Man kjender kun Lidet til denne Konstners Livsforhold, véd kun, at han var en udmærket Maler, der levede gift (1636) i Amsterdam i den hollandske Konsts Blomstringstid; hans Hovedværker ere to store Portraitbilleder, med en Mængde Personer i Legemsstørrelse, i Amsterdams Museum, daterede 1639 og 1648.

135. Mandsportrait. Halv Fig. T. 32. 25. — Portrait af en rig Hollænder, der ser velvillig og veltilfreds ud. Baggrunden er en Skov i Aftenbelysning. Betegnet: B. van der Helst 1651.

136. Mandsportrait. Halv Fig. L. 37. 30. — Portrait af en Herre, der har taget et mageligt Sæde paa en udskaaren Træstol; han er vel ved Magt. Signaturen, B. van Helst, er meget utydelig. Kjøbt 1760

Willem (Guilliam) de Heusch, f. i Utrecht henimod 1625, begr. i s. By 9 Marts 1692.

Ligesom sin Lærer, Jan Both, besøgte ogsaa de Heusch Udlandet og opholdt sig i længere Tid i Italien. En stor Del af hans Billeder ere Flodpartier fra Tiberen eller Rhinen. De Heusch døde som gammel Mand i sin Fødeby, hvor han 1649 og ofte senere hørte til Malerlaugets Forstandere.

137. Italiensk Egn. L. 26. 36. — Paa en skyggefuld Vej aabnes Udsigten til en bjergfuld Kyst ved Havet. Betegnet: GDHeusch f. I Konstkammerinv. af 1775.

Jan van der Heyde, f. i Gorkum 1637, d. i Amsterdam 28 Septbr. 1712.

Amsterdam, med sine mange smukke Partier, var den By, hvor den fortræffelige Architecturmaler Jan van der Heyde helst opholdt sig, skjøndt han vel hyppigt gjorde Udflugter til andre hollandske Byer, ligesom han ogsaa foretog enkelte Rejser til England og Tydskland. Adrian van de Velde og Eglon v. d. Neer malede som oftest Staffagen i hans skjønne Smaabilleder. Ved Siden af sit store Talent som Maler var v. d. Heyde en meget praktisk begavet Natur, der gjorde flere Forbedringer og Opfindelser til Byens Bedste; blandt Andet var han Opfinder af Slangesprøjten til Ildebrande, over hvilken Gjenstand han udgav et Værk.

138. Architecturmaleri. T. 9½. 13. — Prospect af en Herregaard ved en Canal, over hvilken fører en muret Bro. Betegnet: VHeyde. Kjøbt 1760.

Johan Georg Hinz (Hainz), f. i Hamborg. 17de Aarh.

Foruden de mere bekjendte Stillelivsbilleder har Hinz malet bibelske Malerier til nogle Kirker i sin Fødeby. Han levede endnu 1660.

139. Stillelivsbillede. L. 32½. 23½. — Det Indre af et Skab med Hylder hvorpaa Natur- og Kunstgjenstande; i Midten en rigt udskaaren Elfenbenspokal. Betegnet: Georg Hinz fe. — Kjøbt 1764.

Gerard Hoeckgeest, f. i Haag (?) henimod 1600, levede endnu 1653 i Delft.

Denne meget dygtige Architecturmaler, hvis Arbejder ere temmelig sjeldne, formodes at være Elev af B. v. Bassen. 1639, i hvilket Aar han bliver gift med en anset Dame, indskrives han som Fremmed i Delfts St. Lukas Gilde.

140. Choret i Domkirken i Delft. L. 50. 41. — Betegnet: GH 1655. Opført i Konstkammerinv. af 1690.

141. Det Indre af en Kirke. T. 19. 25. — Betegnet: GH. Kjøbt 1763

Hollandske Konstnere. 17de Aarh.

142—143. Portraiter af Mand og Kone. Knæstykker. L. 39. 46. — Betegnede: Ætatis suæ 38 Ano 1622, og Ætatis suæ 21 Ano 1622. (C. v. d. Voort?)

144. Mandsportrait. Halv Figur. T. 36¼ 25½. — En ung Mand iført en elegant sort Silkeklædning.

145. Et hollandsk Landsted »Oversten«. T. 11½. 30. (Af samme Maler som det følgende Billede.)

146. Et Herresæde ved en Kanal. T. 18. 24½. — Betegnet: I.K.

Melchior de Hondecoeter, f. i Utrecht 1636, d. i Amsterdam 3 April 1695.

Melchior de Hondecoeters Bedstefader, Gillis, der nedstammede fra en adelig Brabantsk Slægt, var Portrait- og Landskabsmaler; hans Søn, Gijsbert, blev Dyrmaler, og dennes Søn igjen, vor Konstner, som selvfølgelig var Elev af sin Fader, blev ligeledes Dyrmaler — og blev en udmærket Konstner. Høns, Ænder og andre, især tamme Fugle har han fremstillet med Lune og træffende Sandhed. I October 1659 blev han indskrevet i Haags St. Lucas Gilde, og levede her til 1663, i hvilket Aar han blev gift og flyttede til Amsterdam. Maleren Jan Baptist Weenix var hans Onkel.

147. Hønsegaarden. L. 59½. 70. — Paafugle, Høns, Ænder og Duer ere forsamlede i Gaarden ved et hollandsk Herresæde; et Par fremmede Gjæster, en Skildpadde og en lille Hund, ere ligeledes tilstede, men blive rimeligvis jagede paa Flugt af den tappre Gaardhane. Betegnet: M. D. Hondecoeter. Kjøbt 1755.

Gerard Honthorst, f. i Uttrecht 4 Novbr. 1590, d. i samme By 27 April 1656.

Abraham Bloemaert var Honthorsts Lærer. Han opholdt sig i lang Tid i Italien og fik der sit bekjendte Tilnavn: »Gerardo della notte«, fordi en stor Del af hans Billeder var fremstillet med konstigt Lys. Efter et kortere Ophold i sit Fødeland blev han kaldt til England af Karl I (1620—1629); ogsaa Christian IV har beskjæftiget ham. 1627 bosatte han sig i Haag, blev en meget anset og benyttet Portraitmaler og byggede sig her et pragtfuldt Hus.

148. Den rige Gamle med sin Søn. L. 44. 38. — Paa Bordet staar en tændt Lampe og en Sølvvase, som den Gamle nylig har lagt Laaget paa; en ung Mand

i Kappe med Baret paa Hovedet staar tæt ved. Halve Figurer. Kjøbt 1734.

149. Dameportrait. T. 22½, 18. — Brystbillede af en fornem Dame i rig Dragt, Betegnet: .... horst. Billedet har været større.

Pieter de Hooch (Hoogh), f. i Rotterdam, døbt 20 Dcbr. 1629, d. i Amsterdam efter 1677.

Skjøndt man vel kjender en Del og tildels meget ansete Mænd med Navnet de Hooch (eller Hooghe) fra det 16de og 17de Aarh., har man dog kun ringe Kundskab om den berømteste af dem alle: Maleren Pieter de Hooch. Han blev gift 1654 med Janettje van der Burch, en Datter af en Fajancefabrikant i Delft. 1655 er han opført som Medlem af St. Lucas Gildet i Delft og er endnu 1657 virksom der; han har neppe været videre anset ved denne Tid, da Billeder af ham vurderedes til 6 til 20 fl. Stykket, og det er vel heller ikke gaaet ham meget bedre i Tidens Løb, da han 1667—1671 findes boende i et af Amsterdams fattige Kvarterer. Et Billede i Steengrachts Samling i Haag er betegnet 1677. Han var en udmærket Maler, yngre end, men dog samtidig med Rembrandt, af hvem han sikkert lærte at blande sine tryllende Farver. — Desværre have efterstaaende tre Billeder, af hvilke det første har været et udmærket Maleri, lidt ved ukyndig Restauration.

150. Selskabet. L. 28. 25½. — Ved det aabne Vindue ses flere syngende og spillende Personer, efter hvis Musik tvende Par udføre en Menuet. Fra den aabenstaaende Dør ser man ud gjennem et andet Værelse ind i et tredie, hvor Solen skinner paa Gulvet. Betegnet: P. d. hooch.

151. Familie-Concerten. L. 35. 41. — Damen, der spiller Violoncel, vexler nogle Ord om Musiken med Herren, der spiller Violin, medens Damen ved Vinduet, der synger og Herren, der følger Sangen i hendes Nodebog, ganske ere optagne af denne Beskjæftigelse. Gjennem aabenstaaende Døre har man Udsigt til Haven, hvor Solen naturligvis skinner. Betegnet: P. d. Hooch.

152. Huslig Scene. L. 35¼. 32. — I Sengekammeret sidder Moderen og giver Svøbelsesbarnet Mad; hun standser et Øjeblik for at give Pigen Besked til Fiskekonen, der staar udenfor paa Gangen. Bet.: .. H ....

Jacob van Hughtenburgh, f. i Haarlem 1639, d. i Rom (efter 1670).

Under Berchems Vejledning modtog Jacob van H. sin første Uddannelse og begav sig derpaa i meget ung Alder til Rom, hvor han døde efter nogle Aars Ophold. Hans Billeder ere meget sjeldne.

153. Landskab med Kvæg. L. 20. 25½. — I et italiensk Landskab ses paa Vejen i Forgrunden en lille Flok Faar, Geder og Hornkvæg. Betegnet: Jacobus van huchtenburgh 1670. Kommet til Konstkammeret 1732.

154. Landskab med Kvæg. L. 20. 25½. — Italiensk Landskab med Hornkvæg og Faar. I Forgrunden en sovende Ged; en anden nipper af Straaene ved Træstubben. Betegnet: Jacobus van hughtenburgh 1670. Kommet til Konstk. 1732.

Jan van Hughtenburgh, f. i Haarlem 1646, død i Amsterdam 1733.

Johan var ovennævnte Jacobs yngre Broder. Efterat have faaet nogen Undervisning hos Thomas Wyck i Haarlem, begav han sig til Broderen i Rom, rejste herfra henimod 1667 til Paris, hvor van der Meulen blev hans Lærer. Hjemkommen til Haarlem blev han gift 1678 og levede som en yndet og anset Maler; 1708 og 1709 var han atter i Italien. Sine gamle Dage tilbragte han hos sin Datter, hvem han efterlod en betydelig Formue.

155. Gadelivet i en italiensk By. L. 15½. 18. — Foran Tempelruinen Frugtkjærlinger i Samtale; længere tilbage prædiker en Tiggermunk. Betegnet: Hughtenburgh 1707. Kjøbt 1756.

156. Torveplads udenfor en By. L. 15½. 18. — I Forgrunden handler en Vandringsmand med en Sælgekjærling. Betegnet: hughtenburg. Kjøbt 1758.

157. En Revue. L. 23. 28. — Betegnet: HB.

Cornelis Huysmans, f. i Antwerpen 1648, d. i Mecheln 1 Juni 1727.

Caspar de Wit og Jacques d'Arthois bleve Huysmans Lærere. Efter endt Læretid bosatte han sig i Mecheln, hvor han giftede sig; 1702—1716 boede han i Antwerpen, men vendte da tilbage til Mecheln, og blev her til sin Død.

158. Skovparti. L. 27. 32½. — Aftensolen forgylder Træernes Toppe og Skyernes Kanter. I Baggrunden

har man Udsigt til Havet og de fjerne Bjerge. Kjøbt 1763.

Jan van Huysum, f. i Amsterdam 15 April 1682, d. i s. By 7 Febr. 1749.

Jan van Huysums Fader, Justus, var Sønnens første Lærer; de Heems og Mignons fortræffelige Arbejder bleve hans Forbilleder, og et ivrigt Studium efter Naturen i Forbindelse med stor Flid bragte snart et udmærket Resultat. Meget faa Konstnere have i deres levende Live været saa paaskjønnede som Van Huysum, og meget faa Billeder bleve i hin Tid betalte saa højt som hans. To af hans Brødre, Justus og Jacob, bleve Malere, sidstnævnte Blomstermaler ligesom Jan, hvis Arbejder han ofte skuffende copierede.

159. Vase med Blomster. T. 30½. 22¾. — I en Vase, der er opstillet i en Nische, er sat forskjellige Blomster, blandt hvilke især et Par Roser og en Tulipan udmærke sig. Ved Vasens Fod ses en Fuglerede og forskjellige Smaadyr. Bet.: Jan van Huysum fecit. Kjøbt 1843.

Isaac Isaacsz., f. i Amsterdam 1599, d. i s. By efter 1648.

Isaac Isaacsz., en Søn af Chr. IV's Hofmaler Pieter Isaac (f. i Helsingør 1569, d. i Amsterdam sandsynligvis 1639) blev indskreven i Antwerpens St. Lucas Gilde 1622—23. Et Brev fra Chr. IV befaler, toldfrit at lade passere nogle af Pieter Isaacs Søn, Isaac Isaacsz. i Antwerpen, til Chr. IV malede Billeder — blandt hvilke formodentlig nedenfor anførte Maleri.

160. Et fyrsteligt Gjæstebud. L. 96. 118. — I Invent. af 1673.

Italiensk Maler. 15de Aarh.

161. Parti af et Fodstykke til en Altertavle. T. 11. 39. — I den mellemste Afdeling: Mariæ Bebudelse; tilvenstre: den hellige Benedict, halv Figur; tilhøjre: en knælende Nonne, hel Figur. Tempera Maleri. (Don Lorenzo Monaco?)

Italiensk Maler. 16de Aarh.

162. Brystbillede af en ung Mand. Pap. 15⅕. 11½. (Pordenone? Moretto?)

Juriaen Jacobsen, f. i Hamborg 1630 (1610), d. i Leuwarden 1685 (?).

En kun lidet kjendt Konstner, der siges at have været Elev af Frans Snyders og at have opholdt sig dels i Antwerpen, dels i Amsterdam.

163. En Vildsvinejagt. L. 54. 90. — Vildsvinet forsvarer sig mod Hundene; Jægerne ile til. Betegnet: J. Jacobs 1677.

F. d. Jongh. 17de Aarh. Hollandsk:

Hos A. v. d. Willigen er efter Haarlemske Archivpapirer anført »Frans de Jong (Søn af Adrian van Ostades Søster), en udmærket Historiemaler, f. i Haarlem og begravet der d. 15 Janr. 1705«, men om dette er vor Maler — der viser sig som Efterligner af Salvator Rosa — er tvivlsomt. Ved en Auction i Amsterdam 1684 sælges to Billeder »Jason, Dragens Overvinder« og »Juno aabenbarer sig for Jason« malede af »Ferdinandus de jong«. — Saavidt vides ere disse de eneste Efterretninger, der haves om F. de Jong(h).

165. Jason bedøver Dragen. L. 17½. 14. — Utydelig Signatur. Kjøbt 1760.

166. Cadmus. L. 17½. 14. — Cadmus, der har fældet Dragen, som dræbte hans Staldbrødre, forfærdes ved at høre en Røst, der spaaer ham, at han skal forvandles til en Slange. Betegnet: F. de Jongh. Kjøbt 1760.

Jacob Jordaens, f. i Antwerpen 19 Maj 1593, d. i s. By 19 Octbr. 1678.

Efter at have studeret sammen med Rubens i A. van Noorts Værksted, blev Jordaens 1615 optagen som Mester i Antwerpens Malerlaug. Aaret efter ægtede han sin Lærers Datter, og rimeligvis af denne Grund forblev han i sin Fødeby, istedenfor efter Datidens Mode at rejse til Italien. Han opnaaede stor Anseelse og hans Arbejder, sædvanligt bibelske og mythologiske Billeder, vare meget søgte. Navnlig udmærkede hans Malerier sig ved en særdeles god Farve, om man end med Rette kan have noget at indvende mod de mindre skjønne Former og Typer, der ere fremherskende i hans store Figurbilleder.

167. Nympher smykke Achelaus' Horn. L. 94. 119. — Efterat Hercules i Kamp med den tyreformede Flodgud Achelaus har tilvundet sig Kongedatteren Dejanira, pryde Nympherne i Dejaniras og de tvende Kæmpers Nærværelse, et Horn med Blomster og Frugt til Minde om Sejren. Betegnet: J. Jor fc 1642 (49?). I Inventariet af 1690.

168. Christus velsigner Børnene. L. 97. 106. — Christus sidder ved en Stentrappe omgiven af fire af sine Disciple og af Mødrene med deres Børn. Pharisæerne forarge sig. Kjøbt 1760.

169. Susanna i Badet. L. 58¹/₃. 77¹/₂. — Susanna, siddende nøgen ved Badet, overraskes af de tvende Gamle. Betegnet: Jac. Jor fecit 1653. I Inventariet af 1690.

Willem Kalf, f. i Amsterdam 1621/22, begr. i s. By 3 Aug. 1693. Blandt Hollands mange dygtige Stillelivsmalere indtager Hendrik Pots Elev, Willem Kalf, en betydelig Plads; han var velset blandt sine Samtidige og blev jevnlig tilkaldt, naar et Billedes Ægthed skulde prøves.

170. Stillelivsbillede. L. 25. 20¹/₂. — En halvskrællet Citron foran en stor Glaspokal og en Porcellainsskaal. Betegnet: W. Kalf. 1662.

Alexander Keirincx, f. i Antwerpen 23 Janr. 1600, d. i Amsterdam 1652. Boede nogen Tid i London.

171. Skovvejen forbi Kjæret. T. 34¹/₂. 46¹/₂. — Betegnet: AGvKeirincx fc ao 1630.

Thomas de Keyser (?), f. i Amsterdam 1696/97, begr. i s. By 7 Juni 1667.

Hendrik de Keyser, Architect og Billedhugger, f. i Utrecht 1565 ægtede 1591 Raijke van Wildert, med hvem han havde 4 Sønner og 2 Døttre; den anden i Rækken af disse var vor Konstner, hvis Livsforhold man iøvrigt ikke kjender. Af hans Billeders Behandling ser man, at han har levet samtidig med Rembrandt og er bleven paavirket af dennes Konst, om han end optræder som stor og selvstændig Mester. Hans Billeder ere meget sjeldne.

172. Portræter i hel Figur af Mand og Kone. T. 28¹/₂. 40. — Herr Cornelis van der Gracht, en hollandsk Borgemester, er ude at spadsere med sin Hustru Jobie Broetmans. Han synes at have gjort hende opmærksom paa Et og Andet og afventer nu hendes Mening. Landskabet, hvori de spadsere, er malet af van Goijen.

Albert Klomp, f. i Amsterdam 1618, d. i s. By 20 Dcbr. 1688. Enkelte af denne ret dygtige Konstners Arbejder staa Potters Billeder nær. Han omkom ved et Ulykkestilfælde og efterlyses i et Amsterdamer Blad af 12 Febr. 1689.

173. Kvæg paa Marken. L. 16¹/₂. 18¹/₂. — Den røde hjelmede Tyr mellem en Flok græssende Faar og Geder. Betegnet: A. klomp. 1663 f.

Nicolaes Knüpfer, f. i Leipzig 1603, d. 1660. Hollandsk.
Skjøndt Tydsker af Fødsel maa Knüpfer dog henregnes til den hollandske Skole, da han som ung kom til Utrecht og studerede under Abr. Bloemaerts Vejledning. Han var en anset Konstner, der bestandig havde mange Bestillinger, blandt andre ogsaa for Chr. IV.

174. Paulus og Festus. T. 18. 24½. — Paulus, med lænkebundne Hænder, forsvarer sig for Festus i Agrippas og Berenices Nærværelse. Apostl. Gjern. 26, 24—29. Betegnet: NKnúpfer. Kjøbt 1760.

175. Mercur og Psyche. T. 22. 16. — Mercur hæver sig til Olymp med Psyche (Sjælen), som Ærgjerrighed, Vellyst og Fraaseri bestræbe sig for at holde tilbage. Betegnet: NKnüpfer. Kjøbt 1760.

Jan Ten Kompe, f. i Amsterdam 14 Febr. 1713, d. i s. By 1761.
Jan van der Heyde og Berckheyde vare J. Ten Kompes Forbilleder. Hans Malerier gjorde en ikke ringe Lykke i hans Levetid.

176. Torvet i Haarlem. T. 18½. 22½. — Betegnet: J. T. Kompe. Kommet til Konstk. 1791.

Salomon de Koninck, f. i Amsterdam 1609, begr. i s. By 8 Aug. 1656.
Skjøndt der nævnes en fem, sex Malere med Navnet Koninck, kan man dog kun med Bestemthed skjelne mellem tre, nemlig: Salomon, Figurmaler, den noget yngre Landskabsmaler, Philip de Koninck, — begge stærkt paavirkede af Rembrandts Konst, — og Jacob Koninck, der blev Hofmaler i Danmark. S. de Koninck levede i Amsterdam, hvor han blev Medlem af St. Lucas Gildet 1639.

177. En tyrkisk Kriger. T. 18½. 14½. — Brystbillede af en midaldrende Mand med Turban paa Hovedet og iført Brystharnisk. Betegnet: DKoninck. Kommet til Saml. 1787.

Hendrik Krogk, f. i Flensborg 1671, d. 1738.
Krogk blev nærmest uddannet i Italien under forskjellige Ophold i dette Land. Efter sin Hjemkomst var han stadig beskjæftiget for Hoffet i Kjøbenhavn.

178. Jacob møder Rachel. L. 21. 29½.

Christoffel Jacob van der La(e)men, f. i Antwerpen (?) omtr. 1615, d. i s. By 1651.
Størstedelen af v. d. Lamens Billeder, der kun ere faa i Antal, have det finere Selskabsliv til Indhold. Han blev gift 1642 med Maria Michielsen, med hvem han havde sex Børn; det sidste Barn blev født samme Aar v. d. Lamen døde.

179. En Selskabssal. T. 27½. 40. — I en smukt udstyret Sal er et Selskab af rigt klædte Herrer og Damer forsamlet; et Par dandser en Menuet.

I. Leemans, hollandsk Konstner fra det 17de Aarh., hvis Livsforhold ere ukjendte.

180. Slagsmaal ved et Bondegilde. L. 31. 37½. Betegnet (utydelig) I. Leemans 1661.

Lely: Pieter van der Faes, f. i Soest i Westphalen 1618, d. i London 1680.

Lely var først i Lære hos de Grebber i Haarlem, men kom 23 Aar gammel til London, hvor han uddannede sig med van Dyck som Forbillede, og blev en meget søgt Portraitmaler. Han efterlod sig en stor Formue.

181. Dameportrait. Knæstykke. L. 38. 31. — En engelsk Dame, ifærd med at bryde en Rose af Busken, der staar foran hende. (Countess af Sunderland)?

Jan Lievens, f. i Leyden 24 Octbr. 1607, begr. i Amsterdam 8 Juni 1674.

Lievens var Elev af Joris van Schooten og Pieter Lastman (Rembrandts Lærer). Efter endt Læretid rejste han til England (1631), hvor han gjorde megen Lykke med sine Portraiter; han blev nu her i tre Aar og bosatte sig saa i Antwerpen, hvor han 1634 ægtede en Datter af Billedhugger Michiel Colijns. Efter et Ophold her af en halv Snes Aar flyttede han til Amsterdam; i Aaret 1661 boede han i Haag.

182. Mandsportrait. T. 20. 15½. — Brystbillede af en ung Mand i Profil. Konstnerens eget Portrait (?). Betegnet: JL. I Invent. af 1737.

Johan Lingelbach, f. i Frankfurt a. M. 1623, d. i Amsterdam Nobr. 1674. Hollandsk.

I meget ung Alder begav Lingelbach sig til Holland, hvor hans Uddannelse fandt Sted. Han tilbragte senere længere Tid paa Rejser i Frankerig (1642—1644) og Italien (1644—1650) og samlede her en Mængde Studier, som han efter sin Tilbagekomst til Holland malede Billeder efter. Ofte har han malet Figurerne i flere af de berømte Landskabsmaleres Billeder. Han blev gift i Amsterdam 26 April 1653.

183. Havneparti med Figurer. L. 30. 38. Betegnet: J. Lingelbach f. 1666.

Filippino Lippi, f. i Prato 1457 eller 1458, d. i Florens 18 April 1504.

Filippo, eller som han almindelig kaldes: Filippino, var en Søn af den udmærkede Maler, Karmelitermunken Filippo Lippi, og Nonnen Lucrezia Budi. Da Faderen døde anbefalede han sin 9aarige Søns Opdragelse til Fra Diamante, en af hans Elever, men Filippino forlod snart denne for at lære hos den fortræffelige Konstner Sandro Botticelli, der ligeledes var en af Faderens Elever. Da Filippino var udviklet, vandt han snart Berømmelse og fik meget at male i flere af de større italienske Byer; især i Florens, hvor han henlevede sine fleste Aar, var han stærkt beskjæftiget med Frescoarbejder i Kirken del Carmine og i Palazzo Strozzi. Hans Staffelibilleder, der efter almindelig Mening overgaa Faderens, navnlig paa Grund af den større Inderlighed i Følelsen, ere ikke meget talrige, dog findes han repræsenteret i de fleste større Gallerier om end kun ved enkelte Billeder.

184. Joachim og Anna. T. 42½. 46¾. — Den hellige Joachim møder den hellige Anna udenfor Templet i Jerusalem, efterat en Engel har forkyndt dem, at Maria skal fødes. Ved Hyrden, der ledsager Joachim, hentydes paa hans Flugt ud til Hyrderne og hans skjulte Ophold der, afterat han af Ypperstepræsten var bleven haanet for sin Barnløshed. Temperamaleri. Betegnet: M·CCCC·LXXXXVII·PHILIPPINUS. DE FLORENTIA. Kjøbt 1763.

Dirck van der Lisse, d. i Haag 1669 (?).

Denne Konstner var Elev af Corn. Poelenburg, med hvem han har meget tilfælles saavel i Valget af Motiver som i Udførelse. 1644 blev han optaget i Haags Maler Gilde; 1660 blev han Borgemester i samme By og beklædte denne Post til sin Død.

185. Landskab med Staffage. T. 17. 26. — Landskab i italiensk Character. I Kløften mellem Forgrundens Klipper, hvor Diana og hendes Nympher bade sig, røbes Callistos Tilstand. Utydelig Signatur. Kjøbt 1764.

Jacob van Loo, f. i Sluis 1614, d. 26 Novbr. 1670 i Paris. Hollandsk.

Jan van Loo, Maler, var Fader til vor Konstner, der 1742 bosatte sig i Amsterdam, hvor han var anset som en af sin Tids bedste Colorister. Han malede Portraiter og større Figurbilleder, ligesom han ogsaa siges at have malet de smaa Figurer i Wijnants og Hobbemas (?) Billeder. 1662 rejste han til Paris, og blev indskreven i Academiet der i Januar 1663.

186. En Glas-Koralfabrik. L. 62½. 82. — I Baggrunden ere nogle Arbejdere beskjæftigede ved Smelteovnen,

foran tilhøjre knuses og omrøres Bestanddelene, tilvenstre slaaer en ung Mand Koralrørene ud i mindre Stykker. Betegnet: J. v. Loo. Kjøbt 1760.

Jan Looten, f. i Amsterdam (?) 1618, d. i London (?) 1681. Denne kun lidet kjendte Konstner begav sig i senere Alder til England, hvor han døde; man har Billeder af ham med Figurer af Berchem og Lingelbach.

187. En Bondeby i Schweitz. L. 61. 89. — Kirkeindvielsesfest i en schweitzersk Bondeby, der ligger omgiven af Skove. Paa Vejen i Forgrunden tumle lystige Bønder hjemad. Betegnet: Jan Loot . . n 1656.

188. Schweitzerlandskab. L. 61. 89. — Udsigt fra en Bjergvej over en Flod. Figurerne her ere ligesom i foregaaende Billede malede af Lingelbach. Betegnet: Jan Loot . . . 1656.

Bernardino Luini, f. i Luino omtr. 1475—1480, levede endnu 1530.

Vasari omtaler ham kun i Forbigaaende i en af sine Konstnerbiografier (Lorenzetto Boccaccino) og kalder ham Bernardino del Lupino, men uden iøvrigt at meddele Noget om hans Liv; samme Skjæbne er han undergaaet af senere konsthistoriske Forfattere, ja, Enkelte have endog helt forbigaaet ham. Der stod nu imidlertid den hele Række af udmærkede Billeder og ventede blot paa, at man skulde se rigtigt paa dem, og det endte da naturligvis ogsaa med, at Luini blev kaldt, hvad han i Virkeligheden er, en fortræffelig Konstner, men man fik desværre ikke tillige Noget nærmere at vide om hans Liv. At han har uddannet sig efter Leonardo da Vinci er tydeligt, men ved Siden af at have tilegnet sig saa meget fra denne, at hans Billeder ofte bleve kjøbte for da Vincis Arbejder, bevarede han dog noget absolut Selvstændigt, en ham ejendommelig Mildhed og Ynde, som strax giver ham tilkjende.

189. Den hellige Catharina. T. 20½. 17¼. — Bibelen holder hun i den venstre Haand, en Palmegren i den højre til Tegn paa, at hun har lidt Martyrdøden. Bagved hende ses et Stykke af det Hjul hvormed hun først skulde dræbes, men som blev sønderplittet af Lynilden. Kjøbt 1763. (Fra Cardinal Valentis Saml. som Leon da Vinci).

Nicolaes Maes, f. i Dordrecht November 1632, begr. i Amsterdam 24 Decbr. 1693.

Nicolaes Maes var Elev af Rembrandt; blandt hans Billeder findes enkelte ganske fortræffelige Arbejder, som bleve til i hans Ungdom 1654—1660 under denne Konstners aandfulde Vejledning. Efter at have forladt Rembrandts Værksted rejste han til Antwerpen, opholdt sig der for kortere Tid, boede derpaa en Tid lang i Dordrecht og flyttede endelig 1678 til Amsterdam hvor han var stærkt beskjæftiget til sin Død, navnlig som Portraitmaler.

190. Mandsportrait. Brystb. T. 16. 11¼. — En Mand af Stand; han er rigt klædt, har stor hvid, broderet Krave og stort bølgende Haar. Betegnet: NMaas. Kjøbt 1837.

191. Dameportrait. Brystb. T. 16. 11¼. — Hun er iført rig, sort Dragt. Sidestykke til Foregaaende. Kjøbt 1837.

Karel van Mander, f. i Holland, d. 1670 i Kjøbenhavn. Hollandsk.

Karel van Mander (den Yngste), en Sønnesøn af Forfatteren til de holl. Konstnerbiografier, kom som ganske ungt Menneske til Kjøbenhavn (1632) og henlevede nu Resten af sit Liv her, især beskjæftiget som Portraitmaler. Et Par Rejser til Holland har givet ham Lejlighed til at besøge Rembrandts Atelier, og hans Konst blev derved stærkt paavirket i denne Retning.

192. Den dræbte Prinds Svends Lig findes. L. 90. 98. — En dansk Prinds drog paa Korstogenes Tid til det hellige Land og blev der overfaldet og dræbt med alle sine Mænd, men Prindsens Lig blev fundet ved en Stjernes vejledende Straale. Efter Tassos »befriede Jerusalem«. Kommet til Konstkam. 1753.

193. Et tartarisk Gesandtskab i Kjøbenhavn. L. 83. 106½. — Paa en Seddel Navnene og 1655. I Invent. af 1690.

194. Den angrende Peter. L. 64. 43. — Hanens Galen minder Apostelen Peter om Herrens Ord, og han sidder fuld af Smerte og Anger. I Invent. af 1690.

195. Synet. En Olding med Briller. T. 22. 17. — Betegnet: K. v. Mander 1639.

196. Hørelsen. En gammel Kone med en Fløjte. T. 22. 17.

197. (?) Portrait af Admiral Ove Gjedde. Brystb. L. 24½. 19. — Kommet til Saml. 1849.

Bartolommeo Manfredi, f. i Ustiano ved Mantua 1580, d. i Rom 1617.

Manfredi tog Carravaggio til Forbillede; som oftest malede han Billeder af Livet, men blev afbrudt i sin videre Udvikling ved en tidlig Død.

198. Vagtstuescene. L. 54. 72. — Medens Zigeunersken spaaer den ene Soldat, lister en anden en Hane ud af hendes Kappe.

199. Vagtstuescene. L. 54. 72. — To Soldater sidde ved Glasset. En ung Pige med Tambourin, en Violinspiller og en Fløjteblæser ere beskjæftigede ved deres Instrumenter. Begge i Invent. af 1690.

Andrea Mantegna, f. ved Padua 1431, d. i Mantua 13 Septbr. 1506.

400 Aar ere forløbne siden Andrea Mantegna levede, men endnu bestandigt lyder hans Navn med samme store, højtidelige Klang som dengang, og vil saa fremdeles saalænge Konst bestaaer; der er en Inderlighed i hans Arbejder, en Følelse saa ophøjet og skjøn, saa alvorlig og sand, at den aldrig vil undlade at finde sit Svar i Beskuerens Bryst, hvor underlig end saa den ydre Form kan forekomme ham.

Mantegna, fortæller Vasari, vogtede Faar i sin Barndom, men hans store Evner viste sig tidligt, og Francesco Squarcione, Maler i Padua (født 1394), tog sig levende af ham, lod ham tegne og male efter den Samling antike Sculpturer, som han ejede, og hjalp ham tilrette med hvad han kunde. Mantegnas Berømmelse steg snart. 18 Aar gammel malede han en Altertavle til Sta Sophia i Padua, og udførte fra nu af til 1461 en Mængde Malerier i denne By; 1463 arbejdede han i Verona, 1466 i Florens. 1468 traadte han i Marquis Lodovico Gonzagos Tjeneste i Mantua og udførte for denne den berømte Suite Temperamalerier »Julius Cæsars Triumf«; Innocent VIII havde ved denne Tid kaldt ham til sig, og Mantegna var beskjæftiget for denne Pave 1488—90, men efter sin Tilbagekomst til Mantua fuldendte han det ovenfor nævnte Arbejde, som regnes for hans betydeligste Værk. Hans Staffelibilleder ere temmelig sjeldne.

Mantegna var, foruden Maler, tillige Architect, Kobberstikker og Billedhugger; ogsaa har man Digte fra hans Haand.

200. Den nys opstandne Christus. T. 30½. 18¾. — Christus, den lidende Forsoner, siddende paa en Kiste af Porphyr og iført det Linklæde, hvori han var svøbt, da han lagdes i Graven, fremviser sine Vunder; tvende Engle støtte ham, grædende ved Synet, men udover det rige Landskab, spreder den opgaaende Sol sine lysende Straaler. Betegnet:

Andreas Mantinia. Fra Cardinal Valentis Samling 1763.

Carlo Maratti, f. i Camerano (ved Ancona) 13 Maj 1625, d. i Rom 15 Decbr. 1713.

Maratti kom meget ung i Lære hos Andrea Sacchi i Rom, men studerede samtidig Carraccis og Rafaels Arbejder. Hans Billeder, der gjorde en overordentlig Lykke hos Datidens Rige, vare for det meste af helligt Indhold. Mere end ved sine Billeder, har Maratti indlagt sig Fortjeneste ved en særdeles dygtig Restauration (1702—3) af Rafaels Frescoarbejder i Vatikanet.

201. Den hellige Familje paa Flugten. 24¾. 18½.

202. Hyrdernes Tilbedelse. L. 24¾. 18½. — Begge komne til Saml. 1783.

Francesco Maria Mazzola (Parmigianino), f. i Parma 11 Janr. 1504, d. i Casal Maggiore ved Cremona 24 Aug. 1540.

»Il graziosissimo pittore« kaldes Mazzola (Mazzuoli) af en af sine Biografer, og man vil neppe kunne finde en mere betegnende Benævnelse. Mazzola er ikke nogen meget stor eller meget betydelig Konstner, men han er inderlig elskværdig og yndefuld i Størstedelen af sine Billeder. Faderen og to Onkler vare Malere og gave ham den første Undervisning, men Correggios og vel senere Rafaels Arbejder bleve hans Forbilleder. 1523 kom han som ung men udviklet Konstner til Rom og blev vel modtagen af Paven, Clemens VII; efter nogle Aars Ophold her, rejste han over Bologna, hvor han blev i nogen Tid, tilbage til Parma. Her paatog han sig at male i Fresco i Kirken Sta Maria og modtog Forudbetaling paa dette Arbejde, men da der efter en fem til sex Aar endnu knapt var begyndt — man siger paa Grund af hans svage Helbred — blev han kastet i Fængsel. Han slap dog snart fri, da han lovede strax at ville tage fat paa Arbejdet, naar han kom ud, men i det Sted flygtede han til Casal Maggiore ved Cremona (1539), hvor han efter kortere Tids Forløb døde.

203. Portrait af Laur. Cybo. T. 47. 39. — Laurentius Cybo, Fyrste af Massa, Greve til Ferentili, staaende foran et Brætspil (Hentydning paa Krigens afvexlende Lykke). En lille Page holder hans store Paradesværd; Citrontræer danne Baggrunden. Betegnet: Laurentius Cybo Marchio. Massæ Atque Comes Ferentili Anno M.D.XXIII ∞. Fra Cardinal Valentis Samling 1764.

Jan van der Meer de jonge, f. i Haarlem, Novbr. 1656, d. i samme By 1705.

Vor Konstners Fader siges at have været en dygtig Landskabsmaler og har vel derfor ogsaa været Sønnens Lærer, skjøndt Berchem ellers nævnes som saadan. Van der Meer levede og malede i Haarlem, blev gift her 1683, gik fallit 1700 — kun henved 100 Gylden kom der ind ved Auctionen over hans Bo — døde og blev begraven d. 28 Maj 1705. Hans Malerier have bestandig gjort stor Lykke og ere, især i forrige Aarh., betalte med forholdsvis meget høje Priser, Noget, som vel har sin Grund i den store Gjennemførelse, der som oftest blev hans Arbejder tildel.

204. Skovegn med Kvæg. L. 30. 37. — En rødskjoldet Tyr mellem en Flok hvilende Faar og Geder. Betegnet: J. v. meer de jonge f. 1679.

Michiel Janszoon van Miereveld(t), f. i Delft 1 Maj 1567, d. i s. By 27 Juni 1641.

Flere mindre bekjendte Konstnere (Willem Willemsz, A. v. Montfoort, Augustyn) vare Lærere for den senere saa berømte Miereveld, fra hvis Ungdom man foruden Portraiter har historiske Malerier og Livsbilleder, men som senere fik saa meget at bestille med at male Portraiter, at han ikke kunde tage sig andet for. Hans Ry tog bestandig til, alle fornemme og rige Folk lode sig male af ham, og Antallet af hans Portraiter er derfor meget betydeligt. — Carl I af England og Erkehertug Albreht i Bryssel kaldte ham til sig, dog fulgte Miereveld ikke Indbydelsen. 1625 var han Medlem af St. Lukas Gildet i Haag. Han var to Gange gift 1589 og 1632. Blandt hans Elever udmærkede sig især Jacob Delff, Hendrick van Vliet, hans ældste Søn, Pieter, (f. i Delfft 1596, d. 1623) samt Poul Moreelse.

205. Mandsportrait. Brystbillede. T. 21½. 17½. — Brystbillede af en livfuld, aldrende Mand, hvis Haar og Skjæg begynde at graane. (Den hollandske Digter Hooft?). Betegnet: Ætatis. 58. Ao 1638 M. Miereveld.

206. Portrait af Vilhelm den Tause (Ateliercopi).

Frans van Mieris den Ældre, f. i Leyden 16 April 1635, d. i s. By 12 Marts 1681.

Blandt de mange fortræffelige Konstnere, som levede i Holland i det 17de Aarh. indtager Franz van Mieris den Ældre, Stammefaderen til Konstnerfamilien af dette Navn, en betydelig Plads. Han var Søn af en velhavende Guldsmed og Diamantsliber, Jan Bastiaensz. van Mieris, som med sin Kone Curina van der Kok havde 23 Børn. Som første Lærer havde han Abr. Torenvliet, Glasmaler, men udviklede sig dog først til, hvad han blev, under G. Dovs Vejledning. Han var selv i sit levende Live en meget anset Konstner; man har betalt ham 1000 indtil 2500 Gylden for Stykket af de smaa Billeder, han malede. Et fordelagtigt Tilbud fra Erkehertug Leopold Wilhelm af Østrig, om at nedsætte sig der, afslog han.

207. I en hollandsk Bondestue. T. 15 1/4. 11 3/4. — I et smukt, malerisk Rum sidder en gammel Bondekone med et rart Ansigt; hun har været beskjæftiget med at skrabe Rødder, men giver nu en halvvoxen Dreng, der staar foran hende, et Pengestykke til at kjøbe Øl for, og formaner ham til ikke at spille Klink eller kaste Boldt med Pengestykket og tabe det, — Formaninger, hvorover Faderen, der staaer ved Siden af hende, smiler, og som Drengen modtager med stor Ro, — han gjør naturligvis ikke saadant Noget. Betegnet: F. van Mieris. Kommet til Saml. 1793.

208. Mandsportrait. Halv Fig. T. 12. 8. — Grev Ulrich Frederik Gyldenløve, en naturlig Søn af Frederik III. Betegnet: F. van Mieris fecit Ao 1662.

209. En Officer ved sit Glas. T. 8. 7. — En siddende Kriger, med Fjer i sin Baret, med Kridtpibe i den ene og et fyldt Rhinskvinsglas i den anden Haand, er yderst tilfreds med Verden og dens Goder, og søger med sit lystige Ansigt at bibringe Beskueren samme Anskuelse.

210. Mandsportrait. Halv Figur. K. 9. 6 1/2 — Portrait af Konstneren Eglon van der Neer (?); han staaer med Palet og Pensler i Haanden. Betegnet: F. v. Mieris. Kjøbt 1763.

211. Dameportrait. Halv Figur. K. 9. 6 1/2. — Portrait af Egl. v. d. Neers Hustru (?). Sidestykke til Foregaaende. Betegnet: F. v. Mieris F. Kjøbt 1763.

Willem van Mieris, f. i Leyden 3 Juni 1662, døde blind i s. By 26 Janr. 1747.

Denne var Søn af Frans van Mieris den Ældre og fik selvfølgelig Undervisning af Faderen. Han malede en stor Mængde Smaabilleder og anvendte en utrolig Flid og Omhu paa dem — men det hjalp ikke, hans Talent var for ringe til at gjøre disse Malerier til sande Konstværker. Af hans tre Børn blev Frans Maler.

212. Gudinden Ceres. T. 6 1/2. 5. — Hun er iført blaat Drapperi er krandset med Ax og har en Segl i Haanden. Betegnet: W. van Mieris Fc Anno 1719. Kjøbt 1760.

Frans van Mieris den Yngre, f. i Leyden 1689, d. i s. By 22 Octbr. 1763.

Maleren Willem van Mieris' Søn blev opkaldt efter sin Bedstefader og fik Undervisning af sin Fader. Han malede Portraiter og Smaabilleder af samme Indhold som Bedstefaderens, men stod rigtignok betydelig tilbage for denne; dog var han, naar der tages Hensyn til hans Samtidige, en ret dygtig Maler. Vor Konstner har tillige gjort sig bekjendt som Lærd og er Forfatter til flere ansete Skrifter.

213. Mandsportrait. Halv Figur. T. 11. 9½. — Konstnerens Fader, Willem van Mieris; han sidder ved sit Bord og har nylig læst sin Avis; Brillerne har han taget af og holder dem i Haanden. Betegnet: F. V. Mieris Fecit Ao 1737.

Abraham Mignon, f. i Frankfurt a/M. Juni 1640, d. i s. By eller i Wetzlar 1679. Hollandsk.

En Blomstermaler i Frankfurt, Jacob Marel, opdrog Mignon fra Dreng af og underviste ham tillige i sin Konst, men, da han med Mignon, som da var omtrent 20 Aar gammel, foretog en Rejse i Holland, overlod han hans videre Uddannelse til Jan Davidsz. de Heem, og som Læreren var saa blev Eleven — en fortræffelig Konstner, hvis friske Billeder altid bringe Glæde med sig. 1669 blev han indskreven i Utrechts St. Lukas Gilde.

214. En ophængt Blomsterflætning. T. 15. 20½. — Betegnet: A. Mignon fe. Kjøbt 1837.

Daniel (David) Maertensz. Mijtens d. Ældre, f. i Haag. 17de Aarh.

Man kjender kun Lidet til denne Konstner; skjøndt født i Haag og indskreven i St. Lukas Gildet her (1610), synes Daniel M. dog at have faaet sin konstneriske Udvikling i Belgien. Man ved at D. Mijtens var ansat som Hofmaler i England hos Jacob I og senere hos Carl I, hvis Portrait han flere Gange har malet.

215. Carl I Stuart. Hel Figur. L. 78. 48. — Betegnet: Carolus magnæ brittanniæ Princeps, ætatis suæ XXIIII. an. 1624.

Johannes Mijtens f. i Haag (?) henimod 1614, begr. i s. By 24 Dcbr. 1670.

Mijtens blev Medlem af Haags St. Lucas Gilde allerede 1639 og henlevede Resten af sit Liv i denne By. Han var en Brodersøn af Daniel M. d. Æ.; Daniel M. d. Y. var en Søn af ham.

216. Mandsportrait. Halv Fig. T. 12. 9½. — En ung Mand i sort Dragt med Haanden paa Brystet. Betegnet: Ao 1650 IANM: f:. Kjøbt 1764.

Pietro Francesco Mola, f. 1612, d. i Rom 1668.

Efter at have havt forskjellige Lærere sluttede han sig i Bologna til Fr. Albano og nedsatte sig senere i Rom, hvor han gjorde megen Lykke hos Paverne Innocent X og Alexander VII. Ludvig XIV kaldte ham til Paris, men daarligt Helbred forhindrede ham i denne Rejse.

217. Christi Daab. L. 18. 26.

Jan Miense Molenaer, f. i Haarlem henimod 1610, d. i s. By Septbr. 1668.

Denne Konstner indtager en ikke ubetydelig Plads i den hollandske Skole ved sine gode Arbejder, der paa engang minde om Frans Hals, Brauwer og Ostade, uden dog at naa op til disse Konstnere. Han blev begravet i Kirken St. Bavon i Haarlem den 19 Sept. 1668 og fik en kostbarere Begravelse end sædvanlig var Tilfældet for hans Stand.

218. Den skinsyge Kone. T. 19. 14. — Konen, der har truffet sin Mand i Krostuen i en letfærdig Piges Selskab, griber ham nu ved Haaret og prygler løs paa ham. Betegnet: Molenaer 1650. Kommet til Saml. 1787.

219. Lystighed i en Bondestue. L. 23. 37. — Betegnet: Molenaer. Kjøbt 1760.

220. »Som de Gamle sjunge, saa pibe de Unge«. L. 37½. 53. — Sang, Spøg og Musik ved det velbesatte Bord. De tre Tiggermunke befinde sig vel mellem de lystige Bønder.

221. Bønder i en Krostue. T. 13½. 12. Betegnet: I. Molenaer.

Jodocus (Joos) de Momper, f. i Antwerpen 1564, d. i s. By 1635.

Faderen var Maler og gav Sønnen Undervisning. Jodocus blev indskreven i det Antwerpenske Malerlaug 1581 og vandt snart en ikke ringe Anseelse ved sine Bjerglandskaber. Van Dyck har malet og raderet Mompers Portrait.

222. Vejen forbi Retterstedet. T. 20. 29½. — Kjøbt 1744.

223. Et klippefuldt Landskab. T. 17. 28. — Kjøbt 1744.

Paulus Moreelse, f. i Utrecht 1571, d. i s. By Marts 1638.

Moreelse var Elev af Miereveld og blev ligesom sin Lærer Portraitmaler, idetmindste var det som saadan, at han vandt sin store Anseelse, skjøndt han, efter en italiensk Rejse, malede flere Billeder af myth. og bibelsk Indhold. Foruden sit Talent som

Maler, havde han stor Begavelse som Architekt, hvilken kom til Anvendelse ved flere Byggeforetagender i hans Fødeby, Utrecht, hvor han tillige en Tid lang var Borgemester. Han havde to Sønner og tre Døttre med sin Hustru Antonia van Wijnters.

224. Dameportrait. Brystb. T. 29. 23. — En ung Dame, iført en sort, guldvirket Kjole og med Kniplings-pibekrave om Halsen.

Jan van Moscher. 17de Aarh. Hollandsk.
En kun lidet kjendt Landskabsmaler, af hvem der hidtil kun er fundet 5 à 6 Billeder, af hvilke tre ere betegnede med hans Navn. Han menes at have arbejdet i Haarlem 1640—50.

225. Aaben Egn. T. 14½. 23. — Paa Vejen, som foran Træer og Buske drejer ind mod Beskueren, ses en Bonde drivende et Par Køer. Tilhøjre i Billedet ser man langt ud i en bakket Egn. Staffagen af Isack v. Ostade (?). Betegnet: I. van Mos(c)her. I Inventariet af 1775.

Gillis Mostart, f. 1525, d. 1601. Flandersk.
Gillis Fader, en Decorationsmaler, rimeligvis af hollandsk Oprindelse, bosatte sig i Antwerpen medens Gillis og hans Broder Frans (ligeledes Maler) endnu vare Børn. Gillis blev indskreven som Mester i Antwerpens St. Lukas Gilde 1554 og efterlod ved sin Død en Søn af samme Navn, som blev optagen som Mester 1612.

226. Christus paa Korset. T. 12½. 9¾. — Øverst paa Højen, hvorfra man har en vid Udsigt over Jerusalem, er Korset med Christus rejst; et Dødninghoved ligger ved Foden af det. Betegnet: G. Mostart. F. Kjøbt 1764.

Frederik de Moucheron, f. i Embden 1633 eller 1634, begr. i Amsterdam 5 Janr. 1686.
Frederik de M. var Elev af Jan Asselyn og viste sig snart som en udviklet, dygtig Landskabsmaler. Han foretog 20 Aar gl. en Udenlandsrejse, opholdt sig længere Tid i Paris og senere i Antwerpen, men tilbragte dog Størstedelen af sin Levetid i Amsterdam, rimeligvis fra før 1659, i hvilket Aar han ægtede Marie Joudreville. Konstnere som Adrian van de Velde og Lingelbach have ofte malet Staffagen i hans Landskaber. Isaak de M. var hans Søn.

227. Landskab. L. 37½. 43. — I fuldt Sollys hæve Bjergene sig over Sletten. Forgrunden, med høje Træer og et Par Rejsende paa Vejen, ligger endnu

tildels i Skygge. Betegnet: F(?) Mouch .... Kjøbt 1764.

228. Italiensk Egn. L. 38½. 34½. — Paa den brede Vej, med den stejle Klippe paa den ene og Træerne paa den anden Side, kommer en Fragtmand med sine belæssede Æsler. Betegnet: Moucheron f.

229. Italiensk Landskab. L. 38½. 34½. — Mellem Trægrupper og forbi Højder skimtes en aaben Egn i det Fjerne. Betegnet: Moucheron ft.

Isaak de Moucheron, f. i Amsterdam 1670, d. i s. By 20 Juli 1744.

Isaak var Søn af den ovenfor omtalte mere bekjendte Frederik de Moucheron og fik Undervisning af denne, men blev iøvrigt overladt til sig selv i en Alder af kun 16 Aar ved Faderens Død. Isaak tog Ophold i Rom for en Tid (1694—1697); ved sin Hjemkomst blev han meget beskjæftiget som Decorationsmaler, og samtidig hermed malede han en Del Staffelibilleder.

230. Italiensk Søhavn. L. 22. 27. — I Forgrunden en Stenløve paa en Piedestal foran prægtige Ruiner. Betegnet: J. Moucheron Fecit.

Emanuel Murant, f. i Amsterdam 22 Decbr. 1622, d. i Leeuwarden 1700 (?).

Philip Wouwerman var hans Lærer. Murants Arbejder, som for det meste forestille hollandske Landskaber med Hytter, ere særdeles omhyggeligt gjennemførte og, vel som Følge heraf, temmelig sjeldne. Murant opholdt sig en længere Tid paa Rejser i Udlandet, fornemmelig i Frankrig.

231. Ved Landsbyen. L. 23½. 32½. — Hollandsk Landskab; i Aaen i Forgrunden en Baad med en Fisker. Betegnet: E. M. Kjøbt 1764.

232. En forfalden Bondehytte. L. 23½. 32½. — Betegnet: E. M. 1676. Kjøbt 1764.

Herman Naiwincx, hollandsk Maler fra det 17de Aarh., hvis Livsforhold ere ukjendte. Man har 16 Landskabsraderinger af ham, betegnede med hans Navn.

233. En Egn i Nærheden af Bjerge. L. 57½. 81. — Gjennem det aabne Land bugter Floden sig neden for høje Bredder; paa Vejen ses Jacob med sin Familie og Hjord. Figurerne ere malede af G. v. d. Eckhout.

Pieter Nason, f. i Amsterdam 1612, d. i Haag 1688—91.

Pieter Nason nævnes i Haags St. Lukasgilde 1639, han var gift og havde flere Børn, som døbes 1640—55. Han omtales endnu som levende i Haag 1684 og maa være død før 1691, i hvilket Aar hans Hustru nævnes som Enke. Størstedelen af hans Arbejder er Portraiter.

234. En Metalkande mellem Roser og Frugter. T. 27. 37. Betegnet: PNason.

Nederlandsk Maler. Begynd. af det 16de Aarh.

235. De hellige tre Kongers Tilbedelse T. 28. 27½.
236. Lazari Opvækkelse. T. 48. 44.
237. Portrait af en ung Mand med en Rosenkrands. T. 16½. 12. (Gerard David?).
238. Portrait af Christian II. Brb. T. 11¾. 8¼. Sign. 1515.
239. Den hellige Familje. T. 38. 45. (Efterligning af italiensk Konst).

Nederlandsk Maler. Slutn. af 16de Aarh.

240. Mandsportrait. Brystb. T. 22½. 17½. Betegnet: .... No. 1567 .... is suæ. 56. (Ant. Moor?).
241. Portraiter af Mand og Kone i Bøn. T. 23. 18. — Disse to Portraiter have oprindelig dannet Sidefløjene til et lille Alter.

Eglon Hendrick van der Neer, f. i Amsterdam 1643, d. i Dysseldorf (Houbr.) 1703.

Eglon var Elev af sin Fader, Aernout v. der Neer, og senere af Jacob van Loo. I enkelte af sine smaa Figurbilleder kom han ofte ter Borch nær. Han var tre Gange gift, havde 25 Børn, af hvilke et Par Stykker bleve Konstnere. Adriaan v. d. Werff var Elev af ham.

242. Conversation i en Have. L. 24½. 20. — Flere Personer ere forsamlede ved Trappen ned til Haven; en Dame i hvid Dragt giver sine Ordrer til en Negerpige. Betegnet: E. van ....
243. En musicerende Dame. L. 23. 20. — En Dame i rig Dragt spiller Mandolin; bagved en siddende Herre. Kjøbt 1760. (Dette Billede er muligt et tidligt Arbejde af ter Borch).

Aert van der Neer, f. i Amsterdam 1603, d. i s. By 9 Novbr. 1677.

Van der Neers smukke Billeder vare kun lidet søgte i hans Levetid. Han døde i største Armod paa et elendigt Tagkammer; hans efterladte Malerier vurderedes til 3 fl. Stykket.

244. Ildebrand i Amsterdam. L. 22½. 27. — Flere Huse ere antændte langt borte, for Enden af en af Hovedgrachterne; en Del Mennesker have forsamlet sig paa Broen i Forgrunden, medens andre haste op ad Gaderne for at komme Brandstedet nærmere. Betegnet: AVDN. Kommet til Saml. 1787.

245. Flodprospect ved Maaneskin. T. 12. 18½. — Maanen glimter mellem Træerne og belyser de nederste Skymasser, medens en let Vind kruser Vandets Overflade. Det er endnu tidligt paa Aftenen. Kommet til Saml. 1785.

246. Natlig Brand i en lille By. T. 14. 17½. — Kjøbt 1744.

247. Maanens Opgang over en lille By. T. 12¼. 18½. — Maanen staar temmelig fri i den skyede Luft. I Forgrunden ere nogle Fiskere sysselsatte ved deres Fartøj; hinsides Floden ligger en lille Landsby. Betegnet: AVDN.

248. Ildebrand en Vinternat. T. 17. 23¾. — Pludseligt og med vældig Magt ere Flammerne slaaet frem i den store Bygning, der ligger hinsides det tilfrosne Kjær; Folk ile til fra Landevejen, Nogle slagne af Forfærdelse. Betegnet: AVDN.

Caspar Netscher, f. i Heidelberg 1639, d. i Haag 15 Janr. 1684.

Netschers Fader, en Billedhugger, døde medens vor Konstner endnu var Barn. Enken rejste til Holland paa Grund af de urolige Krigstider, og Netscher blev sat i Lære først hos Koster i Arnheim, senere hos ter Borch i Deventer. En paatænkt Rejse til Italien (1650) gik ikke længere end til Bordeaux, hvor han forelskede sig, giftede sig og opholdt sig nogle Aar før han atter rejste tilbage til Holland. Han var en meget anset Maler, der foruden sine Genrebilleder har malet en Del Portraiter, hvorved han samlede sig en temmelig betydelig Formue. To af hans Sønner bleve Malere, nemlig Theodor N., den Ældste af 9 Børn, f. i Bordeaux 1661 † 1732 i Hulst, og Constantyn N., døbt i Haag 16 Dcbr. 1668 † 1722.

249. Conraet v. Beuningen, Raadsherre i Amsterdam. Halv Fig. L. 18. 14¼. — Portrait af en midaldrende Mand i sort Dragt med Allongeparyk.

Betegnet: C. Netscher Fc. 1675. (Gjentagelse af det 1673 daterede Portrait i Amsterdams Museum).

Isaak van Nickele, f. i Haarlem, begr. i s. By 27 Dcbr. 1703.

Isaak van Nickeles Malerier, som næsten altid fremstille det Indre af Kirker, ere ofte blevne tillagte Jan eller Johannes van N., der sagdes at være en Søn af Isaak; rimeligere er det at antage dem for Brødre, da deres Virketid falder sammen. Iøvrigt ved man kun lidet om vor Maler; han har levet i Haarlem, hvor han 1660 blev optaget som Medlem af St. Lukas Gildet, formentlig var han Elev af Architekturmaleren Pieter Janz. Saenredam (1597—1665).

Hans Malerier maa ikke have gjort videre Lykke, da vi fra Haarlemske Archiver vide, at der den 11 Febr. 1694 meddeles vor Konstner Tilladelse til ved Lotteri at bortspille et Maleri, som forestillede det Indvendige af Kirken St. Bavon i Haarlem — den samme Kirke i hvilken han 9 Aar senere blev begravet. Udbyttet af Lotteriet har ikke hjulpet ham stort, thi 1698 maa han opgive sit Bo til Skiftebehandling. Der findes nu kun faa af hans Billeder.

250. Architekturmaleri. L. 14½. 16. — Fra Hovedskibet i en af de hvide, hollandske Kirker, ser man ind til et af Sidecapellerne; hist og her samtalende Figurer. Betegnet: Isaak van Nickele 1695. I Invent. af 1775.

251. Det Indvendige af en Kirke T. 17¼. 19½. — Betegnet: Y (?) v. Nikkelen 1681.

Adriaen van Nieulant, f. i Antwerpen 1587, levede endnu 1657.

Adr. van Nieulant var Elev af Pieter Isaacx. Han tilbragte det meste af sin Levetid i Amsterdam.

252. Christi Indtog i Jerusalem. T. 33. 43. — Betegnet: Adriaen van Nieuland Fecit Ao 1656. I Invent. af 1775.

Pieter Nolpe f. i Haag 1601, d. i Amsterdam efter 1670.

Nolpe levede fra 1630 i Amsterdam, hvor han var beskjæftiget navnlig som Kobberstikker og Raderer; hans Malerier ere sjældne.

253. Hollandsk Flodlandskab. T. 15. 27. Betegnet: PN. 1636.

Jacob van Ochtervelt. 17de Aarh. Hollandsk.

Man kjender kun lidet til denne Konstners Liv. Berchem nævnes som hans Lærer. 1665—72 opholder han sig i sin Fødeby, Rotterdam; 1674 maler han i Amsterdam, hvor hans 80aarige Enke begraves 1710. Der haves kun meget faa betegnede Billeder af ham, og dette har maaske sin Grund i, at man har borttaget hans Navn

og solgt saadanne Malerier for Arbejder af Mieris, ter Borch og Metzu, med hvilke Konstnere han har endel tilfælles.

254. Den musikalske Dame. L. 20. 16. — En rigt klædt Hollænderinde er beskjæftiget ved sin Violin; hendes lille Datter blader i Nodebogen. Kammerpigen kommer ind med Toiletsager. Betegnet: J. v. Ochtervelt. f. 1663. Kjøbt 1760.

Maria van Oosterwyck, f. i Noötdorp (ved Delft) 27 Aug. 1630, d. i Uitdam 12 Novbr. 1693.

J. D. de Heem underviste den begåvede Pige; snart vandt hun saa megen Anseelse, at hendes Billeder bleve søgte ved forskjellige fremmede Hoffer. Antallet af hendes Arbejder er kun ringe da hun anvendte særdeles lang Tid paa dem. Hun døde ugift.

255. Blomstermaleri. L. 37. 29½. — Et Glas med forskjellige Blomster paa et Stenbord; en Neglike, et Ax og nogle Conchylier ligge paa Bordet. Betegnet: Maria van Oosterwyck 1685. Kjøbt 1762.

Adriaan van Ostade f. i Haarlem Dcbr. 1610, begr. i s. By d. 2 Maj 1685.

Blandt den hollandske Skoles Figurmalere indtager Adr. v. Ostade en meget høj Rang, ja, i Retning af Elskværdighed er der neppe Nogen der overgaar ham. Han boede hele sin Tid i sin Fødeby og har rimeligvis ført et lykkeligt Liv, da saa godt som alle hans Arbejder, saavel Malerierne som de ikke mindre udmærkede Raderinger aande Glæde og Tilfredshed. Desværre er efterfølgende Billede for medtaget af ukyndig Restauration til at kunne give et fyldigt Indtryk af hans Konst.

256. Bondefamiljen. T. 11¼. 14. — Børnene lege med Hunden medens de ældre smilende se til. Betegnet: Av. Ostade 1636.

Isack van Ostade, f. i Haarlem Maj 1621, begr. den 16 October 1649.

Isack var den berømte Adriaen van Ostades yngre Broder og blev selvfølgelig Elev af denne. Enkelte af hans Billeder, som i det Hele taget ere sjeldne, forestille, ligesom de fleste af Adriaans, Bønderstuer med spillende, drikkende og samtalende Bønder, og da disse Billeder sjeldent stode paa samme Højde som Broderens, navnlig med Hensyn til harmonisk Farvevirkning, er han en Tid lang bleven anset for en langt ringere Konstner, end han i Virkeligheden er. Hans Landskaber, hvor Bonden er kjørt op for Kroen eller staar i Begreb med at tage Afsked, hvor Hestene fodres eller spændes for Vognen, ere smukke, selvstændige Arbejder, og i endnu

højere Grad kan dette siges at være Tilfældet med hans stemningsfulde Vinterbilleder med deres ofte ypperlige Staffage.

257. Vinterlandskab med Staffage. T. 14. 19½. — Det har været Tøvejr, men nu fryser det godt igjen, og Luften tyder paa, at det vil blive stærkere endnu til Natten. Med stor Besvær kommer Hesten op ad den glatte Vej med Brændelæsset; Bonden pisker paa, men den kan ikke mere end den kan — han gjorde bedre i at staa af og lette den Slidet. En Kone, med en lille Dreng ved Siden, skraaer over Marken tilvenstre for Vejen. Drengen fryser og smaaklynker vel lidt, nu da Konen ser ned til ham, men traver dog godt afsted. Betegnet: Isack Ostade. Kommet til Saml. før 1737.

Jurian Ovens, f. i Tønningen 1623, d. i Frederiksstad 7 December 1678. Hollandsk.

Hvem Ovens har havt til Lærer i sit Fødeland ved man ikke; 28 Aar gammel drog han til Amsterdam, hvor han levede i længere Tid og fik Borgerret; han siges her at have havt Rembrandt til Lærer. 1663 kaldtes han tilbage af Hertugen af Holsten Gottorp, og malede nu for ham endel store Billeder, som kun have ringe Konstværd; bedre vare hans mindre Staffelibilleder og hans Portraiter.

258. Mandsportrait. Brystb. L. 24. 19½. — En ældre Mand i sort Dragt og med Kalot over det graa Haar. Betegnet: Æt: Suæ 66 J. Ovens a 1666.

259. Musik og Sang. T. 34½. 27. — En ung Hyrdinde synger efter Noderne, der ligge foran hende i hendes Skjød; Fløjtespilleren pauserer idet han skjelmsk ser op paa hende. Betegnet: J. Ovens f. Kjøbt 1758.

Antonis Palamedes (Stevaerts), f. i Delft 1601, d. i s. By Dcbr. 1673.

Antonis, ældre Broder til Bataillemaleren Palamedes Palamedesz., (Sønner af Stenskjærer Palamedes Stevensz.), blev indskreven i Delfts St. Lukas Gilde 1621 og var 7 Gange (1653—73) i Bestyrelsen for samme.

260. En Vagtstue. T. 17. 25. — Soldaterne spille Kort; den ene af dem har forladt Spillet og trækker Støvlerne paa for at afløse den indtraadte Skildvagt. Betegnet: A. Palamedes. Kjøbt 1744.

Giov. Battista Piazetta, f. i Venedig 1682, d. 1754.

Skjøndt han levede saa lang Tid efter de store Venetianere, har Piazetta dog endnu Noget af sine berømte Landsmænds »Farve«, idetmindste i enkelte Billeder. Der levede kun faa betydelige Malere paa hans Tid og han blev derfor meget hædret. Hans betydeligste Arbejde »en Johannes Henrettelse« er i Padua.

261. En Pige med en Høne i Armen. Brystb. L. 23. 17½.

Aert Pietersz. 16de Aarh.

Han var Søn af Maleren Pieter Aertsen og blev selvfølgelig dennes Elev. Billeder af ham ere meget sjeldne.

262. Mandsportrait. Brystb. L. 15. 12. — Sign.: AP. 1573.

Adam Pijnacker, f. i Pijnacker ved Delft 1621, begr. i Amsterdam 28 Marts 1673.

Efter at have boet i nogen Tid i Delft rejste han i ung Alder til Italien hvor han opholdt sig i tre Aar. Motiverne til hans Billeder ere som oftest hentede fra dette Land, og helst valgte han disse med virkningsfulde Solbelysninger, holdt mere af at male Morgensolens oplivende og forfriskende Virkning i det vidtstrakte Bjerglandskab end af at gjengive den stille Aften; den, ham egne, noget kolde Farvegivning synes ogsaa særlig skikket for det Førstnævnte. Antallet af hans Billeder er kun ringe, da han efter sin Hjemkomst fra Italien blev meget beskjæftiget med, efter Datidens Mode, at dekorere Væggene med Landskaber, hvilke saa senere gik tilgrunde, da Moden atter vexlede.

Blandt hans Arbejder findes enkelte gode Marine- og Kystpartier.

263. Italiensk Landskab; Morgen. L. 16½. 19. — Paa den skyggefulde Høj mellem de store Træstammer samtale to Hyrder; Morgensolen er netop naaet derop; Skyerne, der, før Lyset kom, vare mørke og truende, trække sig tilbage for den stigende Sol og Alt lover den smukkeste Dag. Betegnet: AP. Kjøbt 1844.

Egbert van der Poel, f. i Delft 9 Marts 1621, begr. 29 Juli 1664.

E. van der Poel har malet endel Smaabilleder, sædvanligt med Ildbelysning. Han blev indskreven i Delfts St. Lucas Gilde 1650.

264. Natlig Brand og Plyndring i en By. T. 17½. 24. — Betegnet: E. van der Poel fe 1661.

Cornelis van Poelenburgh, f. i Utrecht 1586, d. i s. By 12 Aug. 1667.

Som saa Meget, der forandres i Tiden, fik ogsaa den urimelige Berømmelse, som Poelenburg nød i levende Live, en brat Ende. Fyrster og rige Folk, ja, man nævner endog Konstnere som Rubens, vare i hin Tid ivrige for at erholde Billeder fra hans Haand — nu er han ikke anset for mere end hvad han er: en Konstner, der, hvor sirligt gjennemførte hans Malerier end ere, dog staar uendelig langt tilbage for sine mange store Samtidige. Han var Elev af Abraham Blomaert, rejste tidligt til Italien (1617 i Rom), studerede Rafael og Elzheimer, fik Tilbud om at besøge Hofferne i Florens og England, vendte derpaa tilbage til sin Fødeby, hvor han uddannede en Mængde Elever.

265. En Gudeforsamling. T. 11½. 15½. — Paa forskjellige Skyer ses Grupper af samtalende Guder. Betegnet: C. P. F. Kjøbt 1764.

Willem de Poorter, f. i Haarlem. 17de Aarh.
Man ved Intet om denne Konstners Liv. Hans Malerier, som ere sjeldne, tyde paa, at han har kjendt og været meget tiltalt af Rembrandts Arbejder.

266. Mercur og Proserpina. T. 21. 26½. — Mercur er kommen til Underverdenen for at hente Proserpina. Betegnet: W. D. P.

267. Allegori paa Freden. T. 22. 28. — En kvindelig Figur med en Oliegren i Haanden bekrandses af Minerva. Betegnet: W. D. P. 1643. Kjøbt 1739.

Pieter Siemonsz. Potter, f. i Enkhuizen 1597, begr. 4 Octbr. 1652. Amsterdam.
Pieter Potter var Fader til den berømte Poul P. Han er bestandig bleven kaldt en meget maadelig Konstner — formodentlig fordi Sønnen var en saa udmærket Maler — men dog ikke med Rette; flere af hans smaa Figurbilleder ere ikke uden Fortjeneste, og staa idetmindste paa Højde med Meget, som man kaldte godt eller brugte end stærkere rosende Udtryk om. Potter ægtede 1622 Aecht Pouweldr. i Enkhuizen og bosatte sig 1628—29 i Leyden; 1631 flyttede han til Amsterdam, hvor han 1639 bliver Directeur for en Gyldenlæder Fabrik. Han har i sin Ungdom udført Glasmalerier.

268. Brætspillerne. T. 15. 20. — Flere velklædte Herrer (Officerer) ere forsamlede i et Værelse; to af dem ere beskjæftigede ved et Brætspil. Betegnet: P. Potter. f. a. 1629.

Paulus Potter, f. i Enkhuizen 20 Febr. 1625, begr. i Amsterdam 17 Janr. 1654.

Paul Potter, Søn og Elev af Maleren Pieter Potter, var Dyrmaler, og i denne sin Specialitet vel den største Konstner, der har levet. Faa Konstnere vare udviklede i saa tidlig Alder som han; ved et ivrigt Studium efter Naturen og ved en overordentlig Flid tilegnede han sig hurtig en saadan Dygtighed, at han allerede i èn Alder af 14 til 15 Aar gjaldt for en udmærket Konstner, og Aar for Aar blev han bedre og bedre. Han blev gift 1650 med Adriana Balckeneynde, boede først i Delft (1646), saa i Haag (1649), og fra Maj 1652 i Amsterdam, hvor han døde af en Brystsygdom i en Alder af kun henved 29 Aar.

269. Køer paa Marken. T. 7¾. 11. — Et Par Køer paa Toppen af en Høj, hvorfra man har Udsigt over den flade Mark; det er graa, skyet Luft, men dog mildt og venligt Sommervejr. Betegnet: Paulus. Potter. f a 1648. Kjøbt 1739.

Pieter Pourbus (?), f. 1569—70 i Antwerpen, d. i Paris 1622.

270. Portrait af en ung Mand i sort Dragt. T. 25. 17½.

Nicolas Poussin, f. i Andelys (i Normandiet) Juni 1594, d. i Rom 19 Novbr. 1665.

Efter at have modtaget nogen Undervisning i sin Fødeby kom Poussin i en Alder af 18 Aar til Paris og fik her andre Lærere, men uddannede sig dog mest ved Studiet af Rafaels Compositioner, som han havde Adgang til i Tegninger, Copier og Kobberstik. Han maatte til Rom og se de herlige gamle Mesteres Arbejder — men han var fattig; to Gange begav han sig paa Rejsen og malede undervejs, hvad der faldt for, for at ernære sig, men begge Gange maatte han opgive sit Maal. Endelig saa han sig dog istand til at iværksætte sin Plan og kom i Foraaret 1624 til den evige Stad. Han havde meget at kæmpe med, Sygdom og Fattigdom, men han overvandt Alt, studerede ivrigt saavel Antiken som den menneskelige Model, og frembragte efterhaanden Arbejder, der tildroge sig almindelig Opmærksomhed. Banen var endelig brudt. Hans Berømmelse steg, og man søgte at faa ham tilbage til Frankerig; han lovede det, men blev alligevel, hvor han var. Endelig maatte han give efter og kom 1640 tilbage til Paris, hvor han strax efter (Foraaret 1641) blev udnævnt til Ludvig XIII's første Maler. Utilfredshed med denne Stilling, som Misundelse havde gjort ham forhadt, i Forbindelse med Kongens Død bevirkede, at han vendte tilbage til Rom, hvor han nu blev til sin Død.

271. Jehovah aabenbarer sig for Moses. L. 74. 60. — Jehovah mellem tvende Engle i den brændende Busk; Moses forfærdes for den Slange, hvortil hans Stav er bleven forvandlet af Herren. Billedet blev malet 1641 for Cardinal Richelieu.

Rafael, Copi efter.

272. De hellige tre Kongers Tilbedelse. Parti af Fodstykket til en Altertavle. T. 11½. 18¾.

Rafaels Skole.

273. Maria med Barnet omgivet af Helgene. T. 51. 40½.
274. Mandsportrait. T. 10¾. 14¼.

Jan van Ravesteyn, f. 1572 (?), begr. i Haag 21 Juni 1657.
Den 17 Febr. 1598 optoges Jan v. R. i Haags St. Lucas Gilde, og maa allerede tidligt være anset for en meget talentfuld Konstner, da han allerede i den 1604 af K. v. Mander udgivne Konsthistorie omtales rosende. Han var gift, boede bestandig i Haag, hvor han ejede et Hus. Skjønt han aabenbart har malet en stor Del Portraiter, findes disse dog nutildags sjeldent nok; Grunden hertil kan maaske søges i, at flere af hans Arbejder, saaledes som følgende Billede, i sin Tid vare forsynede med falsk Signatur, navnlig med A. v. Dycks Navn, for lettere at kunne faa Afsætning.

275. Dameportrait. Knæst. T. 41. 32½, — Hun er iført en rig broderet, Atlaskes Dragt, en stor Pibekrave om Halsen og Kniplingsmanchetter; i højre Haand holder hun en sort Fjervifte. Betegnet: Anno 1626, JVRauesteyn Fecit. Kjøbt 1885.
276. Mandsportrait. T. 25½. 19½. — Vaabenet i Grunden betegner Familien Staelpaert van der Wiele.
276 a? Dameportrait. Brystb. T. 16¼. 12. — En ung hollandsk Pige med blondt, tilbagestrøget Haar, hvidt Lin og Pibekrave, samt iført en sort broderet Kjole med Guldknapper. Portraitet er udskaaret af et større Billede.

Rembrandt Harmensz. van Ryn, f. i Leyden 15 Juli 1606 (1607), begr. i Amsterdam 8 October 1669.
Rembrandt var Hollands største Maler, ja, han hører med i Rækken blandt de ypperste Konstnere, der have levet.
Faderen var Møller; han lod sin Søn studere, men dennes store Evner som Maler viste sig snart, og han blev nu anbragt hos J. van Swanenburg i Leyden; flere andre Lærere fulgte denne, men Ingen af dem havde nogen Indflydelse paa deres Elev. Rembrandt fremstod, selv i sine tidligere Arbejder, saa selvstændig, saa original som vel tænkeligt; han havde ikke Noget tilfælles med nogen tidligere Konstner, men selv fik han talrige Efterlignere. Henimod 1632 bosatte han sig i Amsterdam og gjaldt allerede da for en meget dygtig Konstner; en Mængde Elever søgte hans Undervisning. 1634

blev han gift med Saskia Uilenburg og levede et lykkeligt Samliv med hende til hendes Død 1642. Skjønt Rembrandt havde faaet en betydelig Medgift med hende og skjønt han, som anset Konstner, havde meget at gjøre og fik sine Arbejder godt betalt, saa han sig dog nødt til 1656 at opgive sit Bo til Skifterettens Behandling; den nærmeste Grund hertil har rimeligvis været den, at han jevnlig anvendte store Summer paa sine Samlinger af Konstsager. Enkelte og ganske udmærkede Arbejder fra denne sidste Periode kunne vel paavises, som »de Staalmeesters« i Amsterdam fra 1661, men i det Hele taget synes det, som hans tidligere store Virksomhed har været indskrænket noget ved denne Tid.

Rembrandt er ikke mindre berømt for sine Raderinger end for sine Billeder; disse Blade, der beløbe sig til ca. 379, ere Kobberstikkonstens skønneste Blomster, og vare altid ivrigt søgte af det kobberstikelskende Publikum.

277. Christus i Emaus. L. 33½. 42½. — Christus bryder Brødet. Den ene af Disciplene har gjenkjendt ham; han folder Hænderne opfyldt af Ærefrygt, medens den Anden netop nu med Forbauselse ser, hvem det er. Den gamle Kone, der kommer med Lys, hverken hører eller ser Noget, men Opvarteren, der følger efter hende med et Fad, lægger Mærke til Disciplenes Sindsbevægelse. Betegnet: Rembrandt f. 1648. Kjøbt 1759.

278. Mandsportrait. Brystb. L. 29. 25. — Portr. af en ung Mand med langt, blondt Haar og et lille Overskjæg; han er iført en rig Dragt og har en med Perler smykket, stor Hue paa Hovedet. Betegnet: R . . bra . . t. Kommet til Konstk. 1732.

279. Dameportrait. Brystb. L. 29. 25. — Portr. af en ung Dame med blondt Haar, store brune Øjne og en fin, lille Mund; hun er iført en rig, smagfuld Dragt og holder Nellike i Haanden. Betegnet: Remb . . ndt 1656. Kommet til Konstk. 1732.

280. ? En Dame i Færd med at læse et Brev. T. 26¾. 22. — En fornem, fed Dame, klædt i gult og rødt Atlask, sidder foran sit Toiletbord og læser et Brev; en gammel Kone, som staar bagved, synes at vente paa Svaret. Kommet til Samlingen 1783.

José (Jusepe) de Ribera (lo Spagnoletto), f. i Xátiva (San Felipe, Valencia) 12 Janr. 1588, d. i Neapel 1656.

Ribera modtog sin første Uddannelse i sit Fødeland af Francesco Ribalta, og kom derefter i en Alder af 20 Aar i Lære hos M. Angelo Caravaggio i Rom. Denne døde imidlertid og den unge Konstner rejste nu til Parma for at studere Correggio, men vendte dog kort Tid efter tilbage. Intet havde han at leve af i Rom og besluttede derfor at prøve Lykken i Neapel. Han blev bosat, gift med en Datter af en rig Kjøbmand, og snart vandt han Berømmelse, men Lykken blidnede ikke hans mørke Sind. Ribera indtager ved sin store maleriske Dygtighed en betydelig og tiltrækkende Plads blandt den Tids Konstnere, hvor meget man end kan have imod det ofte hæslige Indhold i hans Billeder. Han tiltog sig Overherredømmet over alle Malerne i Neapel, og stillede sig i Spidsen for en Bande, der fik udjaget en Del bekjendte Konstnere (blandt Andre Domenichino), hvilke vare indkaldte for at decorere Domkirken tilligemed ham og hans Elever.

281. Den hellige Onophrius i Bøn. T. 34. 27. — Et Bælte af Blade omgiver hans udmagrede, nøgne Legeme. Halv Figur. Betegnet: Jusepe de Ribera español F. 1630. Kjøbt 1764.

282. Den hellige Hjeronymus. L. 44½. 35½. — Eneboeren er fordybet i Læsningen af den hellige Skrift. Halv Figur. I Invent. af 1673.

Pieter de Ring (Ryngh). 17de Aarh. Hollandsk.

Man kjender kun Lidet til denne dygtige Konstners Liv. Han var Medlem af Leydens St. Lucas Gilde 1648—49, og arbejdede i denne By endnu 1660.

283. Stillelivsbillede, L. 19. 17. — En Rose ved Siden af et Vinglas og en Skaal med Jordbær m. m. Meget utydelig Signatur.

Roeland Roghman, f. i Amsterdam 1597, d. i s. By 1687.

Blandt Rembrandts talrige Elever maa ogsaa nævnes Landskabsmaleren Roghman, som, uagtet han var 10 Aar ældre end Rembrandt, dog ganske fulgte dennes Retning, undertiden saa godt, at flere af hans Arbejder endnu den Dag idag gaa under Rembrandts Navn. Hans Malerier ere sjeldne; gjennem sine Raderinger er han derimod almindeligere kjendt.

284. Landskab. L. 51. 65. — Aaben Egn, hvis fjernere Partier ligge i fuldt Solskin. Utydelig Signatur 166 . . Kjøbt 1760.

Willem Romeyn, f. i Haarlem. 17de Aarh.

Romeyn blev 1642 Elev af Berchem, indskrevet som Mester i Haarlems St. Lukas Gilde 1646, og levede endnu 1693; iøvrigt er han ukjendt.

285. Kvæg i en italiensk Egn. L. 26. 32. — Det er klar Morgen; ved Foden af Bakken, der bærer nogle svære Ruiner, har en Flok Faar og Geder samt et Par Tyre lejret sig. Længere borte ved Stenbroen, der fører over Floden, ses en anden Flok Hornkvæg. Betegnet: WRomeyn. Kjøbt 1760.

Johann Heinrich Roos, f. i Ottendorff 27 Octbr. 1631, d. i Frankfurt a. M. 2 Octbr. 1685.

Allerede som Dreng kom Roos til Amsterdam og fik her Undervisning af Karel du Jardin og Barend Grat. Efter at have opholdt sig i Holland i nogen Tid, foretog han en større Rejse til England, Frankerig og Italien, og bosatte sig 1657 i Frankfurt, i hvilken By han senere omkom ved en Ildebrand. Blandt de mange Malere med Navnet Roos, indtager Johann Heinrich den betydeligste Plads.

286. En graa Tyr, sovende Geder og Faar. L. 17¾. 21. — Falsk Signatur: K. Du Jardein, 1662. Kjøbt 1837.

287. Kvæg i et Landskab. L. 17½. 22½. — En gul og hvid Ko ligger mellem nogle Geder og Faar nedenfor en Bjergsti, hvor Hyrden kommer ridende. Over Floden i Baggrunden fører en Bro til en gammel Borg. Betegnet: JHRoos. fe: 1676.

Salvator Rosa, f. i Renella (ved Neapel) 20 Juni 1615, d. i Rom 15 Marts 1673.

Blandt de forskjellige Lærere, som Salvator Rosa havde, var Ribera den betydeligste. I den første Tid malede vor Konstner mest Landskaber og Søbilleder, først senere tillige større historiske Malerier. Han henlevede sin Tid dels i sin Fødeby, hvor han i 1647 deltog i Masaniellos Opstand, dels i Florens, hvor han i 9 Aar (1650—1660) opholdt sig ved Hertugens Hof og udøvede sine Talenter som Maler, som Digter og som Musiker, og fik derfor sine Billeder betalte med meget høje Priser. Det Vilde og Urolige, det Overspændte og Fantastiske, blandet med skjønnere og blidere Stemninger, som altid kom frem i hans forskjellige Billeder, havde sit ganske Tilsvarende i hans Personlighed.

288. Jonas prædiker for Niniviterne. L. 111. 81. — Profeten Jonas truer de forfærdede Indbyggere i Ninive med Jehovahs Vrede og med Byens Ødelæggelse. Rædsel har grebet dem, og Nogle anraabe fortvivlede om Barmhjertighed. Betegnet: SRosa. Bestilt af Chr. IV (til Frederiksborg Kirke)

hos Konstneren i Rom. Betalt for dette tilligemed efterfølgende 2 Billeder 8000 Rdlr. Kom fra Frederiksborg til Saml. 1793.

289. Cadmus og Minerva. L. 35. 68. — Cadmus i Samtale med sin Beskytterinde, Gudinden Minerva. De Mænd, som komme op af Jorden og som alt kæmpe indbyrdes, ere opskudte af den dræbte Drages udsaaede Tænder, og de iblandt Mændene, der overleve Kampen, skulle blive hans nye Staldbrødre og med ham anlægge Byen Theben. Betegnet: SRosa.

290. En italiensk Søhavn. L. 41. 91.

Johan Rottenhammer, f. i München 1564, d. i Augsburg 1623.

Af Faderen, Thomas R., modtog Sønnen sin første Undervisning, men udviklede sig senere ved Studiet efter italienske Mestere under et længere Ophold i Rom og Venedig. Efter denne Rejse bosatte han sig i Augsburg, hvor han uagtet al sin Flid, døde i stor Fattigdom.

291. Olympens Guder ved et festligt Maaltid. K. 18. 25.

292. Gudernes Gjæstebud. K. 13½. 17½. (Landskabet af Jan Breughel).

Roymerswale (Marinus de Seeu). 16de Aarh. Hollandsk.

Marinus eller Martyn de Seeu var en Samtidig af Frans Floris, hvis Arbejder havde nogen Indflydelse paa ham. Hans Malerier, som i det Hele taget ere meget sjeldne, ere enkelte Gange af bibelsk Indhold, men fremstille oftere Billeder af Livet og da navnlig: Gjerrige, Vexelerere o. a. s. Vist flere af denne Malers Billeder udgives for Arbejder af Quintin Messys.

293. En Kjøbmand i sit Contoir. T. 32. 45. — Manden er ifærd med at veje Guldstykker, medens et Fruentimmer ser opmærksomt til; bagved kommer en Dreng med et Brev. Betegnet: R . . merswale Maring me fecit (1560)? Kjøbt 1759.

Pieter Paul Rubens, f. i Siegen 28 Juni 1577, d. i Antwerpen 30 Mai 1640.

Johann Rubens, Lovkyndig, Fader til den store flanderske Maler, flygtede paa Grund af Religionskrigene fra Antwerpen og bosatte sig i Cølln. Et Aar efter hans Død i denne By (1589) rejste hans Enke, Marie Pypelincx, til Antwerpen, og Rubens, som ved denne Tid var 11 Aar gammel, blev her undervist i Konsten af Tobias Verhaegt, Ad. v. Noort og Otto van Veen; 1598 blev han

optaget i Malerlauget som Mester og rejste 2 Aar efter til Italien. Han gjorde stor Lykke ved Hofferne i Rom og Mantua og var vel ogsaa bleven ude længere Tid, hvis ikke hans Moders Sygdom havde kaldt ham tilbage til Antwerpen (1608). Vel var det hans Hensigt atter at rejse til Italien, men hans Giftermaal med Elisabeth Brandt (13 Octbr. 1609) holdt ham tilbage for nogen Tid. Senere gjorde han en Mængde Rejser til forskjellige Lande, var overalt højt skattet, og blev ofte af fyrstelige Personer benyttet i diplomatiske Sendelser. Rubens første Kone var død. 1630 ægtede han sin Cousine, Helene Fourment, en meget smuk, 16aarig Pige, hvis Portrait han flere Gange har malet. Hans Formueomstændigheder vare glimrende; faa Malere vare, som han, istand til at kjøbe sig et Slot — men faa vare ogsaa Malere som Rubens.

294. Salomons Dom. L. 89. 115½. — Den knælende Moders Bøn har aabenbaret Kongen, der omgiven af sine Folk sidder paa en pragtfuld Trone, Sagens rette Sammenhæng, og han byder nu Manden, der skal dele Barnet, at holde inde.

I Konstkammerinvent. af 1690; var foræret Christian IV af Grev Josias Ranzow. Det er stukket i Kobber af Boetius Bolswert.

295. Mandsportrait. Knæst. T. 43½. 38½. — Portrait af Mathæus Irselius, der døde 1629 i høj Alder som Abbed for Præmonstratenser-Klosteret St. Michael i Antwerpen. Han var en personlig Ven af Rubens, som udførte dette Maleri til hans Gravmæle.

296. 297. Portraitfigurer. T. 12¼. 9¼. — Skitser til to store Portraiter af Frans I af Toscana og hans Hustru Johanna af Østerrig.

Jacob Ruisdael, f. i Haarlem 1628 el. 1629, begr. s. By 14 Marts 1682.

Jacob Ruisdal var en af den hollandske Skoles største Prydelser. Han var Søn af en Malerihandler og Rammefabrikant, Isack Ruisdael, der, som senere Biografer fortalte, lod ham studere Lægevidenskaben. Man ved imidlertid ikke om dette forholder sig saa og kjender iøvrigt kun meget Lidet til vor Konstners Livsomstændigheder. Han blev indskreven som Mester i Haarlems St. Lukas Gilde 1648, og levede derpaa en Tid lang i Amsterdam, fik Borgerret her 1659, men vendte senere tilbage til Haarlem. Rimeligviis har hans Konst kun været i ringe Anseelse i hans levende Live; i sin ældre Alder havde han nemlig Intet at leve af, og hans Venner fandt det fornødent (28 October 1681) at kjøbe ham en Plads i en mild Stiftelse i Haarlem. Han døde i Foraaret 1682 og blev begraven i Kirken St. Bavon.

298. En Bjergstrøm. L. 42. 55. — Fra Skovens tynde Udkant fører en let Bro over Bjergstrømmen til den modsatte Side, hvor Bjergets nøgne Kanter hist og her træde frem mellem tætte Buske og større Træpartier. Luften er stærkt skyet, og Blæsten har for ikke længe siden raset med stor Voldsomhed; en knækket Bøgestamme rager med sin Top ud i det skummende Fald. Betegnet: JRuisdael. Kjøbt 1755.

299. Et Vandfald. L. 44. 35¾. — Mellem skovbevoxede Klipper, forbi Huset og de enkeltstaaende Graner, længere fremme igjen mellem nøgne eller kun med Smaakrat bevoxede Klippeblokke, styrter Vandet sig med rivende Fart ud over den skraa Fjeldvæg og skummer og bruser i Faldet. Luften er skyet; kun enkelte Solglimt paa de lavere Skyer og paa Bjerget i Baggrunden. Betegnet: JRuisdael. Kjøbt 1755.

300. Vejen forbi Egekrattet; Aften. L. 19½. 25. — Det er stille, knap en Vind rører sig. Ude paa Vejen, der slynger sig mellem Huset og Trægruppen driver en Hyrde sine Faar hjemad; snart har han naaet det lille Vand i Forgrunden, hvor nogle Ænder svømme om. Skyerne runde sig, lette og fine, som for at drage afsted og belyses til Afsked af den snart svindende Sol. Alt beredes for den tause Nat. Betegnet: JRuisdael.

301. Egetræer ved Kjæret. T. 13. 14. — Vel er Luften skyet, men der er dog alligevel Plads for Solen, og den benytter sig deraf, skinner nu og da paa Træer og paa Græs, paa Vand og paa Siv, ja endog paa selve Skyerne. Ænderne havde det godt i Kjæret, men nu kom der helt ubelejligt en Mand inde mellem Træerne og forstyrrede deres Fred. Fugle flyve om i Luften og prise den lystige Formiddag. Betegnet: JR. Kjøbt 1744.

Jacob Salomonsz. van Ruisdael, f. i Haarlem omtr. 1630, begr. i s. By 16 Novbr. 1681.

Jacob Salomonsz. var en Søn af Landskabsmaleren Salomon van Ruisdael og Fætter til den berømteste af Slægten: Jacob Ruisdael.

Han blev indskrevet i Haarlems St. Lucas Gilde 1664 og ægtede i samme Aar Geertruyt Pieters van Ruisdael, og efter dennes Død Annetje Jans Colijn 1673. Han døde fattig i sin Fødeby.

302. Landskab ved en Kanal. T. 34. 51½. — Prospect af Herresædet Spyck. Sign. J. VR. fe. 1652. Figurer af B. Gael.

Salomon Ruisdael, f. i Haarlem henimod 1600(?), begr. i s. By 1 Novbr. 1670.

Salomon Ruisdael var den berømte Jacob Ruisdaels Farbroder. Salomon har efterladt sig flere Billeder, der, om de end ikke ere saa fortrinlige som Brodersønnens, dog have høj Rang blandt de hollandske Malerier. Han blev indskreven i Haarlems St. Lukas Gilde 1623.

303. Hollandsk Landsby ved en Flod. T. 27. 38½. — Flodbredden tæt nedenfor en hollandsk By er bevoxet med smukke Træer, der spejle sig i det blanke Vand. Folk færdes ude paa Floden i forskjellige Fartøjer; noget Kvæg sættes over til den modsatte Bred i en langstrakt Baad. Det er en sollys, klar og stille Søndagformiddag; Kirkeklokkerne lyde os imøde hen over den smukke Flod. Betegnet: S. VR 1652. Kjøbt 1854. Samme Composition findes i Münchens Galleri.

David Ryckaert, f. i Antwerpen Novbr. 1612, d. i s. By 11 Novbr. 1661.

Faderen, David R., underviste Sønnen, som først malede Smaalandskaber o. a. s. men senere blev Figurmaler med Brauwer og Teniers som Mønstre. Hans Billeder gjorde Lykke.

304. Søndagslystighed i en Krostue. T. 28. 39. — Betegnet: D. Ryckaert 16..

305. Festdagsgilde hos en Bonde. T. 30. 36. — Betegnet: D. Ryckaert 1657.

306. En Familjekoncert. T. 21¼. 30. — Betegnet: D. Ryckaert 1650. Kjøbt 1764.

Andr. Sacchi (?) f. Nettuno 1598, d. i Rom 1661. Albanis betydeligste Elev.

307. Jesu Daab. Skitse T. 19. 14.

Herman Saeftleven, f. i Rotterdam henimod 1610, d. i Utrecht 5 Janr. 1685.

Han var Elev af sin Fader. Hans Landskaber, fordetmeste mindre Arbejder og næsten altid forsynede med en Flod, gjorde i sin Tid megen Lykke og gjøre vel saa endnu, da de, uagtet deres ofte kolde Farve og Mangel paa Fortoning, dog paa Grund af den særdeles sirlige Gjennemførelse gjøre et ret behageligt Indtryk.

308. Ladeplads ved Rhinen. L. 37½. 50. — Mellem skovrige Bredder, forbi stejle Klipper, snor Rhin-Floden sig; de mange Smaaskibe ere ifærd med at indlade Vinfade. Tilhøjre frugtbare Bakkestrøg tildels beplantede med Vin. Betegnet: HS 1650. Kjøbt 1758.

309. Rhinlandskab. L. 18¾. 35. — Paa de frugtbare bakkede Strøg ved Rhinen er man ifærd med Vinhøsten. Baade ligge paa Floden rede til at indskibe Fadene. Betegnet: HS 1659. Kjøbt 1764.

310. Klippelandskab. T. 17. 22½. — Gjennem Kløften, som paa begge Sider dannes af stejle Klipper, har man Udsigt til det vidtudstrakte Land. Betegnet: HS 1661.

311. Flodlandskab. T. 17. 22½. — Fra den paa den stejle Klippe liggende Borg fører en spinkel Træbro over Floden, der snoer sig hen mod Baggrundens bjergrige Højder. Betegnet: HS 1665. Kjøbt 1767 (?).

312. Prospect af Utrecht. T. 7½. 14. — Langs Kanalen, hvor en Del smukke Baade ligge, fører en Vej foran Floden hen til Staden Utrecht — hvor Konstneren boede, og paa denne Vej sidder han netop nu ifærd med at afmale Byen. Kjøbt 1744.

313. Høstlandskab. T. 15½. 18¼. — I en frugtbar Egn, hvor langt ude en Flod snoer sig hen mod Baggrundens Bjerge, ere Høstfolkene i Arbejde. Betegnet: HS 1669.

Godfried Schalken, f. i Made (ved Geertruidenberg) 1643, d. i Haag 16 Novbr. 1706.

Godfried Schalken skulde studere, men hans medfødte Lyst til Konsten bragte ham snart til Maleren Samuel van Hoogstraten, under hvis Vejledning hans Talent udvikledes; senere følte han sig mere tiltrukken af den berømte Gerhard Dov, hvem han efterlignede. Skjøndt Schalken har malet baade større og mindre Portraiter, hi-

storiske og bibelske Billeder, var han dog afgjort heldigst i smaa Malerier, hvis Indhold var hentet fra det daglige Liv, og bedst, naar disse Hverdagsfigurer vare fremstillede i konstigt Lys, Noget, der havde særlig Tiltrækningskraft for ham, og som han ogsaa forstod at behandle med stor Dygtighed. Hans Billeder bleve snart berømte og meget søgte, ogsaa udenfor Holland; navnlig var han meget anset i England, hvor han en Tid lang opholdt sig ved Hoffet hos Vilhelm III, hvem han malte — med et tændt Lys i Haanden. Efter 1691 var han bosat i Haag.

314. Den hellige Familje. L. 63. 42½. — Johannes, der sidder paa Elisabets Arm, holder smilende Voxlyset op for Maria, der med foldede Hænder læser Bønnen op af Bogen. Kommet til Saml. 1700.

315. En Dame forsegler et Brev. T. 10½. 7½. — Den unge, rigt klædte hollandske Frue har skrevet et Brev, som hun nu er ifærd med at forsegle. En Dreng staar ved Skrivepulten, og længere borte ses en Pige med et Lys i Haanden. Kommet til Saml. 1793.

Bartolommeo Schidone, f. i Modena 1583, d. i s. By 1615. Lombardisk.

Man ved kun Lidet om denne Konstner. An. Carracci siges at have været hans Lærer, dog har han i saa Fald kun havt ringe Indflydelse paa sin Elev; Correggio har været Schidones Forbillede. Hans smukke Malerier ere sjeldne, fordi, siger man, han bortødslede Tiden med Spil; ikke destomindre kan der paavises ca. 80 Billeder af vor Konstner i de forskjellige Samlinger — et ikke saa ringe Antal, da han døde i en ung Alder.

316. Barmhjertigheds Gjerninger. T. 23½. 16¼. — Ved Opgangen til Kirken hjælper en Kone en gammel hvidhaaret Mand; bagefter kommer en yngre Kone med Duer i en Kurv og ved Siden af hende en ung Mand. I Forgrunden sidder en fattig Kone med en lille nøgen Dreng og modtager Almisse af en ung Mand; ligeoverfor staaer en kraftig gammel Mand og ved Siden af ham en Dreng med et Faar. Fra Cardinal Valentis Saml. Kjøbt 1764.

Cornelius Schut, f. i Antwerpen Maj 1597, d. i s. By 30 April 1655.

Schut var Elev af Rubens og en i sin Tid meget anset Konstner. Hans Billeder vare som oftest af bibelsk Indhold.

317. Mariæ Kroning. L.22¼. 17. Skitse til en Altertavle. Kjøbt 1763.

Daniel Seghers, f. i Antwerpen 5 Decbr. 1590, d. i s. By 2 Novbr. 1661.

Blandt de faa flanderske Blomstermalere indtager Daniel Seghers vel den første Plads. Han var Elev først af sin Fader, senere af Jan Breughel; 1611 blev han optagen som Mester i Antwerpens Malerlaug og indtraadte tre Aar senere i Jesuiterordenen. Han var almindelig anset. Rubens malede undertiden Figurer til hans Blomsterbilleder.

318. En Stenramme prydet med Blomster. L. 38. 27. — Betegnet: Daniel Seghers ....

Jan Siberechts, f. i Antwerpen Janr. 1627, d. i England 1703.

Siberechts, Søn af en Billedhugger, har tilbragt en Del af sit Liv i England. Man ved iøvrigt Intet om ham.

319. Huslig Scene. L. 23. 22. — Moderen sidder ved Vuggen med det sovende Barn og syer, medens Pigen fejer Gulvet. Paa Væggen i Billedet hænger to af Siberechts Malerier. Betegnet: J. Siberechts. fecit. A. anuers. 1671.

Karel Slabbaert, f. i Zieriksee, begr. i Middelburg d. 6 Novbr. 1654.

Slabbaert findes flerc Gange opført i Middelburgs Gildebog, siden 1653 som Doyen. Han opholdt sig 1645 i Amsterdam, hvor han blev gift, men har iøvrigt levet i sin Fødeby.

320. En Lærd siddende i sit Studerekammer. Portrait. T. 21. 16. — Sign.: KAREL SLA....

Pieter Cornelisz. van Slinghelandt, f. i Leyden 20 October 1640, d. i s. By 7 Novbr. 1691.

Han var Elev af G. Dov, lagde sig ganske efter dennes Malemaade, og skjøndt han vel næsten overgik sin Lærer i fin og sirlig Gjennemførelse, have hans Billeder dog ringere Værd end hins. Selvfølgelig har han altid havt et stort Publicum, og hans Billeder, der paa Grund af den store Gjennemførelse kun ere faa i Antal, have ofte naaet meget høje Priser.

321. En rig hollandsk Familje. T. 16. 12. — Paa Bordet sidder den lille engelske Hund, meget mod sin Vilje, og knurrer; Damen truer ad den og Herren holder sine Hænder i en ubehagelig Nærhed, som om han vilde klapse den paa given Foranledning;

den maa finde sig deri, og finde sig i, at Drengen bærer Kurven med dens egne Hvalpe hvorhen han vil. Betegnet: P. v. Slinghelandt 1668.

322. En Pige med en Papegøje. T. 8½. 6½. — En ung Hollænderinde, ikke videre kløgtig men god og skikkelig, har taget sin Pappegøje ud af Buret og holder den paa Haanden.

Frans Snyders, f. i Antwerpen Novbr. 1579, d. i s. By 19 August 1657.

Det dygtige, energiske og dog saa blide og melankolske Udtryk i det Portrait, som Van Dyck har raderet efter Frans Snyders, glemmer man aldrig, kun engang set; man holder af hans Person som man holder af hans fortræffeligt componerede Billeder med Vildt eller med Frugter. Han havde Pieter Breughel og Hendrick van Balen til Lærere, rejste for en kort Tid til Rom (1608—1609), men levede forøvrigt i sin Fødeby, hvor han sluttede Venskab med Rubens, der ofte malede Figurer i hans Billeder, ligesom Snyders paa sin Side ofte malede Dyrene i Rubens Jagtmalerier. 1602 blev han optagen i Antwerpens Malergilde og ægtede 1611 Margrethe de Vos. Rubens overdrog ved sin Død Snyders Omsorgen for Salget af hans efterladte Konstsager.

323. Vildt og Frugter. L. 47. 92. — Et Kjøkkenbord skjult af Vildt, en Hummer, Havesager og Frugter. En Hund snuser til Raadyret. Kjøbt 1740 (?)

324. Forskjellige Frugter. L. 46. 68. — Et Kjøkkenbord fuldt af Fade, Kummer og Kurve med forskjellige Frugter.

Paulus van Somer (Someren), f. i Antwerpen 1576, d. i London 1624 (?).

»En Antwerpener af Fødsel men boende i Amsterdam og endnu ugift,« skriver van Mander 1604. Omtrent ved denne Tid maa han være draget til England, hvor han malede flere gode Portraiter. Hans Livsomstændigheder ere ukjendte og hans efterladte Billeder kun faa.

325. Carl I af England. L. 84. 68. — Carl I af England som Prinds siddende paa en Throne med Scepter i Haanden. Prospecten gjennem Slotsgaarden til Landskabet er malet af H. Steenwick.

Joris van Son, f. i Antwerpen 1622, d. i s. By 1676.

Kun sjeldent træffer man paa Billeder af van Son i de forskjellige Samlinger, og dette maa vel være Grunden til, at denne

fortræffelige Frugtmaler er saa lidet kjendt, ja, knap nævnet i de forskjellige baade ældre og yngre Bøger, som handle om nederlandsk Konst.

326. Frugter og Blomster. L. 61. 45½. — En stor udhugget Stenramme, hvis Midte har været bestemt til at modtage en Composition, rigt omgiven af Frugter og Blomster. Betegnet: J. VAN. Son. f. 1665. Kjøbt 1755.

327. Frugter og Blomster. L. 61. 45½. — Sidestykke til ovenstaaende. Betegnet: J. van Son. f. 1664. Kjøbt 1755.

Sorgh, Hendrick Martensz. (Rokes), f. i Rotterdam 1611, d. i s. By 25 Juni 1670.

Faderen var Skipper. Hvor Sønnen lærte at behandle Penslen med saa stor Lethed, hvor han lærte at se og gjengive Farverne saa harmonisk i den skjønne Gnldtone, som hersker i efterfølgende Billede — ja, man skulde tro, at Adriaan van Ostade havde været Mester for det, men man nævner Willem Buytewech som hans Lærer. Han blev gift i Rotterdam 20 Febr. 1633 med Adrianentge Holaer.

328. Hyrdernes Tilbedelse. T. 22½. 30½. — Maria har svøbt Christusbarnet og lagt det i en Krybbe i den rummelige Stald; Hyrderne ere komne og betragte og tilbede Barnet; nogle af dem tilbyde venligt og inderligt Maria Gaver af Fjerkræ o. a. Betegnet: HM Sorgh 1642.

329 (?) Fiskere ved Stranden. L. 19. 28. — En gammel Fiskerkone, med lodden Hue paa Hovedet, sidder paa Strandbredden i Samtale med den foran hende staaende Fisker; det er Graavejr, dog mildt og venligt. Utydelig Signatur. Kjøbt 1764.

Jacobus van Spreeuw, 17de Aarh. Hollandsk.

Man kjender Intet til hans Liv, men, som efterfølgende Billede viser, maa han have været Elev af Rembrandt.

330. En bedende Eremit. T. 15. 11½. — Sign: J. V. Spreeuw (utydelig) 1637.

Jan Adriaansz. van Staveren, f. i Leyden . . . (?) d. i s. By April 1669.

Eneboere og Helgene udgjøre som oftest Indholdet i van Staverens Billeder; G. Dov synes at have været hans Forbillede. Han var Borgemester i Leyden.

331. Den hellige Hjeronimus i Bøn. T. 22. 18. — Betegnet: JvStaveren f c 1650.

Jan Steen, f. i Leyden henimod 1626, begr. i s. By 3 Febr. 1679.
Flere Malere nævnes som Jan Steens Lærere og blandt disse Landskabsmaleren van Goyen, med hvis Datter, Margrethe, vor Konstner blev gift 1649. Jan Steen har ført et forunderligt Liv. Han var Maler og han var tillige Brygger og Værtshuusholder, men altid var han dog Konstner med Liv og Sjæl. I hans gode Billeder savner man Intet; der er et Liv og en Friskhed, en Farve og en Dygtighed i Malemaaden, som sætter Jan Steen paa en meget høj Plads mellem de hollandske Konstnere. Rigtignok findes der ogsaa Billeder af ham, der ere behandlede med paafaldende Skjødesløshed, dog selv i saadanne gjenkjender man den aandfulde Konstner. Han døde i sin Fødeby, dog havde han boet flere Aar ad Gangen i Haag, Delft og Haarlem. Han var 2den Gang gift med Maria van Egmont.

332. Den Gjerrige. T. 20. 16. — Han er atter ifærd med at tælle og veje sine Guldstykker, og opdager nu til sin store Ærgrelse at et er beklippet, men udenfor staaer Døden, grinende, med det halvtudrundne Timeglas i Haanden. Betegnet: JSteen. Kjøbt 1764.

333. Davids Sejer over Goliath. L. 40½. 60. — David, som bringer Goliaths Hoved og hans store Slagsværd med sig, modtages med Musik og Dands og alle synlige Tegn paa Glæde, ja, Kongedatteren selv er gaaet ham et Par Skridt imøde og rækker ham venligt Haanden. Betegnet: Jan Steen. 1671.

Hendrik van Steenwick (Steinvick) den Yngre, f. i Amsterdam eller Frankfurt a/M henimod 1580, d. i London (?) henimod 1648.
Faderen, ligeledes Architekturmaler, gav Sønnen den første Undervisning, men døde medens denne endnu kun var 14 Aar gammel. Sønnen overgik snart Faderen i sirlig og omhyggelig Behandling og blev, anbefalet af van Dyck, vel modtaget ved det engelske Hof (allerede før 1617 opholdt han sig i London) hvor han, foruden andre Arbejder, flere Gange har malet architektoniske Baggrunde til Portraiter af Carl I og Andre.

334. Det Indre af en gothisk Kirke. K. 5¼. 7¼. — Betegnet: 1609 H. V. Steinwick.

Dirk Stoop, f. i Utrecht 1610, d. i s. By 1686.
Han var Elev af sin Fader, en Glasmaler, og tilbragte sin Ungdom i Utrecht. I en Alder af noget over Halvtreds befinder han sig

i Portugal, hvorfra han, som Hofmaler, ledsager Infanten til London (1662). Her blev han nu en Tid, fulgte derpaa med Infantinden Catharine til London, hvor denne ægtede Carl II, og vendte endelig tilbage til sin Fødeby 1678, hvor han tilbragte Resten af sin Levetid.

335. Hvilepladsen efter Jagten. L. 26. 34 3/4. — Herren og Damen lade deres Heste drikke af Stenkummen under Klippen; deres Jægere, fulgte af en Sværm Jagthunde, ere ifærd med at lejre sig, eller komme til med Jagtudbyttet. Betegnet: D. Stoop f. 1649.

Marten Stoop. 17de Aarh. Hollandsk.
En kun ved enkelte signerede Billeder bekjendt Konstner.

336. Et Herresædes Plyndring. T. 18. 22. — Soldater eller Røvere ere brudte ind og plyndre Huset; Fruen med sit Barn knæler grædende for Anføreren. Betegnet: M. Stoop.

337. Blandet Selskab paa et offentligt Sted. T. 16. 24.

Abraham Storck, f. i Amsterdam omtr. 1630 d. omtr. 1710.
Man kjender saagodt som Intet til denne ret dygtige Konstner. Billeder af ham findes daterede 1650 (eller 56) til 1693.

338. Bygevejr paa Søen. T. 18. 25. — Det er frisk Vejr og Skyerne drive rask afsted for Blæsten; af og til kommer der en Byge, men snart er det atter klart. Ude paa Dybet ligger et svært Kuffskib for Anker; en smuk hollandsk Jagt løber rask ind i Havnen idet den mindsker Sejl. Betegnet: A. Storck Fecit Ao 1686.

Jacob Isaaksz. van Swanenburg, f. i Leyden, d. i s. By 1638.
Swanenburg var Søn af en Borgemester og fik tidlig Lejlighed til at gjøre en Rejse i Italien, hvor han giftede sig. 1617 vendte han tilbage til Leyden og blev nu en af Rembrandts Lærere.

339. Pavelig Procession over Peterspladsen i Rom. T. 22. 41 1/2. — Betegnet: 1628 Jacomo Swanenburch. — Kjøbt 1704.

Herman van Swanevelt, f. i Woerden (ved Utrecht) omtr. 1600, d. i Paris 1655.
Holland har havt mange store Landskabsmalere, og om end flere af disse kunne siges at have været mere originale, eller rettere, mere hollandske, indtager dog Herman Swanevelt en meget høj Plads blandt sine Landsmænd. Efter at have lært Begyndelsesgrundene

i sit Fædreland, man siger af Gerhard Dov, rejste han til Italien, hvor Claude Lorraine fik en ikke ubetydelig Indflydelse paa hans Konst. Saa ivrigt studerede han nu, bestandigt ude i Naturen, at han af sine Konstbrødre fik Navnet: Eneboeren. Efter et længere Ophold i Italien rejste han til Paris, hvor han malede en Tid lang og, efter det franske Academies Optegnelser, (han var bleven Medlem af dette d. 8 Marts 1653), døde i Aaret 1655.

Swanevelt var en stor Konstner med en overordentlig skjøn Følelse, og ikke mindst har han ladet denne komme tilsyne i de mange ypperlige Raderinger, man har fra hans Haand.

340. En Sommeraftén. L. 54. 70. — Det er stille, ikke en Vind rører sig. Solen synker, dybere og dybere; Skumringen har alt bredt sig over Dalen med dens Sø, hvor Diana og hendes Nympher bade sig. Kun de højere liggende Punkter kan Solen endnu se, men snart kaster den sit sidste Blik paa Bjergets Top og paa den stille svævende Sky, sænker sit Hoved, og Alt er indhyllet i Stilhed og Mørke; sagte svæver Natten frem. Kjøbt 1756.

David Teniers d. Y., f. i Antwerpen December 1610, d. i Brüssel 25 April 1690.

Teniers var Elev af sin Fader og blev optagen som Mester i Antwerpens Malerlaug i en Alder af 22 Aar. Hans ualmindelige Talent vakte stor Opmærksomhed og forskaffede ham mange Velyndere, blandt hvilke Kongen af Spanien, til hvem han malede et stort Antal fortræffelige Malerier, som endnu den Dag idag beundres i Madrids Museum. Hans Indtægter vare saa rigelige, at han saa sig istand til at kjøbe sig et Slot i Nærheden af Mecheln, hvor han sædvanlig boede, og hvor de mange smukke Billeder af det landlige Liv bleve til. Han var to Gange gift 1637 og 1656.

341. Den hellige Antonius' Fristelser. T. 8½. 6½. — Betegnet: DT F. Kjøbt 1854.

Domenico Tiepolo, f. i Venedig 1726, d. i Madrid 1795.

Domenico var Elev af sin Fader, Giovanni Battista, hvem han hjalp med flere større Arbejder i Udlandet, navnlig i Spanien, hvor han henlevede en Del af sin Tid, pensioneret af Karl III. Han blev især bekjendt for sine Pastel-Portraiter. Man har en Del raderede og kobberstukne Blade af ham, dels efter Andre, dels af egen Opfindelse.

342. Den hellige Nadveres Indstiftelse. L. 37½. 57. — Christus uddeler Brødet til de knælende Disciple. Betegnet: Dom Tiepolo fecit Anno 1753.

Ægidius van Tilborgh, f. i Brüssel 1625, d. i s. By henimod 1678.

David Teniers d. Y. var Tilborghs Lærer. Vagtstuer, Scener af Bondelivet, Kirmesser og enkelte Gange Billeder fra Selskabslivet udgjøre Indholdet af Tilborghs Malerier, der ere af meget forskjelligt Værd, men som dog ingensinde hæve ham til Maler af stor Betydning.

343. Portraitgruppe, bestaaende af ti Personer i en frodig Skovegn. L. 49. 61. Landskabet malet af Jacques d'Arthois.

Jacopo Robusti (Tintoretto), f. i Venedig 1519, d. i s. By 31 Maj 1594.

Jacopo Robusti var en af Venedigs store Malere. Det bekjendtere Tilnavn, Tintoretto (Tintore: Farver) fik han paa Grund af sin Faders Bestilling. Begavet som Faa i flere forskjellige Retninger, saaledes ogsaa som Musiker, førte hans mægtige Anlæg som Maler ham tidligt ind paa Konstens Bane. Man fortæller, at han som Dreng i Titians Atelier gjorde saa store og hurtige Fremskridt, at denne Konstner ikke vilde beholde ham længere af Frygt for, at Eleven skulde rive ham Palmen af Hænderne! Hvorom alting er, Tintoretto blev snart en af Venedigs mest ansete og benyttede Malere. Mængden af hans Arbejder er overordentlig stor, og dette forklarer vel ogsaa, hvorfor saa mange af hans Billeder, og da navnlig Portraiterne, ere saa lidet gjennemførte, om de ogsaa virke som fuldkomment færdige Konstværker paa Afstand. En Datter ved Navn Marietta og en Søn, Domenico, lærte Malerkonsten af Faderen og bleve dygtige Portraitmalere.

344. Brylluppet i Cana. L. 17. 21¼. — Skitse til det store Maleri som fandtes i Kirken Maria delle Salute i Venedig. Kjøbt 1744.

345. Mandsportrait. Halv Figur. L. 43½. 36½. — En midaldrende Mand i sort Dragt med kort Haar og Skjæg; i venstre Haand holder han en Bog.

Girolamo Troppa. 17de Aarh. Bologna.

I Italiens Byer findes enkelte Alterbilleder af denne Konstner, hvis Arbejder nu ere sjeldne. Carlo Maratti nævnes som hans Lærer.

346. Den angrende Maria Magdalena. Brystb. L. 24½. 18½. — I Konstkammer Invent. af 1690.

Tydsk Maler. Begynd. af det 16de Aarh.

347. En ung Mand spiller paa Luth. Brb. T. 17. 12½.

348. Portrait af en ung Mand i sort Dragt; halv Fig. T. 36. 26. — Sign.: ·|· 545· Ao Ætatis Suæ 27.

Ubekjendt. Begynd. af det 16de Aarh.

349. Brystbillede af en fornem Herre. T. 15¾. 11½.

Adriaen van Utrecht, f. i Antwerpen 12 Februar 1599, d. i s. By 5 October 1652.

15 Aar gammel kom han i Lære hos Harmen de Neyt og blev optagen i Malerlauget 1625. Formodentlig ved denne Tid begav han sig paa Rejse til Frankerig, Italien og Tydskland; 1628 var han atter hjemme og giftede sig med en Datter af Willem van Nieulandt. Han har undertiden malet Billeder af historisk Indhold, dog er det navnlig hans smukke, iøvrigt sjeldne Frugtmalerier, der have givet ham et ikke ubetydeligt Navn i Konsthistorien.

350. Forskjellige Frugter paa et Bord. L. 44. 65. — Betegnet: Adriaen van utrecht fe ano 1647.

Moses van Uytenbrouck (Wtenbrouck), f. i Haag henimod 1590, d. i s. By 1648.

Wtenbrouck blev almindelig kaldt »den lille Moses«, fordi hans Billeder, der dels bestode i Landskaber dels vare af bibelsk Indhold, som oftest vare meget smaa. Han blev optaget i Haags St. Lukas Gilde 1620.

351. Maaneskins Landskab. T. 16. 25. — Betegnet: M· Van· Wtenbrouck .... 1625.

Pierino (Buonaccorsi) del Vaga, f. i Florens 1500, d. i Rom 1547.

En middelmaadig Konstner ved Navn Vaga tog Piero eller Pierino, som han kaldtes, til sig som Medhjælper, og herfra fik vor Konstner sit bekjendte Tilnavn del Vaga. I Rom arbejdede han sammen med Giov. da Udine i Vaticanets Loger under Rafaels Ledelse; i Genua fortsatte han senere sin Virksomhed som Decorationsmaler, men vendte dog atter tilbage til Rom og var atter her stærkt beskjæftiget saavel med større Frescoarbejder som med Staffelibilleder. Han arbejdede med overordentlig Lethed, men Meget af hvad han har gjort har kun ringe Værdi; dog findes der enkelte smukke Billeder fra hans Haand.

352. Apostelen Mathæus. T. 64. 35½. — Apostelen skriver sit Evangelium; han lytter opmærksomt til det Budskab, som Englen bringer ham fra Gud Fader, der velsignende viser sig i Skyerne. Forneden Brystbilledet af en bedende Mand, rimeligvis den, der har ladet denne Altertavle male. Fra Cardinal Valentis Saml. Kjøbt 1764.

Valentin, f. i Coulommiers 1600, d. i Rom 7 August 1634. Fransk.

Vouet siges at have været hans Lærer, men hans Arbejder give tydeligt tilkjende at han er udviklet ved Studiet af Carravaggios Billeder under sit Ophold i Rom; han omkom her ved egen Uforsigtighed.

353. Carnevalsscene. L. 62. 91. — En Herre spiller Kort med en Dame, der synes at tabe; et Par Andre, den ene med en Maske i Haanden, ere Tilskuere. Kjøbt 1764.

Dirk (Theodor) Valkenburg, f. i Amsterdam 1675, d. 1721.

Elev af Jan Weenix malede han ligesom denne for det meste dødt Vildt, og naaede en stor Dygtighed i saadanne Fremstillinger; man har tillige enkelte gode Portraiter af ham, men disse, som iøvrigt alle hans Billeder, ere meget sjeldne.

354. En Bjørn i Kamp med Hunde. L. 53. 77. — Bjørnen har revet den ene af Hundene ned under sig, men den føler at en anden har bidt sig fast i dens Ryg; en tredje Hund styrter løs paa den fra Siden. Betegnet: Valckenb. 1703.

Velasquez, Atelier-Kopi efter.

355. Portrait af Isabella af Bourbon, Philip IV's første Dronning. L. 81½. 49.

Adriaen Verboom, f. i Amsterdam (?) 1628.

Verboom arbejdede i Amsterdam 1650 til 1670 omtrent; 29 Juli 1667 begraves hans Hustru, Meynarda Jans, i denne By. Van de Velde, Wouwermann og Lingelbach have ofte forsynet hans Billeder med Figurer.

356. Vejen til Indelukket. L. 25½. 30. — Gjennem den skyede Luft er Solen trængt frem og skinner paa Banken med Kvæget og Hyrderne. Figurerne af Lingelbach. Betegnet: A. Vboom f.

357. Fiskeren ved Skovbækken. L. 57. 70. — Midt mellem de store Træer aabner en vid Udsigt sig.

Adr. Verdoel, hollandsk Maler. 17de Aarh.

358. En Olding ved sit Arbejdsbord. T. 25. 19.

Pieter Verelst. 17de Aarh. Hollandsk.
Pieter Verelst blev 1638 optaget som Medlem af Dordrechts St. Lukas Gilde. 1642 bosatte han sig i Haag, hvilken By han 1668 hemmeligt forlod for at undgaa sine Creditorer. Hans to Sønner Herman og Simon vare Blomstermalere.

359. En Bondestue med Figurer. T. 21. 27. — Betegnet: P. Verelst. 1643.

Simon Verelst, f. i Haag 1644, d. i London 1721 (?).

360. Vase med Blomster.

Johannes Verkolje, f. i Amsterdam 1650, begr. i Delft 8 Maj 1693.
Verkolje var Elev af Jan Lievensz. Fra 1672 boede han i Delft beskjæftiget med at male Portraiter og større og mindre Figurbilleder, dog optoges hans Tid fornemmeligst af hans Kobberstikarbejder (Sortekonst-Blade).

361. Herse smykkes af sine Terner. L. 38½. 44. — Hun venter paa sin Elsker, Guden Mercur, der standses udenfor af hendes Søster Aglauros. Betegnet: Verkolje.

Hendrik Verschuring, f. i Gorkum 1627, d. 1690.
Faderen var Militair og bestemte Sønnen for samme Stand, men denne havde ikke Lyst dertil, fik sin Vilje sat igjennem og blev Maler; blandt hans Lærere var Jan Both. Efter at have tilbragt flere Aar i Udlandet navnlig i Italien, bosatte han sig 1662 i sin Fødeby; han malede Krigsbilleder, Lejrscener, Vagtstuer o. a. s., hvilke Billeder imidlertid kun sparsomt forekomme. Han druknede d. 26 April 1690 i Nærheden af Dordrecht.

362. Bedestedet ved Ruinerne. L. 35. 44. — Konen, som er staaet af den hvide Hest, bliver vist hen til Teltet, hvor hun kan faa Forfriskninger. Betegnet: H. Verschuring .. Kjøbt 1744.

Daniel Vertangen, f. i Haag 1598, d. i Amsterdam (?) efter 1680.
Han var en af Poelenburgs bedste Elever; ofte bleve hans Billeder solgte for Arbejder af denne Konstner.

363. Diana og hendes Nympher i Bad. — T. 10. 14. Betegnet: D. Vertangen. fecit.

Frans (François) Verwilt (ver Wilt), f. i Rotterdam omtr. 1620, d. i s. By 1691.
Blandt Poelenburgs talrige Elever kom ver Wilt Læreren temmelig nær; en Tid lang gjorde hans Billeder megen Lykke.

364. En badende Nymphe. T. $9^{1}/_{2}$. $12^{1}/_{2}$. — Betegnet: F. ver Wilt.

Jan Victors, f. i Amsterdam 1620, d. i s. By efter Dcbr. 1672. Jan eller Johannes Victors (Fictoor, Victoor) var Elev af Rembrandt. Han blev 1642 gift i Amsterdam med Iannetje Bellers, med hvem han havde otte Børn.

365. Dameportrait. Knæstykke. L. 38. 33. — I en Træ-Lænestol ved et lille Bord sidder en hollandsk Kone, iført sort Dragt med hvidt Hovedtøj og Pibekrave; paa Bordet ligger hendes Salmebog. Betegnet: J. Victors.

366. David og Salomon. L. 38. 49. — Den døende David, liggende prægtigt klædt i Sengen, meddeler Salomon sin sidste Vilje. Betegnet: Jan Victor .. 1642. Kjøbt 1744.

367. Jacob lader Labans Afguder nedgrave. L. 69. 77. — 1ste Mose Bog, 35,4. Betegnet: Jo(ha)ns. Victors. Kjøbt 1759.

368. Boas og Ruth. L. 69. 77. — Boas siger til Ruth: »naar det er Tid at spise, da kom herhid og spis af Brødet og dyp din Bid i Eddiken«. Høstfolkene blive opmærksomme paa den Fremmede. Betegnet: Jan Victors f. Kjøbt 1759.

Jacomo Victor (Fictor). 17de Aarh. Hollandsk. Hans Livsforhold ere ukjendte. 1663 menes han at have arbejdet i Venedig, ca. 1670 i Amsterdam, da Jacob Ruisdael flere Gange har malet Omgivelserne i hans Billeder.

369. Tre Duer. L. $27^{1}/_{4}$. $32^{1}/_{2}$. — Fra Slaget, der staar tæt ved Bondens Hus, ere de fløjet hen til et lille Indelukke hvor Noget tildrager sig deres forundrede Blikke. Landskabet er malet af Jacob Ruisdael. Betegnet: Jacomo fictor. JRuisdael.

370. Fjerkræ i Nærheden af en gammel Bygning. L. 46. 55. — Et Par Høns, Gjæs og Ænder ved et lille Vand i Udkanten af en Skov. Et eller Andet har skræmmet nogle af dem. Betegnet: Jacomo. Victor f: Kjøbt 1852.

A. Victoryns. 17de Aarh. Hollandsk.

Saavidt vides findes denne Konstner ikke omtalt nogen Sted; dog kjendes hist og her endel Billeder under A. v. Ostades Navn, som rimeligvis maa tillægges Victoryns; det var jo nemlig en ikke ualmindelig Skik, at forsyne tarveligere Billeder med en anerkjendt og søgt Konstners Navn for lettere at kunne faa dem anbragte. Raderingen af Ostade B. N. 35 »L'épouilleuse«, skyldes rimeligvis ogsaa Victoryns.

371. Spisende og drikkende Bønder. T. 9. 13. — Betegnet: A. Victoryns.

David Vinck-Boons, f. i Mecheln 1578, d. i Amsterdam 1629.

Vinck-Boons modtog Undervisning af sin Fader, der efter at have boet nogen Tid i Antwerpen nedsatte sig i Amsterdam. Flere af Vinck-Boons Billeder, der i hin Tid gjorde mere Lykke end nu, ere stukne i Kobber. Fra 1591 boede han i Amsterdam.

372. En tyk Skov med Abraham og Hagar. K. $17^{1}/_{2}$. 23. — I et af Træerne en Finke. Kjøbt 1744.

373. Elegant Bordselskab i et Lysthus. T. $19^{1}/_{2}$. 31.

Simon de Vlieger, f. i Rotterdam 1601, d. i Weesp i Marts 1653.

Man kjender kun Lidet til denne dygtige Konstner; han var sandsynligvis Elev af W. v. d. Velde d. Æ. Han boede i Delft 1634; 1638 til 1649 i Amsterdam og Resten af sit Liv i Weesp, hvor han havde kjøbt et Hus. Skjøndt hans Billeder som oftest ere Søstykker, sædvanlig fra de hollandske Floder, har Vlieger dog ogsaa malet og navnlig raderet flere smukke Landskaber.

374. Maasfloden udenfor Rotterdam. L. 44. 70. — Der er et Liv og en Travlhed paa Floden mellem de mange store og smaa Sejlere, som ganske svarer til det friske Vejr og den vexlende Himmel, der snart sender en Regnbyge, snart atter skiller Skyerne ad for at lade Solen skinne; i Baggrunden ligger Byen Rotterdam. Betegnet: S. . . . . ER. Kjøbt 1764.

375. Skibe paa Zuidersøen. T. 35. $47^{1}/_{2}$. — Et Par Krigsskibe og nogle mindre Fartøjer paa Zuidersøen i Nærheden af en Havn. Det er et friskt, udmærket Sejlvejr, dog synes det som Vinden er ved at stille af; Skyerne ere ifærd med ganske stille at trække bort. Betegnet: S. De Vlieger. Kjøbt 1764.

376. Søstykke. T. 23. 32. — En Jagt og nogle mindre Fartøjer nærme sig Havnen. Længere ude ligger

et Krigsskib for Anker. Søen er rolig. (Utydelig Signatur: S. de VI 1660).

Hendrick Cornelisz. van der Vliet, f. 1611 eller 1612 i Delft, begr. i s. By 28 October 1675.

Hendrick v. d. Vliet var Elev af M. I. Miereveld; han blev optagen i Delfts Malergilde d. 22. Juni 1632. Han malede Architektur- og Figur-Billeder; disse sidste have ofte været tillagte Willem v. d. Vliet; saaledes er netop efterstaaende Maleri i Terwestens Catalog (339) anført som Arbejde af W. v. d. Vliet uagtet det har et tydeligt: H. v. d. Vliet.

377. Den lystige gamle Soldat med sin Familje. T. 41. 33. — Betegnet: H. van der. vliet. ano 1647. Kjøbt 1764.

Sebastian Vrancx, f. i Antwerpen Janr. 1573, d. i s. By 19 Maj 1647.

Vrancx var Elev af Adam van Noort. Efter et Ophold i Italien, rejste han tilbage til Antwerpen og var her beskjæftiget til sin Død.

378. En Have ved et Herresæde med Besøgende. T. 27½. 41. —

Roelof van Vries, f. i Haarlem 1631.

Han levede i Haarlem og Amsterdam, hvor han blev gift 1659. Man har Billeder af ham daterede 1669.

379. Borgruiner ved en Flod. T. 22¾. 18¼. — Ruinerne af den gamle smukke Borg omgivet af Træer spejle sig i Floden. Betegnet: R Vries.

Jan Weenix, f. i Amsterdam 1640, d. i s. By 20 September 1719.

Undervist af Faderen udvikledes snart hans betydelige Talent; han blev en meget anset Konstner, malede Dyr, Landskaber, Architekturbilleder, Frugt- og Blomsterbilleder, ja, selv Figurmalerier, men i Intet udmærkede han sig saa meget som i sine Billeder med dødt Vildt; saavel hans Samtid som Eftertiden satte stor Pris paa disse Malerier og betalte dem stedse højt. Fra 1664—1668 boede han i Utrecht, fra 1702—1712 i Bensburg ved Kølln.

380. Dødt Vildt og Jagtredskaber. L. 56½. 50. — En skudt Hare ophængt ved det ene Bagben mellem Jagtredskaber og Fuglevildt. Betegnet: J. Weenix 1701.

381. Dødt Vildt, en Kakkadue og en Hund. L. 54. 73. — Et Par Agerhøns hænge over en Steenbuk, der

ligger imellem en Hejre og et Par Fasaner. Hunden, der passer paa, synes ikke at kunne lide den røde Kakkadue, som er flagret hen paa en af Kokosnødderne i Forgrunden. Betegnet: J. Weenin(c)x.

Adriaan van der Werff, f. i Kralingen (ved Rotterdam) 21 Januar 1659, d. i Rotterdam 12 November 1722.

Corn. Picolet og Egon van der Neer vare hans Lærere. Snart tiltrak Van der Werff sig almindelig Opmærksomhed paa Grund af den overordentlig fine, glatte, elfenbensagtige Udførelse, der blev hans Billeder tildel, Egenskaber, der, uagtet disse samme Billeders Mangel paa virkeligt Liv, endnu den Dag idag forskaffe ham et stort Publicum.

382. En ung Pige foran en Blomstervase. T. 12. 9½.

Gerrit de Wet, d. i Leyden 1674.

Det eneste man ved om denne Konstner er, at han var bosiddende i Haarlem, i hvis Malerlaug han findes anført et Par Gange (1643 og 1662), samt at han 1666 flyttede til Leyden.

382 a. Jephtas Datter nærmer sig Alteret. T. 23. 31. — Betegnet: Gerardus. d Wet.

Thomas Wyck, f. i Beverwyck ved Haarlem 1616 (?) begr. i Haarlem 19 August 1677.

Om end ikke hørende med til den hollandske Skoles største Konstnere indtager Thomas Wyck dog en anselig Plads blandt sine Konstfæller, ja, enkelte af hans Billeder ere ligefrem fortræffelige Konstværker. Han bosatte sig som ung Mand i Haarlem og giftede sig her 1644. Af hans Billeder ser man, at han paa Rejser har opholdt sig i Italien og England, men naar disse Rejser foretoges er vanskeligt at bestemme; 1642, 44, 56, 58 og 60 var han tilstede i Haarlem; han blev begravet i denne By i Kirken St. Bavon.

383. En Gaardsplads. T. 22. 18. — Gaardspladsen ved et italiensk Værtshus med sin Brønd og med Indblik til Kjøkkenet. Gjæsterne lade sig spaa af en Zigeunerske. Betegnet: TWyck.

384. En hollandsk Bondestue. T. 20¾. 17. — Konen, hvis Barn staaer tæt ved hende i en Gangstol, skotter fra sit Arbejde hen til Gryden over Ilden. Betegnet: TWyck.

385. En Kjedelflikker i sit Værksted. T. 12¼. 12¾. Betegnet: Wyck.

Jan Wynants, f. i Haarlem henimod 1625 (?), d. i Amsterdam (?) efter 1682.

Wynants optoges i Haarlems St. Lukas Gilde 1642; den 12 Dcbr. 1660 bliver han gift i Amsterdam med Catharina van der Veer. Wouwermann og Adr. van de Velde have ofte malt Staffagen i hans Billeder, af hvilke flere ere fra Haarlems Omegn.

386. Sandig hollandsk Egn. L. 54. 70. — Mellem forskjellige Partier i Skoven har man Udsigt til Dünerne. Jagttoget er malet af Ph. Wouwermann. Betegnet: JVynants Ao 1660. Kjøbt 1756.

Adam Willarts, f. i Antwerpen 1577, d. i Utrecht 4 April 1664.

Willarts siges at have levet i Utrecht fra før 1611 og til sin Død. Han malede Søstykker, Havnepartier, Markedsscener o. l.

387. Kystfægtning mellem Hollændere og Spaniere. L. 61½. 92. — Betegnet: Willarts f 1641. I Invent. af 1775.

Franciscus Wouters, f. i Lier. 1612, d. i Antwerpen 1659.

Han var Elev af Peter van Avont og Rubens, levede en Tid hos Kejser Ferdinand II og fra 1637 i England hos Prindsen af Wales, der udnævnte ham til sin Maler og første Kammertjener; han blev imidlertid kjed af denne Ære og rejste 1641 tilbage til sit Fødeland, hvor han 1648 blev valgt til Decan i Antwerpens St. Lukas Gilde.

388. Venus begræder den dræbte Adonis. T. 15. 23¼. — Betegnet: F. W. P. Kjøbt 1764.

Philips Wouwerman, f. i Haarlem 24 Maj 1619, d. i s. By 19 Maj 1668.

Denne dygtige Konstner var Søn (af 3dje Ægteskab) af en middelmaadig Historiemaler, Paulus Joosten W., og blev senere Elev af Jan Wynants. 1640 optoges han i Haarlems Malergilde. Snart var hans betydelige Talent udviklet, og i en meget ung Alder fremtraadte han som den færdige Mester. Der existerer en 7 à 800 Malerier af Wouwerman (saagodtsom alle gjennemførte med særdeles Omhu), et Antal, der er saameget mere forbausende, som vor Konstner døde i en Alder af kun 49 Aar. Man har sagt, at han levede i trange Kaar, dog staaer dette neppe til Troende, da hans Billeder, om de end ikke staae paa Højde med den hollandske Skoles største Konstværker, dog altid have noget saa yderst tiltrækkende ved sig, at de vist saavel da, som bestandig senere, have været meget søgte Cabinetsmalerier; Omkostningerne ved hans Begravelse vare saa betydelige, at man ogsaa deraf kan slutte, at han maa have efterladt sig en ikke ringe Formue.

389. Parforce-Jagten. L. 20. 26. — Er Par Hjorte ere blevne indhentede af Hundene i Udkanten af Skoven; nogle af Jagtselskabet, deriblandt en Dame, komme til. Betegnet: PHS.W. Kjøbt 1760.

390. Udenfor Kroen. T. 20. 26. — Rejsende holde og vederkvæge sig udenfor Landsbykroen; en Tigger nærmer sig Rytterne. Betegnet: PH. W. Kjøbt 1744.

Pieter Wouwerman, f. i Haarlem September 1623, begr. i Amsterdam 9 Maj 1682.

Philips Wouwerman havde to yngre Brødre, Pieter og Jan, der begge vare Malere. Af Jan, der døde ung (1629 † 1666) findes kun ganske enkelte Billeder, hvorimod man kjender flere af Pieter, hvilke, om de end ikke kunne staae ved Siden af Broderens Arbejder, dog altid vise en selvstændig, dygtig Konstner. Af flere af disse Billeders Indhold ser man, at han paa en Udenlandsrejse har opholdt sig i Paris; 1662 boede han i Amsterdam.

391. Prospect af Paris. L. 43½. 59½. — Udsigten over Byen er fra Broen Pont-neuf, der er fuld af maskeradeklædte Figurer. Betegnet: P. Wouwerman. I Invent. af 1694.

392. Et Herresæde paa en stejl Kridtbakke. L. 44. 59. — Betegnet: PW. Kjøbt 1760.

Abraham Wuchters, f. i Holland, d. i Sorø Maj 1683.

Wuchters blev indkaldt til Danmark 1639 og henlevede her Resten af sine Dage, beskjæftiget navnlig som Portraitmaler. Han var gift med en Søster til Maleren Karel van Mander, i 2det Ægteskab gift med Elisabeth Rømer, Enke efter Karel van Mander.

393. Ulrich Christian Gyldenløve, Christian IV's Søn. Hel Fig. L. 80. 47½. — Kommet til Saml. 1851.

394. (?) Mandsportrait. Brystb. T. 26½. 19½.

Reynier Nooms, Zeeman, f. i Amsterdam henim. 1623, d. mellem 1663 og 1668.

Zeeman siges, at have opholdt sig i England, Frankrig, Tydskland (Berlin) og Holland — ja, dette sidste Sted har han idetmindste været, da han nemlig i Amsterdam 1656 udgav et Hefte af sine smukke Raderinger. Tilnavnet, Zeeman, har han faaet, sige Nogle, fordi han udelukkende tegnede og malede Søstykker; efter Andre, fordi han havde været Matros før han blev Maler.

395. En hollandsk Rhed. L. 40½. 52. Luften er tyk og skyet, men det er næsten Vindstille. Skibene

tørre deres Sejl; et af dem indtager Varer, et andet bliver kalfatret. Betegnet; R. Zeeman. Kjøbt 1764.

396. En Havn ved Middelhavet. L. 22½. 29½. — Tvende Krigsskibe ere under Reparation; andre større og mindre Fartøjer under Sejl. Betegnet: Zeeman. Kjøbt 1764.

DANSKE MALERE.

Abildgaard, N. A., f. i Kjbh. 1743, d. 1809 (ved Frederiksdal).

397. Philoktet. L. 46½. 66. — Philoktet vaander sig i Smerte af det ulægelige Saar i hans Fod. Rom. 1777.

398. Ossian. L. 16. 13½. — Ossian, gammel og blind, synger til sin Harpe mellem Graner ved Vintertid. 1787.

399—403. Scener af Holbergs »Niels Klim«. L. 16. 13½.

404—407. Scener af »Pigen fra Andros«, Lystspil af Terents. L. 60. 54. 1801—4.

408—409. Scener af »Det gyldne Æsel«, Roman af Apuleius. L. 16. 13½. 1808—9.

410—413. Allegoriske Fremstillinger. L. 11½. — Skitser til Malerier i det 1794 afbrændte Christiansborg Slot.

414. Stavnsbaandets Løsning. L. 24. 14. Skitse.

415. Souverainetetens Indførelse. L. 18. 15¾. — 1806. Skitse.

Achen, G., f. i Frederikssund 1860.

416. Portrait af Konstnerens Moder. L. 40. 36½. — 1890.

417. Interieur. L. 24¾. 16½. — 1893.

Ancher, Anna, f. i Skagen 1859.

418. En Begravelse. L. 39. 48. — 1891.

Ancher, M., f. paa Bornholm 1849.

419. Redningsbaaden kjøres ned til Stranden. L. 66 1/2. 84 1/2. — 1883.
420. Fiskere ved Stranden; stille Sommeraftén. L. 53. 71 1/4. — 1889.
421. To Fiskere. L. 39 1/4. 52. — 1890.
422. Mandskabet reddet. L. 34 3/4. 60 1/2. — 1894.

Bache, O., f. i Roeskilde 1839.

423. En Eltevogn ved et jydsk Teglværk. L. 29 1/2. 38. — 1864.
424. Efter Vildsvinejagten. L. 54 1/2. 78 1/2. — 1876.
425. Køerne drives ud om Morgenen. L. 77 1/4. 119. — 1885.
426. Heste ved Stranden. L. 100. 155. — 1892.

Balsgaard, C., f. i Kjbh. 1812, d. 1893.

427. Blomster og Frugter ved en Havepavillon. L. 43 3/4. 59 1/2. — 1858.

Bendz, W., f. i Odense 1804, d. 1832.

428. Maleren i sit Værksted. L. 37 1/4. 32 1/4. — En Maler betragter sit Arbejde, som han holder i Haanden, i Spejlet. 1826.
429. Modelskolen i Konstacademiet. L. 22. 31. — Den nøgne Model, hvorefter Konstnerne tegne, er belyst af en Række tændte Lamper. 1826.
430. Billedhuggeren i sit Værksted. L. 72. 60 1/2. — En Billedhugger retter paa sin Models, den halv afklædte Garderkarls Stilling. 1827.
431. Portrait af Frk. Nissen. L. 13. 11.

Bissen, R., f. i Kjbh. 1846.

432. Store Ege ved en Mose. L. 33 1/2. 47 3/4. — 1891.

Blache, Chr., f. i Aarhus 1838.

433. Søstykke. Stille Vejr. 1864. L. 26. 38 1/2.
434. »Ivar Hvitfeldt« passerer Forbjerget Stat i en Storm. L. 60 1/2. 97. 1894.

Bloch, C., f. i Kjbh. 1834, d. 1890.

435. En Fisker fra Sorrent. L. 25. 18½. — 1861. En gammel Fisker standser med sit Arbejde paa Fiskergarnet oppe i sin Stue, for at tale med en Forbigaaende nede paa Gaden.

436. Samson i Møllen. L. 93½. 70. — 1863. »Men Philisterne grebe ham (da Dalila havde ladet ham ligge i sit Skjød og hans Hovedlokker afrage), stak Øjnene ud paa ham, førte ham ned til Gazza, bandt ham med to Kobberlænker, og han maatte trække Møllen i Fangehuset.« Dom. B. 16, 21.

437. Jairi Datter. L. 73. 89. — 1864. Den sørgende Moder sidder ved sit døde Barns Leje; i Baggrunden ses Christus, som kommer for at opvække den Døde. Math. 9, 18—26.

438. Christian II i Fængslet i Sønderborg. L. 103. 89½. — Christian den 2den, som tilligemed sin tro Tjener, den gamle Soldat, er indemuret i sit Fængsel, gaar tankefuld omkring Bordet, hvori hans Tommelfinger gravede en Fure i de mange lange Aar, han sad fangen. Forgjæves henleder den gamle, deltagende Soldat Kongens Opmærksomhed paa, at Middagsmaden staaer færdig paa Bordet. 1871.

439. En Kone, der sælger Fisk. T. 13¼. 9¼. 1876.

440. Et Kjøkkenbord. L. 29½. 42½. 1878.

441. Ved Solnedgang. Landskab fra Ellekilde. T. 12¾. 20. — 1889.

442. En ung Pige lugter til en Rose. T. 15½. 12¼. — 1889.

Blunk, D., f. i Holsten 1798, d. 1853.

443. En ung Kobberstikker ved sit Arbejde. L. 16½, 31½. — 1826.

444. Ezechiels Syn. L. 57¼. 76. — (Rom) 1830.

Boesen, A. V., f. 1812, d. 1857 i Bologna. (Dansk).

445. Siciliansk Landskab. 1848. L. 44½. 64½.

H. A. Brendekilde, f. i Brendekilde paa Fyen 1857.

446. En Landevej. L. 75. 99. — 1893.

Brendstrup, Th., f. ved Roskilde 1814, d. 1883 i Kjbh.

447. Parti fra Arriccia. L. 31. 41½.
448. Parti fra Frederiksværk. L. 10¾. 15¾. — 1853.
449. Parti fra Dyrehaven. L. 20½. 29½.

Carstens, Asmus Jacob, f. i St. Jørgensby (Landsby ved Slesvig) 1754, d. 1798 i Rom.

450. Bacchus vederkvæger den tørstige Amor. L. 54½. 44¾. — Malt i Rom 1796. Kommet til Saml. 1834.
451. Fingal og Loda. (Efter Ossian). L. 30. 38¼. — Fingal kæmper med Soras Gud Loda, der kommer svævende paa Skyerne. Malt i Rom 1796. Kjøbt til Saml. 1849.

Christensen, Anthonore, f. i Kjøbenhavn 1849.

451a. Voxende Anemoner. L. 14. 17. — 1868.
452. Valmuer. L. 47. 36¾. — 1893.

Christensen, G., f. i Kjbh. 1845.

453. Jydsk Fjordlandskab. L. 54. 80. — 1880.
454. Efter Regn. L. 47½. 71¾. — 1888.
455. Fra Gilleleje Havnehoved. L. 15½. 23. — 1888.
456. Stille Sommerdag. L. 50¾. 80. — 1892.

la Cour, Janus, f. ved Rinkjøbing 1837.

457. Udkanten af en Skov; tidligt Foraar. L. 22½. 32. — 1863.
458. Foraarsmorgen i Roms Campagne. L. 27. 41. — 1871.
459. Tidlig Morgen; jydsk Landskab. L. 46½. 72½. — 1877.
460. Regnfuld Sommerdag ved Kalø Vig. L. 47. 73. — 1883.

Dahl, J. C., f. i Bergen 1788, d. 1857 i Dresden.

461. Vandfald i en norsk Bjergegn. L. 72. 97. — Kjøbenhavn 1817.
462. Vesuvs Udbrud 1820. L. 37. 52. — Rom 1821.
463. Norsk Bjergegn; i Baggrunden ses en Regnbue. L. 24½. 31. — Rom 1821.
464. Parti ved Vordingborg; Vinter Eftermiddag. L. 66. 79. — Dresden 1829. (Kommet til Saml. 1829).

465. Etschdalen ved Roveredo. L. 23½. 37½. — 1826.
466. Parti ved Frederiksborg Slot; Maaneskin. L. 20. 27½.

Dalgas, C., f. 1820, d. 1851.

467. En Faareflok i Nærheden af en Skov. L. 23. 33½. — 1848.

Dalsgaard, Chr., f. ved Skive i Jylland 1824.

468. Julemorgen hos en Bondekone. L. 15¼. 15¼.
469. I Stuen hos en Fisker ved Limfjorden. L. 29. 35. — Medens den unge Pige efterser Garnet, skjemter den gamle Mand med hende; ud gjennem Vinduet ser man hendes Kjæreste komme sejlende hjem. 1854.
470. Et Besøg af Mormoner hos en Landsby-Snedker. L. 30. 42. — Den gamle Mand og hans vanskabte Datter høre opmærksomt paa den prædikende Mormon. 1856.
471. Landsbysnedkeren bringer Ligkisten til det lille Barn. L. 27¾. 39¾. — 1857.
472. En Udpantning. L. 48. 73. — Hos en fattig Landsby-Bødker i Jylland (Salling) foretager Sognefogden en Udpantningsforretning. 1859.
473. En Kones Kirkegang efter Barselfærd. L. 37. 43½. 1861.

Dorph, A., f. i Horsens 1831.

474. En Bondepige staar strikkende i Husdøren. L. 32. 24½. — 1854.
475. Hornfiskefangst med Drivvaad. Tidlig Morgen. L. 41½. 60. — 1880.

Dreyer, C. D. M., f. 1816. d. 1853.

476. Udsigt fra Øen Brandsø til Vedelsborg Skove i Fyen. L. 46. 66. — 1839.

Eckersberg, C. W., f. i Blaakrog (Slesvig) 1783, d. 1853 i Kjbh.

477. To Hyrder. L. 19¾. 15¾. — Malet i Paris 1818.
478. Moses og Israliterne ved det røde Hav. L. 78. 108. — Rom 1815.
479. Parti ved Tiberfloden. L. 10¼. 16½. — Malet i Rom 1813—16.

480. En Bygning i den romerske Campagne. L. 10 1/4. 12. — Studie. Rom 1813—16.
481. Parti i Villa Borghese. L. 10 1/2. 12 1/4. — Malet i Rom 1813—16.
482. Kirken St. Agnese ved Rom. L. 12 1/2. 19. — Studie. Rom 1813—16.
483. Klostergang i St. Maria Ara-Celi. L. 11 1/2. 15. — Studie. Rom 1813—16.
484. Portraitbillede af Grosserer Nathanson og Familje. L. 47 1/4. 65 1/4. — 1818 (?).
485. Ufuldendt Portrait af Prindsesse Vilhelmine. L. 17 1/2. 14.
486. Portrait af Anders Sandø Ørsted. L. 19 3/4. 16. — (1822).
487. Rennberg ved Flensborg. L. 8 1/2. 12 1/4.
488. Et russisk Linieskib tilankers i Sundet. L. 24. 19 1/2. — 1828.
489. Portrait af Politilæge Rost. L. 30. 23.
490. Under Møens Klint. Søstykke. L. 9. 13.
491. Et dansk Orlogsskib under Sejl. L. 30. 43. — 1835.
492. Marinebillede. Graavejr. L. 17 1/2. 23 1/2. — 1836.
493. Corvetten Galathea i Storm i Nordsøen. L. 17 1/2. 23 1/2. — 1839.
494. En Fregat i rebet Merssejlskuling. L. 17 1/4. 23. — 1845 (?).
495. Skibe paa Kjøbenhavns Rhed; en Pram bugseres ud. L. 18. 24. — 1848.
496. Skibe under Sejl i Sundet. L. 15. 19. — 1848.

Erichsen, V., f. i Kjbh. (?) 1722. d. 1782 i Kjbh.

497. Dronning Juliane Marie; hel Figur. L. 27 1/2. 21 1/4. — 1778.

Exner J. J., f. i Kjbh. 1825.

498. En Amagerkone tæller sine Penge; Knæstykke. L. 43. 32.
499. Søndagsbesøg hos Bedstefaderen. L. 28. 37. — Den Lille er for første Gang iført den nye, pyntelige Amagerdragt og kommer nu i denne sin Stads

tilligemed sin Moder i Besøg hos den gamle Bedstefader. 1853.

500. Gildelag hos en Bonde paa Amager. L. 32. 42. — En ung Bonde meddeler sine gode Indfald til et Par unge Piger, som more sig derover; en halvvoxen Tøs, som sidder ved samme Bord, har derimod kun Interesse for sin Kaffe. Noget derfra spille tre ældre Bønder Kort, medens man i det bageste Værelse er ivrigt beskjæftiget med at dandse. 1854.

501. Et Bondegilde i Hedeboegnen. L. 35. 51½.

502. Sorteperspillerne. L. 55½. 61½. — En Bondekarl er spændt paa hvilket af de to sidste Kort den ene af Bønderpigerne vil vælge. Halve Fig. 1862.

503. Den lille Reconvalecent. 29. 39½. — Den smukke lille Bondepige, som for første Gang er kommet op fra det haarde Sygeleje, sidder nu indpakket i Puder i den store Stol og piller ved Kræmmerhuset, som Bedstemoder har bragt; bagved staar Moderen og ser deltagende paa sin lille blege Pige. 1867.

504. En gammel Mand forsegler et Brev. L. 18. 16½. — 1882.

505. Et Telegram. L. 14¾. 11¾. — 1894.

Foss, H. F., f. i Fredericia 1843.

506. Morgen. Jydsk Landskab. L. 42½ 71¼. — 1888.

507. Tidlig Efteraarsmorgen. Taagen letter. L. 40½. 72. — 1895.

Friis, H. G., f. i Jylland 1839 d. 1892.

508. En Sommerdag paa Heden i Jylland. L. 36. 58. — 1868.

509. Ved en Mølledam; Vinterbillede. L. 30½. 53½. — 1875.

510. Foraarsbillede med Regnbyger; Motiv fra Sydsjælland. L. 43. 70. — 1879.

Fritzsch, C. D., f. i Kiel 1765, d. 1843 i Kjbh.

511. En Vase med Blomster. L. 34. 29½.

512. En Rørkurv med Blomster. L. 34. 29½. — 1808.

513. Vase med Blomster. L. 46. $39^{1}/_{2}$.
514. Vase med Blomster. L. $52^{1}/_{2}$. $38^{1}/_{2}$.

Frølich, L., f. i Kbhvn. 1820.

515. Holberg overværer en Prøveforestilling. L. $37^{1}/_{4}$. $30^{1}/_{2}$. — 1891.

Gebauer, C. D., f. i Schlesien 1777, d. 1831 i Aarhus.

516. Liggende Tyr og staaende Ko. L. $8^{1}/_{2}$. $10^{1}/_{2}$.
517. Slædefart i Omegnen af München. — T. 7. 9. — 1828.

Gertner, J. W., f. i Kjbh. 1818, d. 1871.

518. Portrait af Gertners Fader. L. $22^{1}/_{2}$. 18.
519. Portrait af Gertners Moder. L. $22^{1}/_{2}$. 18. — 1846.

Groth, V., f. i Kjbh. 1842.

520. Hedeparti med en Mose. L. 31. 49. — 1874.

Hammer, H. J., f. i Kjbh. 1815, d. 1882 i Rom.

521. Udsigt over Rom fra Konstnerens Bolig. L. $18^{3}/_{4}$. 26. — 1859.
522. Solnedgang. L. 27. 42. — Torvet i Arriccia med Udsigt til Monte Savelli og den romerske Campagne. — 1862.
523. Markedsdag i Fredericia. L. 31. $43^{1}/_{2}$. — 1871.
524. Det længe ventede Brev. L. 29. $37^{1}/_{2}$. — 1877.

Hammer, W., f. i Kjbh. 1821.

525. Frugter og Blomster. L. $32^{1}/_{2}$. 26. — 1852.
526. Forskjellige Frugter under et Æbletræ. L. 63. 56. — 1860.
527. Italienske Fisk og Hummere. L. $28^{1}/_{2}$. 23.

Hansen, Constantin, f. i Rom 1804, d. 1880 i Kjbh.

528. Tre unge Piger ved deres Arbejde. L. 24. 31. — 1828.
529. En romersk Morraspiller. P. $15^{1}/_{4}$. $10^{1}/_{2}$.
530. Vesta Templet i Rom; en Solskinsdag. L. 29. 38. — 1837.
531. Livet paa Toldboden i Neapel. L. $35^{1}/_{2}$. 45. — Oplæseren af Ariosts »Rasende Roland« har samlet en stor Kreds om sig, der opmærksomt følger hans livlige Foredrag. Malt i Rom 1839.

532. En Hyrde fra Pompeji. P. 9 1/4. 7.
533. Cerestemplet i Pæstum. P. 10 3/4. 11 1/4.
534. Ægirs Gjæstebud. L. 60. 90. — Loke har forstyrret Festens Glæde ved sin Spot, men maa nu hurtigt vige for den vrede Thor. 1858.
535. En Husmoder ved sin Baandvæv. L. 39. 52. — 1859.

Hansen, J. T., f. ved Randers 1848.

536. Parti i Marcuskirken i Venedig. L. 37. 29. — 1892.

Hansen, Heinr., f. i Haderslev 1821, d. 1890.

537. Det Indre af »St. Sablon« i Brüssel. L. 25. 20. — 1853.
538. Christian IV's Værelse paa Rosenborg. L. 35. 46. — 1855.
539. »Salle des francs« i Domhuset i Brygge 1529. L. 36. 44. — 1858.
540. Parti ved Gammelstrand. L. 64. 102. — 1868.
541. Gustav III's Værelse paa Drotningholm. L. 20. 30. — 1882.

Haslund, O., f. i Kjbh. 1842.

542. Køer paa en Mark. L. 19. 33. — 1872.
543. Concert. L. 47 3/4. 57 1/2. — 1887.
544. Time i Strikning. L. 26. 33. — 1890.
545. Aftenlandskab. L. 14. 20. — 1895.

Helsted A., f. i Kjbh. 1847.

546. Fader og Søn. L. 29. 39 1/2. — 1882.
547. En Grubler. L. 10. 12 1/2. — 1888.
548. Den Maanesyge. L. 29 1/4. 21 1/4. — 1892.
549. Undervisning paa Landet. L. 27 1/4. 20 1/2. 1895.

Henningsen, E., f. i Kjbh. 1855.

550. Vagtparaden. L. 47 3/4. 56. — 1888.
551. Sat ud! L. 59. 83 1/4. — 1892.
552. En saaret Arbejder. L. 50 1/4. 71. — 1895.

Henningsen, F., f. i Kjbh. 1850.

553. En Begravelse. L. 36. 53 1/2. — 1883.

554. Hos Pantelaaneren. L. 34. 52. — 1893.

Holm, Chr., f. i Kjbh. 1803, d. 1846 i Rom.

555. Tyrolerens Jagthund. L. 38. 58½. — 1833.

Holsøe, C., f. i Aarhus 1863.

556. Et Interieur. L. 36½. 28½. — 1889.

Høyer, C. F., f. 1775, d. 1855.

557. Hero spejder efter Leander. L. 74½. 58. — 1811.

Irminger, V., f. i Kjbh. 1850.

558. En Tilgivelse. L. 22½. 29½. — 1893.
559. Over Midnat. L. 24¼. 28¾. — 1895.

Jensen, C. A., f. i Holsten 1702, d. i Kjbh. 1870.

560. Portrait af Konstnerens Moder. L. 30. 26.
561. Portrait af P. Hjort-Lorentzen. L. 10½. 8.
562. Portrait af Billedhugger H. Freund. T. 7½. 5.
563. Portrait af O. J. Rawert. L. 15¼. 11.
564. Portrait af M. F. Irgens-Bergh. L. 9. 7¼.
565. Portrait af Fru Irgens-Bergh, f. Holsten. L. 9. 7¼.

Jensen, J. L., f. i Gjentofte 1800, d. 1856 i Kjbh.

566. Skudt Vildt. L. 71½. 53. — 1847.

Jerichau, H., f. i Kjbh. 1852, d. 1878 i Rom.

567. Den lydiske Slette i Omegnen af Sardes. L. 51. 118. — 1878.

Jerichau-Baumann, Frue, f. i Warschau 1819, d. 1881 i Kjbh.

568. Den saarede Soldat. L. 41. 54½. — 1866.
569. Portrait af Billedhugger Jens Adolf Jerichau. L. 54½. 36. — 1846.

A. Jerndorff, f. 1846 i Oldenborg.

570. Portrait af Organist Mathison-Hansen. L. 33. 26¾.
571. Portrait af Fru Hellesen, f. Topp. L. 44½. 28.
572. Strandparti ved Vedbæk. L. 18¼. 11¼.

Jespersen, Henr., f. ved Holbæk 1853.

573. Solopgang over en lille Kystby. L. 34¾. 55. 1894.

Johansen, V., f. i Kjøbh. 1851.

574. Aftenpassiar. L. 39½. 54. — 1885.
575. Gæs og Faar paa Bymarken. Graavejr. Dragør. L. 27½. 59½. — 1894.
576. Moder skal læse. L. 23½. 21½. — 1893.
577. En Kostald. L. 23¾. 32. — 1895.

Juel, J., f. i Fyen 1745, d. 1802.

578. H. Hjelmstjerne; Brystb. L. 24½. 19.
579. Kobberstikker J. F. Clemens ved sit Arbejdsbord. L. 20. 16. — 1776.
580. Generalpostdirect. Hauch; Brystb. L. 22½. 18¾.
581. Overkammerherre A. W. Hauch; Brystb. L. 27. 21.
582. Grevinde A. J. Danneskjold-Laurvig; Knæst. L. 57½. 46.
583. Admiral F. C. Risbrick; Brystb. L. 26. 20. — 1804.
584. J. Juel og hans Hustru; hele Fig. L. 20. 16. — 1791.
585. Portrait af Maleren Abildgaards Moder. Brb. L. 26. 19½.
586. Factor Poul Joh. Schouw. Brb. L. 25½. 19½.
587. Etatsraad Paulli. Knæst. L. 23. 19½. — 1770.
588. Fabrikmester Gerner. Brb. L. 26¼. 20½. — 1785.
589. Fru Gerner. Brb. L. 26¼. 20½. — 1785.
590. Dameportrait, Brystb., oval. L. 26½. 20½.
591. Konferentsraadinde Fabritius de Tengnagel. Brystb. L. 26½. 20½.
592. Fru Schouw, Enke efter Urtekr. S. Brb. L. 25¾. 19¾.
593. Fru Bagge, Enke efter Brændevinsbr. B. L. 25¾. 19¾.
594. En Dværg; Tigger fra Rom. L. 18½. 13.
595. En Bondegaard; optrækkende Uvejr. L. 16. 23½.
596. Frugter i en Nische. T. 9. 7. — 1791.

Kjærschou, F. C., f. i Kjbh. 1805, d. 1891.

598. Sjællandsk Landskab. L. 69. 61½. — 1871.

Kraft, A., f. i Altona 1797, d. i Rom 1830.

599. Den gamle Tigger i Husdøren; ufuldendt. L. 34. 27.

Kraft, F., f. 1823, d. 1854.

600. Parti af Færgelunden ved Jægerspriis. L. 24. 35. — 1848.

Krøyer, P. S., f. i Stavanger 1851.

601. Søndagformiddag udenfor en Ghitanabolig i Granada. L. 69. 60. — 1878.
602. Portrait af Kammerherre, Architekt F. Meldahl. Hel Fig. L. 74. 42. — 1882.
603. Fiskere paa Skagens Strand. Nat. L. 55 1/4. 76. — 1884.
604. En Duet. L. 39 1/2. 34 1/2. — 1887.
605. Gade i Torella. L. 22 1/2. 16 1/2. — 1891.
606. Tærskning i Abruzzerne. L. 21 3/4. 36 1/2. — 1891.
607. Portrait af Baron O. D. Rosenørn-Lehn. Knæst. L. 35 1/2. 29 1/2. — 1891.

Küchler, A., f. i Kjbh. 1803, d. i Rom 1886.

608. Selvportrait. 6 3/4. 5 3/4.
609. Den forlegne Frugtsælgerske i Malerstuen. L. 28. 24. — 1828.
610. Bruden pyntes af sin Moder; romersk Folkelivsbillede. L. 28. 32. — 1836.

Kyhn, W., f. i Kjbh. 1819.

611. Bornholmsk Strandparti. Motiv ved Rø. L. 40 1/2. 57.
612. Fra Egnen ved Jægerspris. L. 18. 24. — 1848.
613. Vinteraften i en Skov. L. 52. 76. — 1853.
614. Kystparti ved Taarbæk; Vintereftermiddag. L. 13 1/2. 24. — 1855.
615. Udsigt over det flade Land ved Bjerglide (ved Horsens). L. 52. 77 1/2. — 1858.
616. I en Bondeby; kjølig Sommeraften efter Solens Nedgang. L. 26 1/2. 36 1/2. — 1863.
617. En Sommerdag. (Motivet fra Fyen). L. 56 1/2. 77. — 1869.
618. Sildig Sommeraften ved Himmelbjerget. L. 46. 71. — 1874.
619. Vinteraften ved en dansk Fjord. L. 46. 70. — 1875.
620. Juni Aften. Rørvig L. 27. 37. — 1887.

621. I Sundet ved Kronborg. L. $12\frac{1}{4}$. $16\frac{1}{2}$.
622. Aften lige efter Solnedgang. L. $44\frac{1}{2}$. 70. — 1894.
623. Regnvejr. L. $10\frac{1}{2}$. $13\frac{1}{4}$. — 1893.

Købke, Chr., f. i Kjbh. 1810, d. 1848.

624. Det Indre af Aarhus Domkirke. L. $18\frac{1}{4}$. $12\frac{1}{2}$. — 1831.
625. Den gamle Matros; Brystb. L. $11\frac{1}{2}$. $10\frac{1}{2}$. — 1832.
626. Parti af Frederiksborg Slot. Studie. L. $9\frac{1}{4}$. $10\frac{1}{4}$.
627. Portrait af Maleren W. Marstrand. L. $6\frac{3}{4}$. $5\frac{1}{2}$. —
628. En Sommermorgen paa Østerbro. L. 41. $62\frac{1}{2}$. — 1836.
629. Fra Dosseringen ved Peblingesøen. L. $20\frac{1}{2}$. 28. — 1839.
630. Kystparti fra Capri; Morgen. L. 60. 90. 1844.

Kølle, G. A., f. paa Lolland 1827, d. 1872 i Kjbh.

631. Udsigt i Skoven ved Himmelbjerget. L. 42. $57\frac{1}{2}$. — 1860.
632. Strandparti fra Møen. L. 25. 37. — 1871.

Larsen, Adolf, f. i Kjbh. 1856.

633. Inde i Skoven. L. $33\frac{3}{4}$. 48. 1894.
634. Vinteraften. L. $45\frac{3}{4}$. 56. 1895.

Larsen, Emanuel, f. i Kjbh. 1823, d. 1859.

635. En Morgen ved Sjællands Kyst. L. $19\frac{3}{4}$. $25\frac{3}{4}$. — 1845.
636. Kystparti ved Marseille. L. 23. 37. — 1854.
637. Havnen ved Nieuwe Diep i Holland. L. $16\frac{1}{2}$. $24\frac{3}{4}$. — 1854.
638. Sundet ved Helsingør; Formiddag. L. 41. 61. — Linieskibet Valdemar krydser Sundet ind i en frisk Bramsejlskuling. — 1856.

Larsen, Knud, f. ved Frederiksværk 1865.

639. En Barnedaab. L. 59. $52\frac{1}{2}$. — 1894.

Locher, C., f. i Flensborg 1851.

640. Vinterdag ved Hornbæk Strand. L. 44. 72. — 1882.

Lorentzen, C. A., f. i Sønderborg 1753, d. 1828 i Kjbh.

641. Grev Recivusky, polsk Minister; hel Fig. L. 41. 21. — 1794.

Lund, C. F., f. i Kjbh. 1826.

642. Episode af Slaget ved Fredericia. L. 49. 73. — 1853.

Lund, J. L., f. i Kiel 1777, d. 1867 i Kjbh.

643. De tre Norner. L. 72. 76. — 1844.

Lundbye, J. T., f. i Kjbh. 1818, d. 1848.

644. En Malkescene. L. 20½. 29½..

645. Aaben Egn i Sjælland. L. 36. 49. — En Vej fører fra Forgrunden mellem store Sten og Planter forbi en Gruppe Træer i det svagt bakkede Terrain og taber sig endelig i den fint fortonede Baggrund. 1841.

646. Landskab ved Issefjorden. L. 72. 99. — Nede ved Stranden, under de høje og stejle, skovgroede Klinter, har man en dejlig Udsigt ind over Issefjordens Vande. 1842.

647. Det Indre af en Kostald. L. 23½. 36. — Pigen, som kom ind for at malke, lod Døren staa aaben; Solen skinner ind og fylder det hele Rum med sit varme Lys, forgylder de lerklinede Vægge. Nogle af Køerne staa, andre ligge i deres Baase; en Tyrekalv brummer og vender det Hvide ud af Øjnene, fordi den ikke kan naa Grøntsagerne paa Trillebøren, der staar tæt ved den. 1844.

648. Landskab med Faar. P. 11. 18. — Under det store Træ ved et Par meget store Sten have nogle Faar lejret sig; andre ses længere borte. Det er Efteraar, henimod Aften. 1845.

649. En Drift Oxer i Roms Campagne. L. 26. 38. — Driften kommer langsomt hen ad den støvede Landevej; en enkelt af Oxerne ser ud, som om den vilde skeje ud, men Campagnolen har allerede lagt Mærke til den og styrer hen imod den. 1845.

650. Sjællandsk Landskab med Kvæg. L. 20½. 29½. — Malkepladsen paa Vognserup Enge belyst af Efter-

middagssolen; Køerne samles omkring Markvejen, der strækker sig midt gjennem Billedet. 1847.

651. Strandparti fra Refsnæs. Studie. L. 11. 15½. — 1847.

652. En rød Knapstrup Hest. Studie. L. 12½. 15. — 1847.

Mackeprang, A. H., f. i Fyen 1833.

653. Raadyr. L. 35. 42½. — 1875.

Marstrand, W., f. i Kjbh. 1810, d. 1873 i Kjbh.

654. Erasmus Montanus. (Efter Holbergs Comedie). L. 30¼. 40¼. — Erasmus Montanus, hvis Visdom aldeles intet Indtryk gjør paa de uvidende Tilhørere, tænker et Øjeblik paa at gjennemprygle den uforskammede Degn. 1844.

655. Barselstuen. (Efter Holbergs Comedie). L. 30¼. 40¼. — Den stakkels Barselkone udmattes ganske ved de besøgende Kaffesøstres Sladder; hellere modtager hun Besøg som den netop indtrædende fornemme Frues, hvor det dog kun gaar ud over Kagerne, der staa paa Bordet, og som denne Dame er saa nedladende at tage hjem med sig. — 1845.

656. En Romerinde i Carnevalsdragt. L. 26. 21.

657. En Søndag ved Siljan Søen i Dalarne. L. 50½. 82½. — Den store Mængde Mennesker er kommen over Søen paa Kirkebaadene og samles nu paa Bredden, hvor de hvile sig og hæge sig og styrke sig til at vandre op til Gudstjenesten i Leksand Kirke. 1853.

658. Besøget. L. 61. 71. — Den unge Mand har sagt Noget — men dog ikke nok endnu; forlegen bøjer den unge Pige sig over sit Sytøj, medens hendes Moder meget langsomt træder sin Naal. — 1857.

659. Portraitstudie af Fru J. L. Heiberg. L. 18½. 15. — 1858.

660. En Vinhøstscene i Italien. Munkene faa deres Andel. L. 33. 47. — 1860.

661. Maleren Constantin Hansens Portrait. L. 60½. 41½. — 1862.
662. Parablen: Den store Nadvere. L. 73. 107½. — 1869. Luc. Ev. 14. 16—24 V.
663. Portrait af Konsthistorikeren N. L. Høyen. L. 49. 37. — 1869.
664. Den uheldige Frier. L. 8¼. 10¼.
665. Erasmus Montanus. Skitse. L. 14¼. 16½.
666. Den Stundesløse. (Efter Holbergs Comedie). L. 18½. 22¼. — Skitse.
667. Selvportrait. L. 8½. 6¾.

Melbye, A., f. i Kjbh. 1818, d. 1875 i Paris.

668. Søslaget i Kjøgebugt 1677. L. 69. 97. — 1855.
669. Eddystone Fyrtaarn. L. 43. 60. — 1846.

Meyer, Ernst, f. i Altona 1797, d. 1862 i Rom.

670. En gammel neapolitansk Fisker; Brysb. P. 10½. 8.
671. En Dreng sovende ved et Svin. L. 7. 10¼.
672. En lille Pige ved en Kilde. L. 10½. 8.
673. En lille Dreng forestilles for Præsten. 11. 8. — 1846.
674. En lille romersk Dreng bringes til Klosteret af sine Forældre. L. 24. 27.

Monies, D., f. i Kjøbenhavn 1812, d. 1894.

675. Portrait af Lægen Etatsraad Herholdt. L. 30½. 24¾.
676. Kaffeselskab i det Grønne. L. 24. 34. — 1856.

Neergaard, H., Frøken, f. 1799, d. 1875.

677. Blomstrende Planter. T. 29½. 23. — 1845.

Neumann, C., f. i Kjbh. 1833, d. 1891.

678. Skibe under Land efter en Byge. L. 49½. 73. — 1867.
679. Fiskere paa Skagens Nordstrand. L. 50. 76. — 1870.

Niss, T. S., f. i Assens 1842.

680. Vinterbillede. L. 61. 53½. — 1883.
681. Strandparti ved Vesterhavet. L. 21. 47½. — 1890.
682. Sommerdag. Søstykke. L. 16¼. 24½. — 1891.

683. Sommerdag. Landskab. L. 28¾. 47¼. — 1892.
684. Solsikker. L. 35. 30. — 1894.

Olsen-Ventegodt, f. i Kjbh. 1863.

685. Juleaften paa Landet. 18de Aarh. L. 44¼. 94½. — 1888.

Ottesen, O. D., f. i Broager (Slesvig) 1816, d. 1892.

686. Roser og Jordbær. T. 13. 10. — 1843.
687. En overskaaret Melon og andre Frugter. L. 19. 23. — 1851.
688. Vase med Blomster; rundt om den ligge Frugter. L. 26. 20. — 1852.
689. En grøn Melon, Abricoser og Vindruer. L. 16. 13. — 1855.
690. Foraarsblomster i Skoven. L. 35. 30½. — 1862.
691. Et Mosrosentræ mellem Levkøjer og Resedaer. L. 23½. 20. — 1864.
692. En Vase med forskjellige Blomster. T. 30½. 21½. — 1869.

Pouelsen, E., f. ved Viborg 1749, d. 1790.

693—694. Frieren og Forstyrrelsen. Tvende Genrebilleder. L. 16. 13½. — 1784—85.

Paulsen, J., f. i Odense 1860.

695. Adam og Eva. L. 55¼. 58¼. — 1888.

Pedersen, Thorolf, f. i Kjbh. 1858.

696. »Brede Sejl over Nordsjø gaaer«. L. 43¾. 66. — 1895.

Pedersen, V., f. i Kjbh. 1854.

697. En opkjørt Vej under gamle Træer. L. 40. 50. — 1882.
698. Solskin i Dagligstuen. L. 13¾. 18. — 1888.
699. Aftenlandskab. L. 51. 72. — 1890.

Petersen, Edv., f. i Kjbh. 1841.

700. Aften. L. 31½. 48.

Petersen-Mols, f. i Grunstrup 1859.

701. Roeoptagen. L. 58¾. 76¾. — 1888.

Petzholdt, F. E., f. i Kjbh. 1804, d. 1838 i Grækenland.

702. Udsigt til Hadrians Villa i Tivoli. L. 24. 34. — 1833.
703. Paa Kysten af Sicilien. L. 10. 14½. — 1836.

Philipsen, Th., f. i Kjbh. 1840.

704. Vej i Dyrehaven. L. 44½. 67. — 1890.

Rasmussen, Carl, f. i Ærøeskjøb. 1841, d. 1893.

705. Ved Grønlands Kyst; Midnat. L. 54½. 85. — 1873.

Rohde, Joh., f. i Randers 1856.

706. Vinteraften i Ribe. L. 18½. 21½. — 1892.
707. Sommerdag ved Karup Aa. L. 16. 18. — 1892.

Ring, L. A., f. ved Næstved 1854.

708. En Gangsti i Skoven. L. 35½. 45¼. — 1890.

Roed, J., f. i Ringsted 1808, d. 1888.

709. En lille Pige med en Kurv med Æbler. L. 26. 20. — 1835.
710. Det Indre af Ribe Domkirke. L. 13½. 12½. — 1832.
711. Ruinerne af Templet ved Pæstum. L. 9¾. 9. — 1838.
712. Det Indre af Fængselsgaarden i Florents. L. 31½. 26¾. 1842.
713. Portrait af J. C. Drewsen. L. 14. 10½. —
714. Portrait af Konstnerens Moder. T. 13. 10. — 1849.
715. Sjællandske Høstpiger hæge sig ved Brønden. L. 72. 85. — 1850.
716. Haven med den gamle Døbefont. L. 24. 32. — 1851.
717. Familieliv i et sjællandsk Fiskerleje. L. 31. 38½. — 1855.
718. Maleren Marstrands Portrait. L. 30½. 37. — 1873.

Rosenstand, Vilh., f. i Kjbh. 1838.

719. Holberg overværer en Prøve. Skitse. L. 32¾. 27.

Rump, G., f. i Hillerød 1816, d. 1880.

720. Tørvemose paa Overdrevet ved Frederiksborg. L. 36½. 55. — En Sky drager forbi Solen og kaster Skygge over en Del af Mosen. 1848.

721. Tidlig Formiddag i Skoven. L. 40. 58. — 1851. Hovedtrækket taget i Præstevangen ved Frederiksborg.

722. Aaen i Skoven; Solen glimter ned mellem Træerne. L. 73. 89½. — 1854. Motivet fra Sæbygaard Skov i Vensyssel.

723. Udsigt over Skjærgaarden ved Elleholm i Bleking. L. 41½. 64. — 1855.

724. Skovparti fra Egnen ved Frederiksborg. L. 53. 70. — 1860.

725. Foraarslandskab fra Egnen ved Frederiksborg. L. 29½. 40. — 1879.

726. Tilfrossen Aa i en Have. L. 16½. 22½. — 1880.

Rørby, M., f. i Drammen 1803, d. 1848.

727. Kapellet i Klosteret S. Benedetto i Subiaco. L. 31. 41. — 1843.

728. Østerlændere ved et Parti Skak udenfor et tyrkisk Kaffehuus. L. 35. 47. — 1845.

729. Skagboere ude ved Stranden en smuk Solskins Eftermiddag. L. 32½. 47. — 1848.

730. Parti ved Raad- og Domhuset. L. 18. 24½. — 1832.

Schleisner, C., A. f. i Lyngby 1810, d. 1881 i Kjbh.

731. Søfolk i et Værtshus. L. 26. 36½. — 1847.

Simonsen, N., f. i Kjbh. 1807, d. 1885.

732. Danske Soldater omkring Baal i Skoven. L. 32. 43. — 1849.

Skovgaard, Joachim, f. i Kjbh. 1856.

733. Italiensk Landskab. L. 27½. 39½. —

734. Drengeportrait. 11¾. 10½. — 1895.

Skovgaard, P. C., f. ved Skjoldnæsholm 1817, d. 1875 i Kjbh.

735. Udsigt mod Frederiksværk fra Tisvilde Skov. L. 36. 48. — 1839.

736. Det gamle Egetræ med Storkereden i Nordskoven ved Jægerspris. L. 50. 73. — 1843.
737. I Udkanten af en Landsby. L. 10¼. 14¾.
738. Parti ved Gurre Sø. Efter en Regn begynder det at klare i Luften. L. 34. 52¾. — 1844.
739. Aaens Udløb ved Dronningemøllen paa Sjællands Nordkyst. L. 19. 26. — 1844.
740. Udsigt over Skarrit-Søen i Delhoved Skov. L. 48. 72. — 1845.
741. Parti af Delhovedskoven ved Skarritsø. L. 48. 75.
742. En Solskins Sommerdag i Dyrehaven. L. 51. 71. — 1848.
743. Landevej forbi Herregaarden Vognserup. L. 43. 62. — 1849.
744. Dameportrait. L. 30. 23½. — 1860.
745. Aften i en Skov. L. 26¾. 38¾. — 1860.
746. Udsigt fra Sjællands Nordstrand. L. 60. 85. — 1860.
747. Aften ved Bondedammen i Hellebæk. L. 14½. 23.
748. En Sommerdag i Dyrehaven; et Tordenvejr er trukket over og Solen er atter kommen frem. L. 73½. 104. — 1874.

Sonne, J. W., f. i Birkerød 1801, d. i Kjbh. 1891.

749. Italienske Bønder drage til Marked. L. 22. 28½. — Rom 1837.
750. En gammel Fisker med sin Datter sætter sit Garn ud. L. 22. 29. — 1844.
751. En Flok Kvæg søger Kjøling i Vandet. L. 30½. 47. — 1846.
752. De Syges Søvn paa St. Helenes Grav (ved Tisvilde) St. Hans Nat. L. 36. 47. — 1847.
753. Angrebet 5te Juni 1848 fra Dybbøl Bjerg. L. 37. 55. — I Forgrunden have de Danske fordrevet Preusserne fra det første Hegn. — 1849.
754. Udfaldet fra Fredericia 6te Juli 1849. L. 40. 67. — Erobringen af de to første Skandser paa begge Sider af Vejen til Igum. 1850.
755. Idsted-Slaget 25de Juli 1850. L. 54. 100. — Fjenden angriber Centrum og højre Fløj; Røgen af hans

Artilleri hæver sig over de fjernere Højder, hans Infanteri viger allerede tilbage efter sit forgjæves Angreb og forfølges af vore Tropper. Paa Bakkerne i Forgrunden holder Chefen for Artilleriet, Oberst Fibiger, med sit Følge, yderst tilvenstre den commanderende General, Krogh, med sine Stabsofficerer. Den nærmeste Forgrund optages af Fanger, Saarede, Døende og Døde, og af flygtende Bønder. — 1851.

756. Slutningen af Idsted-Slaget. L. 54. 100.

757. St. Hans Fest i Tisvilde. L. 43. 63. — Ungdommen samles til Dands; tilhøjre i Billedet komme de Syge tilbage fra St. Helenes Grav, hvor de søgte Helbredelse. — 1858.

758. Hjemvenden fra et Marked i Jylland. L. 32. 50½. — 1870.

759. Morgenen efter Slagdagen ved Idsted d. 25. Juli 1850. L. 30. 51. — 1876.

760. Aftenlandskab. L. 12¼. 19¼.

Stub, C. G. Kratzenstein, f. i Kjøbenhavn 1783, d. 1816 i samme By.

761. Ossian og Alpins Søn. L. 44½. 34. — 1816.

Sørensen, C. F., f. paa Samsø 1818, d. 1879 i Kjbh.

762. Helsingørs Rhed. Tidlig Sommermorgen. L. 40. 58. — 1861.

763. Under Island. L. 59. 95. — 1878.

Therkildsen, M., f. i Lystrup ved Horsens 1850.

764. Kaade Heste. L. 27. 36¾. — 1887.

765. Tyrekalven. L. 17. 22¾. — 1888.

766. En Ko løs. L. 19¾. 24½. — 1891.

767. Ved Skovledet. L. 37½. 61½. — 1893.

Thomsen, C., f. i Kjbh. 1847.

768. Middag efter Bispevisitatsen. L. 29. 38¾. — 1887.

769. Rahbek ved sin Hustrus Dødsleje. (R's. Erindringer V). L. 24¾. 29½. — 1895.

Thomsen, E., Frøken, f. 1822.

770. En Blomsterkrands, ophængt paa en Bøgegren. L. 31. 25½. — 1855.

Thorenfeldt, A., f. i Svendborg 1839.

771. Sommerdag ved Jyllands Østkyst. L. 39¾. 60¾. — 1885.

Thørrestrup, J. C., f. i Kjbh. 1823, d. 1892.

772. Landsbyskrædderen. L. 19¼. 16½. — 1882.

Tornøe, V., f. ved Svendborg 1844.

773. Hos Klinkemanden. L. 24. 29¾. — 1892.

Tuxen, L., f. i Kjbh. 1853.

774. Fiskerboder ved Nymindegab. L. 25½. 43¼. — 1888.

Vermehren, F., f. i Ringsted 1823.

775. Reservesoldatens Afsked. L. 29. 38. — Øjeblikket er kommet, da den indkaldte Soldat skal sige sin Hustru og sine Børn Farvel — hvem ved, maaske det sidste; den gamle Moder, der sidder henne ved Kakkelovnen, føler vel Øjeblikkets Alvor, men har dog tilbagetrængt sin Sorg. — 1849.
776. Jydsk Faarehyrde. L. 22¾. 30¼. — 1844.
777. Gade i den lille By Gerano i Sabinerbjergene. L. 23. 17. — 1857.
778. Sædemanden paa den pløjede Ager. L. 29½. 34. — 1859.
779. Huslig Syssel i en fattig Bondestue. L. 24. 20. — Den gamle tarveligt klædte Bondekone er i Færd med at bælge Ærter, medens hendes lille Sønnedatter sidder i den aabne Dør og læser over paa sin Lectie. — 1860.
780. Tiggerbørn i et Bondekjøkken. L. 24. 28. — 1861. Bondekonen snitter Skiver af et Brød til de to fattige Børn.
781. Gaardspladsen i en Bondegaard. L. 9. 11. — 1865.
782. Sygebesøg hos det gamle Tyende. L. 24. 18. — 1884.

Vermehren, G., f. i Kjbh. 1863.

783. En kræsen Rad. L. 30¼. 24. — 1893.

Vermehren, S., f. i Kjbh. 1866.

784. Interieur. L. 25¾. 30¾. — 1894.

Zacho, C., f. i Aarhus 1843.

785. Vinterbillede fra Bretagne. Den første Sne. L. 43½. 66½. — 1881.

Zahrtmann, K., f. i Rønne 1843.

786. Dronning Sophie Amalies Død. L. 36. 34½. — Dronningen har ladet sin Søn, Christian V, kalde, men formaaer ej at tale til ham — Døden har overrasket hende. — 1882.

787. Eleonora Christine i Maribo Kloster. L. 36. 34½. — 1882.

788. Eleonora Christine i Blaataarn. L. 34. 37. — 1891.

NORSKE OG SVENSKE MALERE.

Bergh, Ed., f. i Stockholm 1828, d. 1882.

789. Under Birkene; Landskab ved Mälaren. L. 50. 69. — 1870.

Bergh, R., (Svensk) f. 1858.

790. Portrait af N. Kreuger. L. 46. 39½. — 1883.

Bjørck, O., f. 1860.

791. Et Nødskud. L. 48. 71. — 1884.

Edelfeldt, f. i Borgå (Finland) 1854.

792. Sommeraften. Landskab fra Finland. L. 33½. 50¾ — 1885.

Fagerlin, F., f. i Stockholm 1825.

793. Unge Ægtefolk. L. 21½. 19. — 1883.

Gude, H. F., f. i Kristiania 1825.

794. En norsk Søhavn. L. 27½. 42½. — 1882.

Jungstedt, A., f. i Stockholm 1859.

795. Stenarbejdere. L. 45¾. 64¼. — 1888.

Munthe, G., f. i . . .

796. Efter Regn. Motiv fra Eidsvold. L. 23. 42½. — 1884.

Munthe, L., (Norsk).

797. Vinterlandskab; Aften. L. 23½. 43½. — 1883.

v. Rosen, G., f. i Stockholm 1843.

798. Karin Månsdatters Besøg i Fængslet hos Erik XIV. L. 44. 55. — 1881.

Saloman, G., f. i Tønder 1821.

799. Marsk Stigs Døttre. L. 54½. 82. — 1893.

Schultzberg, A., (svensk Konstner).

800. Solrig Vinterdag i Dalarne. L. 68¼. 91½. — 1888.

Sinding, O., (Norsk).

801. En Foraarsdag i Lofoten. L. 37. 66. — München 1882.

Skredsvig, C. (Norsk Konstner).

802. St. Hans Aften i Norge. L. 57¾. 109½. — 1886.

Wahlberg, A., f. i Stockholm 1834.

803. En Maaneskinsaften ved Hallands Væderø. L. 38½. 55. — 1889.

Werenskjold, E., (norsk Konstner).

804. Oprensning af en Grøft. L. 42. 35. — 1888.
805. Ventende Børn. L. 51½. 37½. — 1894.

Zorn, A. L., f. i Dalarne 1860.

806. Bølgeskvalp. Akvarel. 38¼. 25¼. — 1887.

Reynolds, Joshua, f. i Plympton 1723, d. 1792 i London.

807. Portrait af Rospini, italiensk Tandlæge i London. L. 29. 24.

